ABC Certified
THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت
حيدرآباد
Regd: NO-2430-B
69 YEAR 1958 - 2026
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
سال (95) سومر 19 آڪٽوبر 2026ع 07 جمادي الاول 1448هه صفحا 6 - ملهه 30 وپيا شمارو (65)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com
Monday 19th October 2026

عوام کي تعليم ۽ علاج جي برابر سهولتن ڪانسواءِ پاڪستان فلاحي رياست بڻجي نہ سگهندو: وزيراعظم شهباز شريف

مالي وسيلن جي کوٽ سبب لکين ذهين ۽ باصلاحيت ٻار پنهنجي صلاحيتن جو ڀرپور اظهار ڪرڻ کان محروم آهن. دانش اسڪولن ذريعي غريب ۭ مستحق شاگردن کي معياري تعليم جا موقعا فراهم ڪرڻ پيا

امير ۽ غريب جي هر ٻار کي تعليم ۽ ترقيءَ جا هڪجهڙا موقعا ملڻ گهرجن. قائداعظم جي تصور موجب انصاف وارو معاشرو قائم ڪرڻ ضروري آهي، جتي ڪنهن بہ ٻار جو مستقبل غربت سبب متاثر نہ ٿئي

دانش اسڪولن مان تعليم حاصل ڪندڙ شاگرد مختلف شعبن ۾ خدمتون سرانجام ڏئي رهيا آهن. لهڻا ادارا محروم طبقن جي ٻارن کي اڳتي وڌڻ ۽ قومي ترقيءَ ۾ حصو وٺڻ جا موقعا فراهم ڪن ٿا

سنڌ، بلوچستان، خيبرپختونخوا، آزاد ڪشمير ۽ گلگت بلتستان سميت ملڪ جي مختلف علائقن ۾ 27 دانش اسڪول تعمير ٿيڻ آهن. اسان جو مقصد پٺتي پيل علائقن جي ٻارن تائين معياري تعليم پهچائڻ آهي

اسلام آباد ۾ 30 ايڪڙن تي قائم دانش اسڪول ۾ ڇوڪرن ۽ ڇوڪرين لاءِ الڳ تعليمي بلاڪ، سائنس، آءِ ٽي ۽ روبوٽڪس جون جديد ليبارٽريون، اي لائبريري ۽ آرٽ روم قائم ڪيا ويا آهن

مختلف علائقن جي 360 ذهين شاگردن کي ميرٽ جي بنياد تي داخلا ڏني وئي آهي، جيڪي ٻار جديد علم، ڊجيٽل مهارتن ۽ تحقيق ذريعي مستقبل جي چئلينجن کي منهن ڏئي سگهن: تقريب کي خطاب

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف چيو آهي تہ مالي وسيلن جي گهٽتائي لکين ذهين ٻارن جي صلاحيتن جي اظهار ۽ اڳتي وڌڻ جي راهہ ۾ سڀ کان وڏي رڪاوٽ آهي. دانش اسڪولن جو قيام غريب ۽ مستحق ٻارن کي معياري تعليم جا برابر موقعا فراهم ڪرڻ جي ويژن جو حصو آهي. دانش اسڪولن جو مقصد انهن ٻارن کي ملڪ جي مشهور تعليمي ادارن جي برابر ۾ ان کان بهتر تعليم فراهم ڪرڻ آهي تہ جيئن هو پنهنجي محنت، قابليت ۽ صلاحيتن سان ملڪ ۽ قوم جي ترقي ۾
بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وزيراعظم شهباز شريف دانش اسڪول جو افتتاح ڪري رهيو آهي

بلوچستان ۾ سيڪيورٽي فورسز جي دهشتگردن خلاف ڪامياب ڪارروائي تعريف جوڳي آهي: سليم مانڊوي والا

اسلام آباد (اي پي پي) سينيٽر سليم
بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

وزيراعظم پاران بلوچستان دهشتگردن خلاف ڪارروائين تي سيڪيورٽي فورسز کي خراج تحسين پيش

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف بلوچستان صوبي جي ضلعن
بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 2

18 آڪٽوبر پاڪستان جي تاريخ جو هڪ ڪارو ڏينهن آهي،پيپلز پارٽيءَ جا ڪارڪن دهشتگرديءَ خلاف جدوجهد کي پنهنجي نمبراري سمجهن ٿا:چيئرمين پيپلز پارٽي

خيبر کان خضدار تائين دهشتگرديءَ جي چئلينج کي منهن ڏيندڙ پاڪستان جي بهادر فوج ۽ پوليس کي نشانو بڻايو پيو وڃي:بلاول ڀٽو

پيپلز پارٽي دهشتگردي، انتهاپسندي ۽ تشدد خلاف جدوجهد جاري رکندي ۽ عوام جي بالادستي ۽ ملڪ ۾ جمهوريت، آئين جي بالادستي ۽ عوام جي حقن جي تحفظ لاءِ پنهنجو ڪردار ادا ڪندي رهندي

جلاوطني ختم ڪري وطن واپس ايندڙ شهيد بينظير ڀٽو کي دهشتگرديءَ ذريعي نشانو بڻائڻ جي بزدلاڻي ڪوشش ڪئي وئي،جانثار ڪارڪنن پنهنجي جانين جي پرواهہ ڪرڻ کان سواءِ پنهنجي قائد جي حفاظت ڪئي ۽ جمهوريت لاءِ وڏيون قربانيون ڏنيون

شهيد راڻي پنهنجي آخري جلسي ۾ چيو هو تہ ڪجهہ قوتون سوات ۾ پاڪستان جي رياستي رٽ ۽ قومي جهنڊي کي ڏسڻ نٿيون چاهين. پيپلز پارٽي حڪومت قائم ڪرڻ کان پوءِ سوات ۾ دهشتگردن خلاف آپريشن شروع ڪيو ۽ شهيد جو ڪيل واعدو پورو ڪيو

ڪي پي جو وڏو وزير پنهنجي ذاتيءَ جي دفاع لاءِ تيار ناهي، پر پيپلز پارٽيءَ سان سياسي مقابلي لاءِ تيار آهي،سانحي ڪارساز جهڙن واقعن جي جاچ ۾ ثبوتن جي تحفظ ۽ شفافيت کي يقيني بڻائڻ ضروري آهي

پيپلز پارٽيءَ جو موقف واضح آهي تہ نون صوبن جو قيام رڳو آئيني ۽ قانوني طريقيڪار تحت ئي ممڪن آهي،محسن نقوي چاڻي ٿو تہ پيپلز پارٽي ۽ صدر آصف زرداري جي پاليسي ڪهڙي آهي

ڪراچي (رپورٽ : راهب گاهو)پاڪستان پيپلز پارٽيءَ جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري چيو آهي تہ سانحي ڪارساز جي شهيدن جون قربانيون هميشہ ياد رکيون وينديون
بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري، خاتون اول آصفہ ڀٽو وڏو وزير مراد علي شاهہ، پ پ سنڌ جو صدر نثار کهڙو صوبائي وزير سعيد غني، وقار مهدي ۽ ٻيا ڪارساز سانحي جي شهيدن جي يادگار تي دعا گهري رهيا آهن

پيپلز پارٽي پاران ڪارساز سانحي جي شهيدن جي 19هين ورسي عقيدت ۽ احترام سان ملهائي وئي

هر ضلعي ۾ ڪارساز سانحي جي شهيدن جي ايصالِ ثواب لاءِ قرآن خواني ۽ دعائيہ تقريبون منعقد ڪري شهيدن کي ڀيٽا پيش ڪئي وئي

پيپلز پارٽي ڪراچي جي ضلعي ڏکڻ پاران خالق ڏنو هال ۾ ڪارساز جي شهيدن جي 19هين ورسي جي تقريب منعقد ڪئي وئي

ڪارساز سانحي ۽ لياقت باغ سانحي کي هڪ ئي سازش جي ڪڙي سمجهون ٿا،شهيد بينظير ڀٽو کي نشانو بڻايو ويو:نثار کهڙو

ڪارساز ۽ لياقت باغ جي سانحن ۾ شهيد بينظير ڀٽو ۽ ڪارڪنن کي شهيد ڪري عوام جي اميدن جو قتل ڪيو ويو

اڳوڻي وڏي وزير ارباب غلام رحيم ڪهڙي بنياد تي دعويٰ ڪئي هئي تہ ڪارساز ريلي رات 12 وڳي کان اڳ ختم ٿي ويندي

ڪراچي (بيورو رپورٽ)پاڪستان پيپلز پارٽي پاران ڪارساز سانحي جي شهيدن جي 19هين ورسي سنڌ جي سمورن ضلعي
بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: ڪارساز سانحي جي شهيدن کي ڀيٽا پيش ڪرڻ لاءِ پ پ سنڌ جي صدر نثار کهڙو جي اڳواڻي ۾ دعا گهري پئي وڃي

پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري پاران بلوچستان ۾ 8 دهشتگردن کي مارڻ تي سيڪيورٽي فورسز کي خراج تحسين پيش

اسلام آباد (اي پي پي) پاڪستان پيپلز
بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

صدر زرداري پاران بلوچستان ۾ دهشتگردن خلاف ڪاروائي تي سيڪيورٽي فورسز کي خراج تحسين

اسلام آباد (اي پي پي) صدر مملڪت
بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 2

ڪارساز سانحي جي شهيدن جون قربانيون دهشتگردي جي خاتمي واري عزم کي وڌيڪ مضبوط ڪن ٿيون: صدر زرداري

شهيد بينظير ڀٽو خطري باوجود ثابت قدم رهي، سندس جرئت ۽ بهادري جمهوريت جي علمبردارن لاءِ مشعل راهہ آهي

آئين جي بالادستي، عوام جي حڪمراني ۽ جمهوري قدرن جو تحفظ ڪارساز سانحي جي شهيدن جي قربانين جي تقاضا آهي

اسلام آباد (اي پي پي) صدر مملڪت آصف علي زرداري ڪارساز سانحي جي
بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 2

خضدار ويجهو ماربل فيڪٽري تي هٿياربندن جو حملو، فائرنگ، 18 پورهيت اغوا

ڏورانهين علائقي 'نال' ۾ سنگ مرمر جي فيڪٽري تي نامعلوم هٿياربندن چڙهائي ڪري فائرنگ ڪئي

جوابدارن 18 مزدورن کي اغوا ڪري ورتو، فرار ٿيڻ جي ڪوشش ڪندڙ هڪ چڱو فائرنگ ۾ زخمي

ڪوئيٽا (م ڊ) بلوچستان جي ضلعي خضدار جي ڏورانهين علائقي 'نال' ۾
بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 2

پاڪستان جو پهريون خلاباز 25 نومبر تي خلائي مشن تي روانو ٿيندو

يونيورسٽي آف ناروول ۾ ملڪ جو پهريون اسپيس ميوزيم قائم ڪيو ويندو: احسن اقبال

چين جي سهڪار سان پاڪستان خلائي تحقيق جي ميدان ۾ نين بلندين کي ڇهندو: وفاقي وزير

اسلام آباد/ ناروول (اي پي پي) رٿابندي
بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وزيراعظم هڪ شاگرديائي جي مٿي تي هٿ رکي آٿت ڏئي رهيو آهي

مالديپ جو صدر 11 سالن ڪانپوءِ پاڪستان جو سرڪاري دورو ڪندو

پاڪستان ۽ مالديپ وچ ۾ واپار، صحت، تعليم، سياحت، زراعت، دفاع ۾ سهڪار تي ڳالهيون ٿينديون

مختلف شعبن ۾ سهڪار سان گڏ ڪاروباري فورم ۽ معاهدن تي پڻ غور ڪيو ويندو

اسلام آباد (اي پي پي) مالديپ جو صدر
بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 2

ايران جوهري ارادن تان هٽ ڪئي نہ تہ تباهہ ڪندڙ ڪارروائي پوڳيندو: آمريڪا

تهران فوجي ڪارروائيءَ کان بچڻ لاءِ روايتي ميزائلن جو وڏو ذخيرو تيار ڪري رهيو آهي

واشنگٽن آمريڪي فوجين ۽ بحري جهازن تي حملن کي روڪڻ لاءِ قدم کنيا آهن

واشنگٽن (م ڊ) آمريڪي بچاءَ واري وزير پيٽ هيگسيٿ ايران کي خبردار ڪيو آهي تہ هو پنهنجي جوهري ارادن تان هٽ ڪئي،
بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 2

بلوچستان جي مسئلن جو سياسي بنيادن تي حل ڪيو وڃي: لياقت بلوچ

اختيارن جو هٿرادو ڏيکاءُ صوبي ۾ بحرانن کي وڌيڪ سنگين بڻائي ڇڏيو آهي

بلوچستان جا شاگرد ۽ شاگرديائيون اسان پيارا آهن، سندن عزت ۽ قدر ڪرڻ قومي گهرج آهي

لاهور(م ڊ)لاهور ۾ جماعت اسلامي جي نائب امير لياقت بلوچ سان بلوچستان جي شاگردن ۽ شاگرديائين جي وفد ملاقات
بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 2

فرانس ۾ مهانگائي خلاف احتجاجي مظاهرا،143 سال تاريخي هال کي باهہ

ليموج ۾ نقاب پوش مظاهرين پراڻي تاريخي ٽائون هال کي باهہ ڏئي ساڙي ڇڏيو

مارسيلي شهر ۾ مظاهرين سٽي هال ۾ گهڙي مجسمو اوڏاهو ڪري ۽ فرنيچر پڃي ڇڏيو

پيرس (م ڊ) فرانس جي شهر ليموج ۾ نقاب پوش مظاهرين 143 سال پراڻي تاريخي ٽائون هال کي باهہ ڏئي ڇڏي،
بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 2

بلوچستان ۾ سيڪيورٽي فورسز جا انٽيليجنس بنياد تي آپريشن، 8 دهشتگرد مارجي ويا

ڪوئيٽا جي علائقي پنجپائي ۾ ڪارروائي دوران ٽريفڪ روڪڻ جي ڪوشش ڪندڙ 5 دهشتگرد مارجي ويا

نوشڪي ۾ دهشتگردن جي ٺڪاڻي تي ڪارروائي دوران فائرنگ ۾ 2 دهشتگرد مارجي ويا

راولپنڊي (اي پي پي) سيڪيورٽي فورسز بلوچستان جي ضلعن ڪوئيٽا، نوشڪي ۽
بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 2

ڪارساز سانحو پاڪستان جي جمهوري تاريخ جو هڪ دردناڪ ۽ ناقابلِ فراموش باب آهي:مراد علي شاهہ

جمهوريت،عوامي حقن ۽ پنهنجي قائد شهيد بينظير ڀٽو سان وفاداري نڀائيندي ڪارڪنن پنهنجون قيمتي جانيون قربان ڪيون:وڏو وزير

شهيد راڻي جي وطن واپسيءَ تي ڪراچي ۾ سندس تاريخي استقبال لاءِ گڏ ٿيل جيالن تي حملو جمهوريت جي آواز کي دٻائڻ جي بزدلاڻي ڪوشش هئي:ضياءُ لنجار

شهيد پيپلز پارٽيءَ جي جدوجهد، وفاداري ۽ جمهوريت سان اٽوٽ وابستگيءَ جي علامت آهن. انهن جي قربانين کي ڪڏهن بہ وساري نٿو سگهجي:شرجيل ميمڻ

شهيدن جي مشن کي اڳتي وڌائڻ، آئين جي بالادستي، پارليامينٽ جي خودمختياري، وفاق جي مضبوطي ۽ عوامي حقن جي تحفظ لاءِ جدوجهد جاري رهندي:نثار کهڙو

شهيدن جي قربانين کي حقيقي خراج عقيدت پيش ڪرڻ جو بهترين طريقو جمهوريت جي تسلسل ۽ عوامي خدمت آهي:ناصر شاهہ،سعيد غني،جام اڪرام، شاهہ جو گڏيل بيان ۾ اظهار

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهہ، صوبائي گهرو وزير ضياءُ الحسن لنجار، سينيئر صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ، پيپلز پارٽي سنڌ جي صدر نثار احمد کهڙو، جنرل سيڪريٽري
بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 2

پاڪستان طرفان سعودي عرب جي خودمختياري ۽ سلامتي لاءِ مڪمل يڪجهتي ۽ حمايت جو ورجاءُ

پرڏيهي وزير سينيٽر اسحاق ڊار، مصر جي پرڏيهي وزير ڊاڪٽر بدر عبدالعاطي سان ٽيليفونڪ رابطو ڪيو

ٻنهي اڳواڻن ۾ خطي جي تازي صورتحال تي خيالن ڏي وٺ، سعودي عرب تي حوثي حملن جي مذمت

علائقائي معاملن تي رابطا ۽ هم آهنگي وڌائڻ لاءِ آر فور جو ايندڙ اجلاس جلد منعقد ڪرڻ جي اميد ظاهر

اسلام آباد (اي پي پي) نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر محمد اسحاق ڊار مصر جي پرڏيهي وزير ڊاڪٽر بدر عبدالعاطي سان ٽيلي فون تي ڳالهه ٻولهه ڪئي. آچر ڏينهن پرڏيهي آفيس جي ترجمان پاران جاري بيان مطابق ٻنهي پرڏيهي وزيرن خطي جي تازي صورتحال تي خيالن ڏي وٺ ڪئي. ٻنهي اڳواڻن سعودي عرب تي حوثي حملن جي شديد مذمت ڪندي سعودي عرب جي خودمختياري، علائقائي سلامتي ۽ سلامتي لاءِ مڪمل يڪجهتي ۽ حمايت جو ورجاءُ ڪيو. ٻنهي پرڏيهي وزيرن پاڪستان مصر ترڪيه ۽ سعودي عرب تي ٻڌل آر فور (R - 4) فريم ورڪ تحت تعاون تي به ڳالهه ٻولهه ڪئي ۽ ڳنڍيل لاڳاپن کي وڌيڪ مضبوط بڻائڻ ۽ علائقائي معاملن تي رابطا ۽ هم آهنگي وڌائڻ لاءِ آر فور جو ايندڙ اجلاس جلد منعقد ڪرڻ جي اميد ظاهر ڪئي.

پاڪستان جي ٻهراڙين ۾ غريب طبقو سماجي ۽ معاشي خطرن کي منهن ڏئي رهيو آهي: عالمي بئنڪ

وچولي ۽ غريب طبقن کي پنهنجي آمدنيءَ جو 70 کان 80 سيڪڙو کاڌي پيتي تي خرچ ڪرڻو پوي ٿو

وچ اوڀر، اتر آفريقا، افغانستان ۽ پاڪستان واري خطي جا ماڻهو روزانو 3 ڊالرن کان گهٽ آمدنيءَ تي گذارو ڪن ٿا

غربت جا ناڪاري رجحان اڃا وڌيڪ وقت به برقرار رهي سگهن ٿا، جنهن سان معاشي مشڪلاتون وڌنديون

اسلام آباد (اي پي پي) عالمي بئنڪ جي رپورٽ مطابق پاڪستان جي 80 سيڪڙو گهٽ آمدني واري آبادي ٻهراڙي علائقن ۾ رهندڙ آهي جنهن کي مختلف سماجي ۽ معاشي خطرن کي منهن ڏيڻو پئجي رهيو آهي. ملڪ جو امير طبقو پنهنجي آمدني جو اٽڪل 20 کان 30 سيڪڙو حصو خوراڪ تي خرچ ڪري ٿو جڏهن ته ٻئي پاسي وچولي ۽ غريب طبقن جو هڪ وڏو حصو پنهنجي آمدنيءَ جو 70 کان 80 سيڪڙو کاڌي پيتي تي خرچ ڪري ٿو. جي قيمتن ۾ اضافي سبب اهي طبقا وڌيڪ متاثر ٿين ٿا. عالمي بئنڪ مطابق 21 هين صديءَ جي ٻهرين ڏهاڪي دوران وچ اوڀر، اتر آفريقا، افغانستان ۽ پاڪستان جي خطي ۾ غربت ۾ نمايان گهٽتائي واقع ٿي جڏهن ته 2019ع ۾ اها اڳيرائي متاثر ٿي ۽ ڪورونا وائرس جي وبا ڪانپوءِ غربت جي شرح ۾ ٻيهر اضافو ٿيو آهي. خطي جي ملڪن ۾ 26.9 سيڪڙو آبادي جي روزانو آمدني 4.20 ڊالر هئي جڏهن ته سڄي دنيا ۾ اها شرح 18.9 سيڪڙو هئي. عالمي بئنڪ خدشي جو اظهار ڪيو آهي ته غربت جي شرح جا ناڪاري رجحان 2026ع ۾ برقرار رهي سگهن ٿا. واضح رهي ته پاڪستان ۾ غربت جي شرح ۾ گهٽتائي ۽ آمدني جي وسيلن کي هٿي وٺرائڻ لاءِ وفاقي حڪومت...

12 مئي ۽ اهڙن ٻين واقعن ۾ ملوث ڪردار سيني جي سامهون آهن: سعيد غني

18 آڪٽوبر ۽ 27 ڊسمبر جا سانحا انهي ئي هڪ سلسلي جي ڪڙي هئا

شهيدن جي قبرن تي حاضري ڀرڻ ۽ فاتحه خواني ڪرڻ ڪانپوءِ ميڊيا سان ڳالهيون

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي محنت، افرادي قوت ۽ سماجي تحفظ واري صوبائي وزير سعيد غني چيو آهي ته پيپلز پارٽي جي اعليٰ قيادت جو حڪم آهي ته سمورن شهيدن کي نه رڳو ياد رکيو وڃي پر انهن جي وارثن سان وڌ کان وڌ رابطو پڻ رکيو وڃي. سانحي 12 مئي ۽ اهڙن ٻين واقعن ۾ ملوث ڪردار سيني جي سامهون آهن. جڏهن ته 18 آڪٽوبر ۽ 27 ڊسمبر جا سانحا هڪ ئي سلسلي جي ڪڙي هئا. پيپلز پارٽي جي حڪومت اچڻ ڪانپوءِ ٻنهي واقعن جي جاچ ڪرائي وئي ۽ اسڪاٽ لينڊ يارڊ ۽ ٻين ڳنڍيل قومن کي به جاچ جي عمل ۾ شامل ڪيو ويو پر بدقسمتيءَ سان عدالتن ۾ ڪيس جو نتيجو اهو نڪتو جو ڪيو ويو جڏهن ته راولپنڊي ۾ پڻ محترمه بينظير ڀٽو جي شهادت واري هنڌ کي واقعي ڪانپوءِ ڌوئي ڇڏيو ويو. سعيد غني موجب، اهڙي قسم جي آپگهاتي حملن جي جاچ دوران حتمي نتيجي تي پهچڻ آسان نه هوندو آهي پر جيڪڏهن واقعي واري هنڌ تان ضروري شاهديون ۽ ثبوت گڏ ڪيا وڃن ها ته جاچ ۾ اهم مدد ملي سگهي پئي. صوبائي وزير چيو ته بدقسمتيءَ سان ان وقت جي حڪومت ٻنهي واقعن ڪانپوءِ ضروري ثبوت گڏ ڪرڻ بدران واقعي واري هنڌ کي فوري طور ڌوئي صاف ڪري ڇڏيو جنهن سبب اهم ثبوت ضايع ٿي ويا. سعيد غني وڌيڪ چيو ته پيپلز پارٽي جي حڪومت قائم ٿيڻ ڪانپوءِ ٻنهي سانحن جي جاچ ڪرائي وئي...

فورسز ناڪام بڻائي ڇڏيو ۽ پارٽ جي حمايت يافته 5 دهشتگردن کي ماري ڇڏيو. ٻئي پاسي تونشڪي ضلعي جي علائقي ڪي ڪليئر ڪرائڻ جي ڪارروائي دوران سيڪيورٽي فورسز دهشتگردن جي هڪ ٽولي جو پتو لڳايو شديد فائرنگ جي ڏي وٺ ڪانپوءِ پارٽي حمايت يافته ٻن دهشتگردن کي ماريو ويو ۽ ان دوران دهشتگردن وٽان هٿيار ۽ بارود به هٿ ڪيو ويو. اهڙي طرح خضدار ضلعي ۾ انٽيليجنس جي بنياد تي ڪيل هڪ ڪارروائي ۾ سيڪيورٽي فورسز فوري ۽ جارحاڻا قدم کڻندي دهشتگردن جي ٽولي کي نشانو بڻايو جنهن جي نتيجي ۾ پارٽي حمايت يافته هڪ دهشتگرد مارجي ويو. ان ڪارروائي دوران وڏي مقدار ۾ (490 ڪلوگرام) ڌماڪيدار مادو به هٿ ڪيو ويو. آءِ ايس پي آر مطابق علائقي ۾ موجود ڪنهن به ٻئي دهشتگرد جي خاتمي لاءِ سينيٽائيزيشن ڪارروائيون جاري آهن. پاڪستان جي سيڪيورٽي فورسز ۽ قانون...

جيڪڏهن چونڊون شفاف ٿين ها ته شايد ڪيس به پاڪي ٽي اڪثريت ملي سگهي ها، پر هن ذاتي مفادن بدران جمهوري نظام ۽ عوام جي مستقبل کي ترجيح ڏني. هن چيو ته ارڙهين آئيني ترميم به سياسي مفاهمت، اتفاق راءِ ۽ سيني ڏرين جي ڳنڍيل مشاورت سان منظور ڪئي وئي. جمهوريت ۾ ڳالهين وچڙي رستي ۽ ڳنڍيل اتفاق راءِ جي وڏي اهميت آهي. سياسي سمجهوتي جو مطلب اصولن تان هٿ کڻڻ نه پر مشاورت ذريعي اهڙو رستو اختيار ڪرڻ آهي جيڪو عوام ۽ ملڪ جي مفاد ۾ هجي. هن وڌيڪ چيو ته موجوده سياسي صورتحال ۾ سياسي حڪمت عملي اهڙي هجڻ گهرجي، جنهن سان عوام کي بنيادي مسئلن تي رليف ملي ۽ سياسي جماعتون پنهنجي منشور تي عملدرآمد ڪري سگهن. منشور ۽ بنيادي اصولن جو دفاع ڪرڻ سان گڏ عوام جي مسئلن کي حل ڪرڻ به سياست جي اهم ذميواري آهي. صوبن جي قيام بابت بلاول ڀٽو زرداري چيو ته پاڪستان پيپلز پارٽي جو موقف واضح آهي...

CLASSIFIED ADVERTISMENT

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول/ فيملي جج X حيدرآباد (روبرو جناب فراز ميمڻ)

فيملي سوٽ نمبر سال 2026

مسمات Zulqaif ڌيءُ محمد لقمان زال محمد آصف رهندڙ گهر نمبر GW/1914 گرو نگر تلاب نمبر 3 حيدرآباد... پلينٽف، بخلاف، محمد آصف ولد غلام حسين رهندڙ گهر نمبر 110 محلا الياس آباد پلاٽ نمبر 108 مارڪيٽ حيدرآباد ... ڊفينڊنٽس

مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي نڪاح ٽوڙائڻ ۽ ڏاج جي واپسي لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 23-10-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غيرحاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول/ فيملي جج X حيدرآباد

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول/ فيملي جج مٽيارڻ

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول/ فيملي جج ۽ جوڊيشل مئجسٽريٽ I اسعد آباد

عام اطلاع

وزيراعليٰ سنڌ کي مير رضا ڪيس جي سيل ٿيل رپورٽ ملي وئي

ڪارساز سانحو پاڪستان جي تاريخ جو ڪارو ڏينهن آهي: مسعود پليجو

ايف آءِ اي پاران اميگريشن فراڊ جي متاثر شهري کي 11 لک رپيا واپس

ڪراچي ۾ شاهين فورس جو پوليس سان مقابلو، هڪ جوابدار مارجي ويو

ڪراچي ۾ فليٽ مان عورت جو لاش ملڻ جو ڪيس مڙس خلاف داخل

ڪارساز سانحي جي ڏينهن جمهوريت جي دشمن عوام جي امنگن تي حملو ڪيو: شرميلا فاروقي

ڪراچي ۾ شادي تقريب ۾ شرڪت لاءِ آيل شخص کي هٿياربندن قتل ڪري ڇڏيو

دهشتگردي خلاف جنگ ۾ سيڪيورٽي فورسز جو ڪردار قابل تحسين آهي: حنيف عباسي

ڪارساز سانحي جي شهيدن جون قربانيون هميشه ياد رکيون وينديون: يوسف رضا گيلاني

ڪارساز سانحي جي شهيدن جون قربانيون تاريخ جو حصو بڻجي ويون آهن: فيصل ڪريم ڪنڊي

بقايا 1 روزاني عبرت
بقايا 2 روزاني عبرت
بقايا 3 روزاني عبرت
بقايا 4 روزاني عبرت
بقايا 5 روزاني عبرت
بقايا 6 روزاني عبرت
بقايا 7 روزاني عبرت
بقايا 8 روزاني عبرت
بقايا 9 روزاني عبرت
بقايا 10 روزاني عبرت
بقايا 11 روزاني عبرت
بقايا 12 روزاني عبرت
بقايا 13 روزاني عبرت
بقايا 14 روزاني عبرت
بقايا 15 روزاني عبرت
بقايا 16 روزاني عبرت

روزاني عبرت

ايڊيٽوريل

بلوچستان ۾ بدامنيءَ جي باهه ۽ امن لاءِ اٽڪر قدم
صفحو 4

محمود شار
پاڙي وارن سان جيئڙي ٿي ملي وٺو
صفحو 4

جا مدينا ماجهائي سمن جي دور جي زوال جو سبب بڻي؟
نور سنڌي
صفحو 4

رياض احمد سومرو
لٽيلاٽ بابت اندر جو اظهار
صفحو 4

سانگهي ٿاڻي جي حد ۾ ڪمند جي فصل مان نوجوان جو انتهائي ڳهتي جوڳي حالت ۾ لاش هٿ

لاش جي سِسي موجود نه هئي، لاش جا ٻيا حصا به ٽڪرن ۾ ورهايل ۽ ڳريل حالت ۾ مليا

هٿ آيل لاش لڳ ڀڳ هڪ مهينو پراڻو آهي. لاش کي ضروري ڪارروائي لاءِ اسپتال منتقل ڪيو ويو آهي: پوليس

نوجوان جي سڃاڻپ برڪت علي ولد ارباب ڪلهوڙو طور ڪئي وئي آهي، جيڪا سندس وارثن ڪئي آهي

وارثن گمشدگي جي رپورٽ داخل ڪرائي هئي، وڌيڪ تفصيل ۽ موت جا اصل ڪارڻ جاچ کانپوءِ سامهون اچڻ جا امڪان آهن

پنوعاقل (ن ع) سانگهي ٿاڻي جي حد هنگورو پل پرسان ڪمند جي فصل مان هڪ نوجوان جو انتهائي ڳهتي جوڳي حالت ۾ لاش هٿ آيو آهي، جنهن جي سسي موجود نه هئي، جڏهن ته لاش جا ٻيا حصا به ٽڪرن ۾ ورهايل ۽ ڳريل حالت ۾ مليا آهن. سانگهي پوليس موجب، ڪمند جي فصل مان هٿ آيل لاش لڳ ڀڳ هڪ مهينو پراڻو آهي. لاش کي ضروري ڪارروائي لاءِ اسپتال منتقل ڪيو ويو آهي. پوليس موجب، فوتي نوجوان جي سڃاڻپ برڪت علي عرف راضل ولد حاجي ارباب ڪلهوڙو طور ڪئي وئي آهي، جنهن جي سڃاڻپ سندس وارثن ڪئي آهي. واقعي بابت وڌيڪ تفصيل ۽ نوجوان جي موت جا اصل ڪارڻ جاچ کانپوءِ سامهون اچڻ جا امڪان آهن. وارثن پاران 9 تاريخ تي گمشدگي جي رپورٽ داخل ڪرائي وئي هئي. نوجوان جي موت جو ڪارڻ اڃا تائين معلوم نه ٿي سگهيو.

پنوعاقل نوجوان جي حياتي جي تصوير

پيپلزپارٽي جون جمهوريت لاءِ قربانيون سڀ کان وڌيڪ ڏنيون آهن: غلام مرتضيٰ شاهه

صدر آصف علي زرداري جي پاليسين سبب ملڪ ۾ جمهوريت جو تسلسل آهي

ڪنڊيارو (ن ع) پاڪستان پيپلزپارٽي عوامي جماعت آهي. جمهوريت لاءِ قربانيون پ پ پ سڀ کان وڌيڪ ڏنيون آهن. اهڙو اظهار چيئرمين ٽائون ڪاميٽي ڪنڊيارو سيد غلام مرتضيٰ شاهه شهر جي عمرپور محلا ۾ سماجي ڪارڪن نويد احمد ملاح پاران ڏنل آجياڻي ۾ ڪيو. سيد غلام مرتضيٰ شاهه چيو ته صدر آصف علي زرداري جي پاليسين سبب ملڪ ۾ جمهوريت جو تسلسل آهي. هن چيو ته پاڪ فوج جي قربانين تي فخر آهي. پاڪ آرمي دنيا جي بهادر فوج آهي. ملڪ جو عوام پاڪ فوج سان گڏ آهي. ان موقعي تي علي گل راڄپر، اسد ملاح، ممتاز ملاح، عبدالغفور مگرپوٽو موجود هيا.

ايل ايل بي ٽن ۽ پنجن سالن جي پروگرامن سان لاڳاپيل 1184 اميدوارن جو تعليمي رڪارڊ غيرقانوني قرار ڏنو ويو آهي: لطيف يونيورسٽي

جاچ ڪميٽيءَ يونيورسٽيءَ جي سرڪاري رڪارڊ ۽ لاڳاپيل الحاق يافته ڪاليجن جي دستاويزن جو جائزو وٺڻ کانپوءِ ڪجهه تعليمي رڪارڊ شڪي قرار ڏنا

يونيورسٽيءَ سرڪيولر ۽ آخري عوامي نوٽيس جاري ڪري لاڳاپيل اميدوارن کي 15 ڏينهن اندر دستاويزي ثبوت پيش ڪرڻ جي دعوت ڏني هئي

درخواستن ۽ دستاويزن جي تفصيلي جاچ ڪئي، جنهن کانپوءِ نتيجو ڪڍيو ويو ته اعتراض هيٺ آيل رڪارڊ يونيورسٽيءَ جو حصو نه آهن

دستاويز تسليم نه ڪرڻ جو انڪشاف ان سلسلي ۾ شاهه عبداللطيف يونيورسٽي خيرپور طرفان 16 آڪٽوبر 2026ع تي جاري ڪيل نوٽيفڪيشن موجب، ايل ايل بي ٽن سالن ۽ پنجن سالن جي پروگرامن سان لاڳاپيل 1184 اميدوارن جو تعليمي رڪارڊ غيرقانوني قرار ڏنو ويو آهي. نوٽيفڪيشن ۾ ڄاڻايو ويو آهي ته يونيورسٽي جي سنڊيڪيٽ جي 11 اپريل 2026ع تي ٿيل 92هين اجلاس ۾ منظور ڪيل ٺهراءُ نمبر 04 ۽ 05 جي روشنيءَ ۾ جاچ ڪميٽي قائم ڪئي وئي هئي. رڪارڊ جي چنڊڇاڻ ڪئي. جاچ ڪميٽيءَ يونيورسٽيءَ جي سرڪاري رڪارڊ ۽ لاڳاپيل الحاق يافته قانوني ڪاليجن جي دستاويزن جو جائزو وٺڻ کانپوءِ ڪجهه تعليمي رڪارڊ شڪي قرار ڏنا، جن بابت خدشو ظاهر ڪيو ويو ته اهي قانوني اختيار ڪانسواءِ يونيورسٽيءَ جي امتحاني رڪارڊ ۾ شامل ڪيا ويا هئا. نوٽيفڪيشن موجب، قدرتي انصاف جي اصولن تحت يونيورسٽيءَ 7 جولاءِ 2026ع تي سرڪيولر ۽ آخري عوامي نوٽيس جاري ڪري لاڳاپيل اميدوارن کي 15 ڏينهن اندر پنهنجن درخواستن ۽ دستاويزن جي تفصيلي جاچ ڪئي، جنهن کانپوءِ نتيجو ڪڍيو ويو ته اعتراض هيٺ آيل رڪارڊ يونيورسٽيءَ جي قانوني تعليمي رڪارڊ جو حصو نه آهن. نوٽيفڪيشن ۾ وڌيڪ ڄاڻايو ويو آهي ته ايل ايل بي ٽن سالن واري پروگرام جا 658 اميدوار متاثر ٿيا آهن. ايل ايل بي پنجن سالن واري پروگرام جا 526 اميدوار متاثر ٿيا آهن. ٻنهي پروگرامن جي مجموعي طور 1184 اميدوارن جو تعليمي رڪارڊ غيرقانوني ۽ ناقابل قبول قرار ڏنو ويو آهي. يونيورسٽيءَ واضح ڪيو آهي ته اهڙي غيرمجاز رڪارڊ جي بنياد تي تيار ڪيل يا حاصل ڪيل امتحاني نتيجا، ٽرانسڪرپٽ، عارضي سرٽيفڪيٽ، ڊگري سرٽيفڪيٽ ۽ ٻيا سمورا تعليمي دستاويز شروعات کان ئي غيرمؤثر ۽ رد ٿيل تصور ڪيا ويندا ۽ انهن کي شاهه عبداللطيف يونيورسٽي خيرپور پاران قانوني طور جاري ڪيل دستاويز تسليم نه ڪيو ويندو. نوٽيفڪيشن يونيورسٽيءَ جي مجاز اختياريءَ جي حڪم تي رجسٽرار پاران جاري ڪيو ويو آهي، جڏهن ته ڄاڻ ۽ ضروري ڪارروائيءَ لاءِ ان جون ڪاپيون وائيس چانسلر جي سيڪريٽري، ڪنٽرولر امتحانات، هائير ايجوڪيشن ڪميشن، پاڪستان بار ڪائونسل، سنڌ بار ڪائونسل ۽ ٻين صوبائي بار ڪائونسلن سميت لاڳاپيل...

سکر ۾ نيشنل جونيئر بيڊمنٽن چيمپيئن شپ جو آغاز ٿي ويو

سيڪريٽري اسپورٽس منور مهيسر ۽ ڪمشنر عابد سليم قريشي افتتاح ڪيو

جونيئر بيڊمنٽن چيمپيئن شپ جا مقابلا 18 کان 22 آڪٽوبر 2026ع تائين جاري رهندا

مقابلن ۾ نوجوان رانديگرن کي پنهنجون صلاحيتون مڃرائڻ ۽ تجربو حاصل ڪرڻ جا موقعا ملندا: مهيسر

سکر (بيورو رپورٽ) سنڌ حڪومت جي ميزباني هيٺ نيشنل جونيئر بيڊمنٽن چيمپيئن شپ 2026ع جو اسپورٽس ڪلب سکر ۾ آغاز ٿي ويو، جنهن جو افتتاح سيڪريٽري اسپورٽس اينڊ يوٿ افيئرز سنڌ منور علي مهيسر ۽ ڪمشنر سکر عابد سليم قريشي ڪيو. پاڪستان آرمي، پاڪستان واپڊا، سوئي گيس ۽ اسلام آباد جون ٽيمون شامل آهن. افتتاحي تقريب جو آغاز تلاوتِ قرآن پاڪ ۽ قومي ترانو سان ٿيو، جڏهن ته اسڪولي ٻارڙن ملي نغمن تي پرفارمنس ڏئي ڪري خوب داد حاصل ڪئي. افتتاحي تقريب کي خطاب ڪندي سنڌ بابت رانديگرن جي...

حيدرآباد: پوزيشن حاصل ڪندڙ شاگردياڻيون سرٽيفڪيٽن سان گڏ بيٺل آهن

پيپلز ڪلچرل ونگ ضلعي سانگهڙ طرفان ڪارساز شهيدن جي ياد ۾ تقريب

قرآن خواني ڪرائي شهيدن ۽ شهيد راڻي محترمه بينظير ڀٽو جي ايصال ثواب لاءِ دعا گهري وئي

شهيد راڻي محترمه بينظير ڀٽو اڄ به عوام جي ڪروڙين دلين تي راڄ ڪري ٿي: نثار وساڻ

سنجهورو (رپورٽ) پيپلز ڪلچرل ونگ ضلعي سانگهڙ طرفان 18 آڪٽوبر ڪارساز سانحي جي شهيدن جي ياد ۾ پيپلز خاصخيلي جهول ۾ قرآن خواني دعائي تقريب ٿي گذري، جنهن ۾ ڪارساز جي شهيدن لاءِ قرآن خواني ڪرائي وئي ۽ شهيدن ۽ شهيد راڻي محترمه بينظير ڀٽو جي ايصال ثواب لاءِ دعا گهري وئي. دعائي تقريب ۾ پ پ پ ڪلچرل ونگ شهيد بينظير آباد ڊويزن جي صدر نثار احمد وساڻ، پ پ پ ڪلچرل ونگ ضلعي سانگهڙ جي صدر عبدالستار خاصخيلي، سياف ضلعي سانگهڙ جي صدر خادم حسين خاصخيلي، پ پ پ ڪلچرل ونگ ضلعي سانگهڙ جي نائب صدر پائي خان لغاري، غلام سرور بروهي، آصف ڪوڪر، خان وساڻ، مير حسن، سهيل بلوچ، حاجي هارون جمال، بگٽي ڪامران ۽ ٻين پ پ پ ڪلچرل ونگ ضلعي جي ورڪرن، پ پ پ سياف جي ورڪرن وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي. ان موقعي تي پ پ پ شهيد بينظير آباد ڊويزن جي صدر نثار احمد وساڻ، پ پ پ ڪلچرل ونگ ضلعي سانگهڙ جي صدر عبدالستار خاصخيلي، سياف ضلعي سانگهڙ جي صدر خادم حسين خاصخيلي تقريب کي خطاب ڪندي چيو ته 18 آڪٽوبر تي شهيد راڻي محترمه بينظير ڀٽو وطن واپس اچڻ تي ڪراچي پهتي، جنهن جو سنڌس تاريخي استقبال ڪيو ويو جتي عوامي سمنڊ سندس استقبال ڪيو. ان وقت جي آمرن کان شهيد راڻي محترمه بينظير ڀٽو جو تاريخي استقبال برداشت نه ٿيو، ڪارساز تي شهيد راڻي محترمه بينظير ڀٽو جي تاريخي استقبال تي حملو ڪيو ويو، جنهن ۾ سوين پ پ پ ڪارڪنن شهيد ٿي ويا. وقت جي آمر جو نالو نشان ختم ٿي ويو پر شهيد راڻي محترمه بينظير ڀٽو اڄ به عوام جي ڪروڙين دلين تي راڄ ڪري ٿي.

سنجهورو پيپلز ڪلچرل ونگ ضلعي سانگهڙ طرفان ڪارساز شهيدن جي ياد ۾ منعقد تقريب جو ڏيک

گهوٽڪي ۾ ايل پي جي گئس سرڪاري اگهه کان گهڻي مهانگي وڪرو ٿيڻ لڳي

سرڪاري اگهه 279 رپيا 34 پئسا في ڪلو مقرر هئڻ باوجود مارڪيٽ ۾ 430 کان 450 رپيا في ڪلو وڪرو ٿيڻ لڳي

مهانگائيءَ جي ستايل شهرين کي ڪو به رليف نه ملي سگهيو، 151 کان 171 رپيا وڌيڪ ادا ڪرڻا پئجي رهيا آهن: شهري

مقرر اگهه کان وڌيڪ رقم وصول ڪندڙن خلاف قانوني ڪارروائي ڪئي وڃي، جيئن عوام کي وڌندڙ مهانگائيءَ مان ڪجهه رليف ملي سگهي

گهوٽڪي (ن ع) گهوٽڪي ۽ ڀرپاسي وارن علائقن ۾ مهانگائيءَ جي ستايل شهرين کي ڪو به رليف نه ملي سگهيو، ايل پي جي گئس سرڪاري اگهه کان گهڻي وڌيڪ قيمت تي وڪرو ٿيڻ لڳي، جڏهن ته لاڳاپيل انتظاميا جي خاموشي شهرين... 430 کان 450 رپيا في ڪلوگرام تائين وڪرو ڪئي پئي وڃي. اهڙيءَ ريت صارفين کي في ڪلو گئس تي 151 کان 171 رپيا وڌيڪ ادا ڪرڻا پئجي رهيا آهن. شهرين جو چوڻ آهي ته سرڪاري... مجبورن باوجود ان تي عمل جو نه ڪرايو وڃي ۽ ناجائز منافعي خوري ڪندڙن خلاف ڪارروائي جو نه ڪئي وڃي. شهرين ضلعي انتظاميا ۽ لاڳاپيل اختيارين کان مطالبو ڪيو آهي ته ايل پي جي گئس سرڪاري اگهه تي...

سکر پوليس چورن خلاف ڪارروائي ڪندي لکين رپين جي ماليت جو چوري ٿيل ڊيزل هٿ ڪري ورتو

آباد ٿاڻي جي پوليس 12 جوابدارن کي گرفتار ڪري ڊيزل سان ڀريل 6 مزدا گاڏيون تحويل ۾ وٺي ڇڏيون

گاڏين ۾ ناهيل ٽينڪن مان 2700 ليٽر چوري ٿيل ڊيزل هٿ ڪيو ويو، چوري جو ڊيزل مختلف هنڌن تي وڪرو ڪندا هئا: پوليس

سهڻو بنگلاڻي، طارق ٻرڙو، پائيند دراني، نادر گاڏهي، شمن چانڊيو، بدر جمالي، عنايت بروهي، هارون شمالاڻي، ڪريم، شر اڪبر، گلزار ۽ عزيز گرفتار ڪيا ويا

گرفتار جوابدارن خلاف آباد ٿاڻي تي پاڪستان پينل ڪوڊ تحت داخل ڪري وڌيڪ جاچ شروع ڪئي وئي

سکر (بيورو رپورٽ) سکر پوليس ڊيزل چورن خلاف ڪارروائي ڪندي لکين رپين جي ماليت جو چوري ٿيل ڊيزل هٿ ڪري ورتو آهي. پوليس 12 جوابدارن کي گرفتار ڪري ڊيزل سان ڀريل 6 مزدا گاڏيون تحويل ۾ وٺي ڇڏيون، جڏهن ته گاڏين ۾ ناهيل ٽينڪن مان 2700 ليٽر چوري ٿيل ڊيزل هٿ ڪيو ويو آهي. سکر پوليس جي ترجمان موجب ايس ايس پي سکر احمد چوڌري PSP, QPM جي هدايتن تي غيرقانوني سرگرمين ۾ ملوث ماڻهن خلاف ڪارروايون جاري آهن. ان سلسلي ۾ ڊي ايس پي عبدالقادر سومرو جي سربراهي ۾ آباد ٿاڻي جي ايس ايڇ او ڳجهي اطلاع تي پنهنجي حد ۾ ڪارروائي ڪندي ڊيزل سان ڀريل 6 مزدا گاڏين سميت 12 جوابدارن کي گرفتار ڪري ورتو. سکر پوليس ترجمان موجب گرفتار جوابدارن جي مزدا گاڏين ۾ ناهيل خاص ٽينڪن مان 2700 ليٽر چوري ٿيل ڊيزل هٿ ڪيو ويو آهي. گرفتار جوابدارن ۾ سهڻو بنگلاڻي، طارق ٻرڙو، پائيند خان دراني، نادر علي گاڏهي، شمن علي چانڊيو، بدرالدين جمالي، عنايت الله بروهي، هارون شمالاڻي، عبدالڪريم شر، اڪبر بنگلاڻي، گلزار گاڏهي ۽ عزيز الله گاڏهي شامل آهن. پوليس جي شروعاتي جاچ موجب جوابدارن ٻڌايو آهي ته هو آئل ٽيپو ۽ پيٽرول پمپن تان ڊيزل چوري ڪري شهر جي مختلف هنڌن تي غيرقانوني طور وڪرو ڪندا هئا. پوليس موجب گرفتار جوابدارن خلاف آباد ٿاڻي تي ڪيس نمبر 231/2026 ۽ 232/2026 ڏوهه 379، 411 ۽ 34 پاڪستان پينل ڪوڊ تحت داخل ڪري وڌيڪ جاچ شروع ڪئي وئي آهي.

سکر پوليس ڪارروائي ۾ ڊيزل چوري ۾ ملوث گرفتار جوابدار

پنوعاقل لڳ ڪينٽ ٿاڻي جي ويجهو گهر مان لکين رپين جي چوري

پنوعاقل (ن ع) پنوعاقل لڳ ڪينٽ ٿاڻي جي ويجهو گهر مان لکين رپين جي چوري. ڪينٽ ٿاڻي کان ڪجهه ئي مفاصلي تي گذريل رات نامعلوم چور مجاهد سماٽڙ جي گهر جي اوطاق واري ڪمري جا تالا ٽوڙي سونا زيور لکين رپيا روڪ رقم نياڻين جي ڏاج سميت قيمتي سامان چوري ڪري فرار ٿي ويا. واقعي جي اطلاع تي پوليس پهچي واقعي واري هنڌ جو معائنو ڪيو ۽ تفصيل معلوم ڪيا. پوليس متاثرن کي خاطري ڪرائي ته واقعي جي جاچ ڪري چوري ۾ ملوث جوابدارن خلاف ڪارروائي ڪري چوري ٿيل سامان واپس ڪرايو ويندو.

ڏري ميرواهه ۾ شهيد بينظير ڀٽو شاپنگ سينٽر جي تعميرات جو سنگ بنياد رکيو ويو

شاپنگ سينٽر جي تعمير سان علائقي جي ماڻهن کي روزگار جا نوان موقعا فراهم ٿيندا: ساجد ٻانڀڻ

شهيد راڻي جي مشن تي عمل ڪندي عوام جي ڀلائي ۽ علائقي جي ترقيءَ لاءِ عملي قدم کنيا پيا وڃن

ڏري ميرواهه (ن ع) پاڪستان پيپلز پارٽي جي ايم پي اي رئيس ساجد علي خان ٻانڀڻ ... جي خطاب ڪندي رئيس ساجد علي خان ٻانڀڻ چيو ته شهيد محترمه بينظير ڀٽو جي نالي سان شاپنگ سينٽر تعمير ڪيو پيو وڃي، جنهن جو مقصد علائقي جي ماڻهن خاص طور تي نوجوانن، عورتن ۽ مردن کي روزگار جا موقعا فراهم ڪرڻ آهي. هن چيو ته پاڪستان پيپلز پارٽي جي اولين ترجيح عوام کي روزگار جا بهتر موقعا فراهم ڪرڻ ۽ ماڻهن جي معاشي حالت بهتر بڻائڻ آهي. شهيد محترمه بينظير ڀٽو جي مشن تي عمل ڪندي عوام جي ڀلائي ۽ علائقي جي ترقيءَ لاءِ عملي قدم کنيا پيا وڃن ... مرمت، صحت ۽ تعليمي سهولتون فراهم ڪيون پيون وڃن جيئن عوام کي وڌ کان وڌ سهولتون فراهم ڪري سگهجن ۽ شهرين جا مسئلا حل ٿي سگهن. تقريب ۾ اسسٽنٽ ڪمشنر ڏري ميرواهه گل فيصل الاهي، ٽائون ڪميٽي ڏري ميرواهه جو چيئرمين ريحان جوکيو، فقير امتياز لاشاري ۽ ٻيا پڻ موجود هئا.

ڏري ميرواهه ۾ شهيد بينظير ڀٽو شاپنگ سينٽر جي تعميرات جو سنگ بنياد رکيو پيو وڃي

ٽنڊوڄام ۾ سينيئر استاد محمد اڪبر خانزادي جي رٽائرمينٽ تي الوداعي تقريب ۾ شيلڊ ڏني پئي وڃي

ٽنڊوڄام ۾ سينيئر استاد محمد اڪبر خانزادي جي رٽائرمينٽ تي الوداعي تقريب

اڪبر خانزادي استاد جي حيثيت سان پنهنجيون ذميواريون بهترين طريقي سان سرانجام ڏنيون: علي محمد جمالي

مون اڪبر خانزادي کي هميشه درس و تدريس جي عمل ۾ مشغول ڏٺو آهي: نثار احمد رتڙ

اڪبر خانزادي جي رٽائرمينٽ سان اسڪول جي تدريسي شعبي ۾ وڏو خال پيدا ٿيندو: جنيد چوهاڻ

ٽنڊوڄام (ن ر) ٽنڊوڄام هاءِ اسڪول نمبر 1 جي سينيئر استاد محمد اڪبر خانزادي جي رٽائرمينٽ جي موقعي تي الوداعي تقريب منعقد ڪئي وئي. تقريب دوران رٽائر ٿيندڙ استاد محمد اڪبر خانزادي کي استادن ۽ شاگردن پاران زبردست خراج تحسين پيش ڪيو ويو. اسڪول جي اڳوڻي هيڊ ماستر علي محمد جمالي چيو ته محمد اڪبر خانزادي استاد جي حيثيت سان پنهنجيون ذميواريون بهترين طريقي سان سرانجام ڏنيون ۽ شاگردن سان ڪميونيڪيشن جي اعليٰ مهارت هئي. اسڪول جي ايس ايم سي چيئرمين نثار احمد رتڙ چيو ته مون اڪبر خانزادي کي هميشه درس و تدريس جي عمل ۾ مشغول ڏٺو آهي. اسڪول هيڊ ماستر جنيد چوهاڻ چيو ته اڪبر خانزادي جي رٽائرمينٽ سان اسڪول جي تدريسي شعبي ۾ وڏو خال پيدا ٿيندو. محمد اڪبر خانزادي انهي موقعي تي ڳالهائيندي چيو ته هن اسڪول ۾ مون 22 سال ڊيوٽي ڏني آهي، جيڪو منهنجي زندگي جو سرمايو آهي. انهي موقعي تي آصف سراج، محمد خان پٺاڻ، رضا حسن سراج ۽ ٻين استادن ۽ شاگردن پڻ خطاب ڪيو. انهي موقعي اسڪول جي اسٽاف پاران اڪبر خانزادي کي سندس خدمتن جي اعتراف ۾ يادگاري شيلڊ پيش ڪئي. انهي کان اڳ استادن ۽ ٻين مهمانن پاران کيس سنڌي ٽوپي ۽ اجرڪون پارايون ويون ۽ شاگردن پاران گلن جي ورکا ڪئي وئي.

آءِ بي اي ٽيسٽ پاس ويٽنگ اميدوارن پاران آفر آرڊر نه ملڻ خلاف احتجاجي مظاهرو

افسوس سان چوڻو پوي ٿو ته اسان جي جائز مطالبن تي اڃا تائين ڪو به ڌيان نٿو ڏنو وڃي: ظهير عباس

مسئلو حل ڪرڻ لاءِ ڪميٽي به جوڙي پر ان جو هن وقت تائين ڪو به مثبت نتيجو ناهي آيو

حيدرآباد (اسٽاف رپورٽر) تعليم کاتي سنڌ ۾ جي ايس ٽي ۽ پي ايس ٽي سکر آءِ بي اي ٽيسٽ پاس 40 پلس ويٽنگ لسٽ اميدوارن آفر آرڊر نه ملڻ خلاف ظهير عباس، فهد شيخ، عارف ڪليري، سعديه، ثمينه بلوچ ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ ڪالهه حيدرآباد پريس ڪلب سامهون احتجاجي مظاهرو ڪيو. ان موقعي تي هنن چيو ته جي ايس ٽي ۽ پي ايس ٽي 40 پلس مارڪون کڻندڙ اميدوار گذريل ڪيترن ئي مهينن کان پرامن احتجاج ڪري رهيا آهيون پر افسوس سان چوڻو پوي ٿو ته اسان جي جائز مطالبن تي اڃا تائين ڪو به ڌيان نٿو ڏنو وڃي. چيو ته تعليم کاتي موجب سنڌ ۾ 15 هزار وڌيڪ ماستري جون جايون خالي پيل آهن سوين اسڪول استادن کان محروم آهن پر ان باوجود اسان 40 پلس مارڪس پاس اميدوارن کي نوڪرين نه ڏيڻ معاشي قتل عام برابر آهي. هنن چيو سنڌ حڪومت 40 پلس اميدوارن جو مسئلو حل ڪرڻ لاءِ ڪميٽي به جوڙي پر ان جو هن وقت تائين ڪو به مثبت نتيجو ناهي آيو جنهن سبب اميدوارن ۾ سخت ڳڻتي ۽ پريشاني ڇانيل آهي. هنن چيو اسان جون نوڪري واريون عمرون گذري رهيون آهن پر اهليت جي بنياد پاس ٿيڻ باوجود نوڪرين کان محروم آهيون. هنن پ پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري، سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه، تعليم کاتي جي صوبائي وزير کي اپيل ڪئي 40 پلس مارڪس پاس جي ايس ٽي ۽ پي ايس ٽي اميدوارن جو نوٽيس وٺي نوڪريون ڏئي پريشاني ختم ڪئي وڃي.

حيدرآباد آءِ بي اي پاس اميدوار آفر آرڊر نه ملڻ خلاف احتجاجي مظاهرو ڪندي

سانحه ڪار ساز جي شهيدن جي ياد ۾ صالح پٽ ۾ دعائيه تقريب

سنڌ جي ورهاست جي ڳالهه به ٻڌڻ جي لاءِ تيار ناهيون، محسن نقوي کي اهڙو بيان ڏيڻ لازمي ناهي اهو ٿي وڃي: اويس شاهه

سانحه ڪار ساز جي شهيدن کي ڀيٽا پيش ڪريون ٿا، سنڌين قربانيون جمهوريت جي تاريخ جو روشن باب آهن

جيالن تي جيڪي ظلم ۽ ڏاڍ ڪيا ويا انهن کي جيالن برداشت ڪيو، انهن جو تصور ڪرڻ به ڏکيو آهي

سنڌ جي ورهاڱي ۽ گورنر راڄ جون ڳالهيون ممڪن ناهن، سنڌ جي ورهاڱي خلاف سنڌ اسيمبلي اڳ به قرارداد منظور ڪري چڪي آهي

سنڌ جي حالتن جو خيبرپختونخواهه جي حالتن سان ڀيٽڻ مناسب ناهي، سنڌ پاڪستان جي ٻين صوبن کان امن امان ۾ بهتر آهي

سکر (بيورو رپورٽ) اسپيڪر سنڌ اسيمبلي اويس شاهه پاران سانحه ڪار ساز جي شهيدن جي ياد ۾ صالح پٽ ۾ دعائيه تقريب جو منعقد ڪئي تقريب ۾ ٽائون ۽ يونين ڪائونسلن جي چيئرمينن سميت پيپلز پارٽي جي ڪارڪنن جي وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. تقريب ۾ قرآن خواني، فاتحه خواني ۽ نياز جو پڻ اهتمام ڪيو ويو. تقريب کان پوءِ ميڊيا سان ڳالهائيندي اسپيڪر سنڌ اسيمبلي سيد اويس شاهه چيو سانحه ڪار ساز جي شهيدن کي ڀيٽا پيش ڪريون ٿا، سنڌين قربانيون جمهوريت جي تاريخ جو روشن باب آهن. 18 آڪٽوبر جو ڏينهن ياد ڪري جمهوريت پسندن جون اکيون اڄ به آليون ٿي وڃن ٿيون 19 سال اڳ جمهوريت تي شب خون هنيو ويو، جمهوريت جي بحاليءَ لاءِ ڪارڪنن وڏيون قربانيون ڏنيون. اڄ انهن شهيدن کي ياد ڪريون ٿا، جيڪي شهيد محترمه بينظير ڀٽو جي وطن واپسيءَ تي سندس استقبال لاءِ پهتا هئا. سانحه ڪار ساز جي شهيدن جي قرباني ڪڏهن به وساري نٿي سگهجي. هن وڌيڪ چيو ته پيپلز پارٽي جا جيالا جمهوريت جي اصولن ۽ قدرن کي ساڻ کڻي اڳتي وڌن ٿا، پيپلز پارٽي جي قيادت ٽوڙي ڪارڪن ملڪ ۾ برابري، امن ۽ پائيداري جو نظام قائم ڪرڻ چاهين ٿا. چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جي قيادت ۾ پاڪستان پيپلز پارٽي جا جيالا جمهوريت ۽ عوامي خدمت جو مشن اڳتي وڌائيندا پيا هلن. شهيد راڻي محترمه بينظير ڀٽو عوامي حقن ۽ پنهنجي مشن خاطر جان جو نذرانو پيش ڪيو. پاڪستان پيپلز پارٽي جي جيالن تي جيڪي ظلم ۽ ڏاڍ ڪيا ويا انهن کي جيالن برداشت ڪيو، انهن جو تصور ڪرڻ به ڏکيو آهي. هن هڪ سوال جي جواب ۾ چيو ته احتجاج ڪرڻ هر ڪنهن جو جمهوري حق آهي پر احتجاج دوران اهڙو عمل نه ٿيڻ گهرجي جنهن سان امن امان کي خطرو لاحق ٿئي. سانحه ڪار ساز جي شهيدن کي انصاف ڏيارڻ لاءِ 19 سالن کان پوءِ به عدالتن ڏانهن نهاري رهيا آهيون. اسان کي پنهنجي عدالتن تي مڪمل اعتماد آهي، اميد آهي ته انصاف ضرور ملندو. سنڌ جي ورهاڱي ۽ گورنر راڄ بابت صحافي جي سوال تي سيد اويس شاهه جو ردعمل ۾ چيو ته سنڌ جي ورهاڱي ۽ گورنر راڄ جون ڳالهيون ڪنهن به صورت ۾ ممڪن ناهن. سنڌ جي ورهاڱي خلاف سنڌ اسيمبلي اڳ به قرارداد منظور ڪري چڪي آهي. محسن نقوي ڪجهه به بيان ڏئي سگهي ٿو پر ضروري ناهي ته سنڌس هر ڳالهه حقيقت بڻجي. ڪنهن جي مرضي آهي ته جيڪو وٽس سو بيان ڏئي پر سنڌ جي ورهاڱي جهڙو عمل ٿيڻ وارو ناهي. اسان هاڻي سنڌ جي ورهاڱي جي ڳالهه ٻڌڻ لاءِ به تيار ناهيون. سنڌ جي حالتن جو خيبرپختونخواهه جي حالتن سان ڀيٽڻ مناسب ناهي. سنڌ پاڪستان جي ٻين صوبن کان امن امان ۾ بهتر آهي.

سکر سنڌ اسيمبلي اسپيڪر سيد اويس قادر شاهه صالح پٽ ۾ ميڊيا سان ڳالهائيندي

سڄاول ۾ پ پ اڳواڻ عبداللطيف ميمڻ جي مان ۾ شاندار آجياڻو

واپارين ۽ شهرين مامون لاڏو چوڪ تي شاندار آجياڻي واري تقريب منعقد ڪئي

شهرين، واپارين، سماجي اڳواڻن، پ پ ڪارڪنن، نوجوانن ۽ مختلف برادرين جي معززين شرڪت ڪئي

سڄاول جي ماڻهن جي خدمت رڳو ڳالهين سان نه، پر عملي ڪم ڪري ڏيکارڻ سان ٿيندي آهي: لطيف ميمڻ

سڄاول (ن ع) پاڪستان پيپلز پارٽي جي عوامي ۽ سرگرم نوجوان اڳواڻ عبداللطيف ميمڻ جي مان ۾ سڄاول جي واپارين ۽ شهرين پاران مامون لاڏو چوڪ تي شاندار آجياڻي واري تقريب منعقد ڪئي وئي، جنهن ۾ سوين شهرين، واپارين، سماجي اڳواڻن، پ پ ڪارڪنن، نوجوانن ۽ مختلف برادرين جي معززين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. تقريب دوران عبداللطيف ميمڻ جي ... جي تعمير جو ڪم ٿيو عبداللطيف ميمڻ چيو ته صوبائي وزير حاجي علي حسن زرداري ۽ صوبائي وزير محمد خان ملڪاڻي جي سهڪار سان سڄاول کان ٽنڊو محمد خان روڊ جي ترقياتي اسڪيمون پڻ منظور ڪرايون ويون آهن. هن چيو ته جيڪڏهن ڪم ڪرڻ جي نيت هجي ته عوام جي ڀلائي لاءِ گهڻو ڪجهه ڪري سگهجي ٿو. هن اعلان ڪيو ته سڄاول ۾ 200 بسترن واري اسپتال جي منظوري حاصل ڪئي وئي آهي، جنهن جو ڪم جاري آهي. صوبائي وزير محمد خان ملڪاڻي جي سهڪار سان اسپتال کي جلد مرڪ حوالي ڪيو ويندو. جڏهن ته سڄاول ۾ يونيورسٽي ڪيمپس قائم ڪرائڻ لاءِ پڻ ڀرپور ڪوششون ڪيون وينديون. رهندو ان موقعي تي شهرين سڄاول ۾ دل جي بيمارين جي علاج لاءِ نيشنل انسٽيٽيوٽ آف ڪارڊيو ويسڪيولر ڊزيز (اين آءِ سي وي ڊي) جو يونٽ قائم ڪرڻ ۽ پيئڻ جي پاڻي جي ڪوٽ ختم ڪرڻ لاءِ نوان پاڻيءَ جا تلاءَ تعمير ڪرائڻ جا مطالبا پڻ پيش ڪيا. تقريب ۾ ڊاڪٽر عاطف اقبال ميمڻ، سيد شاهزيب شاهه بخاري، رئيس عبدالله خان لغاري، امان الله ڪتي، ڊاڪٽر حاجي محمد ڪتي، محمود ڪتي، سيٺ اويس عبدالرحمان ميمڻ، ڊاڪٽر عثمان سرويچ، زبير جعفراڻي، پ ٽ الف اڳواڻ محمد عمر ميمڻ، لطف الله ميمڻ، ڊاڪٽر وزير ميمڻ، سيٺ آصف ميمڻ، زاهد حسين ڪڏي، سيد شفقت شاهه مٽياري، عارف ابڙو، ابراهيم سوهو، حاجي مظفر لغاري سميت ٻين شرڪت ڪئي. تقريب دوران شهرين پاران سڄاول ۾ ترقياتي ڪمن ۽ عوامي سهولتن جي فراهمي بابت اميدن جو اظهار ڪيو ويو. هن وڌيڪ چيو ته ... شهرين جي معززين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. تقريب دوران عبداللطيف ميمڻ کي ٽوپي ۽ اجرڪ پارائي گلن جا تحفا پيش ڪري محبت ۽ احترام جو اظهار ڪيو ويو. تقريب کي خطاب ڪندي پ پ جي اڳواڻ عبداللطيف ميمڻ چيو ته سڄاول جي ماڻهن جيڪا محبت، عزت ۽ اعتماد ڪيو آهي اهو سندس لاءِ وڏو اعزاز آهي. سڄاول جي ماڻهن جي خدمت رڳو ڳالهين سان نه، پر عملي ڪم ڪري ڏيکارڻ سان ٿيندي آهي. هن چيو ته سڄاول لاءِ جيڪي ترقياتي ڪم ڪرايا آهن اهي اڃا ڪافي ناهن. جيڪڏهن سڄاول جي ماڻهن لاءِ جان به ڏيڻي پئي ته ان لاءِ به حاضر آهيان. هن چيو ته سڄاول شهر ۾ پيور بلاڪ روڊ جي تعمير بابت ڏهه سال اڳ ان وقت جي ڊپٽي ڪمشنر زبير چنا کي تجويز ڏني هئي، جنهن تي عمل ٿيڻ سان شهر ۾ پيور بلاڪ روڊ تعمير ٿيو. هن وڌيڪ چيو ته هر سال اڳ برسات دوران وڏي وزير سيد مراد علي شاهه جي سڄاول دوري وقت ڪيس درخواست ڪئي ته شهر اندر اچي صورتحال جو جائزو وٺي. جنهن تي وڏي وزير سنڌس درخواست قبول ڪندي سڄاول پارڪ وڪان دورو ڪيو ان کان پوءِ سڄاول بئراج موري کان ڊپٽي ڪمشنر آفيس تائين ڊبل روڊ...

سڄاول پ پ اڳواڻ عبداللطيف ميمڻ جي مان ۾ منعقد آجياڻي جو ڏيک

شهدادپور ۾ روڊ بلاڪ ڪرڻ ۽ ڌمڪيون ڏيڻ جي الزام هيٺ 8 اڳ ڪيس داخل

شهدادپور (ن ع) شهدادپور ڳوٺ سردار عبدالشڪور بروهي وٽ پوليس خلاف احتجاج، تعريبازي ڪرڻ ۽ روڊ بلاڪ ڪري ٽريفڪ معطل ڪرڻ واري واقعي جو ... شهدادپور پوليس بروهي اتحاد جي فيصلا ڪميٽي جي چيئرمين سردار اعظم بروهي، مولوي حنيف بروهي، محمد يوسف بروهي، پوليس اهلڪار ثناءُ الله بروهي، پوليس اهلڪار بابو بروهي، رحيم بخش، غلام علي سميت 8 ڄڻن ۽ 30 کان 40 نامعلوم ماڻهن خلاف روڊ بلاڪ ڪرڻ جو ڪيس داخل ڪري ورتو آهي، ٻئي طرف ايس ايڇ او شهدادپور حنيف مهر جي فرياد تي سردار اعظم بروهي خلاف ٽيليفون ڪال ذريعي ڌمڪيون ڏيڻ ٿاڻي کي نقصان پهچائڻ جي ڌمڪي ۽ نامناسب رويو اختيار ڪرڻ جي الزامن هيٺ الڳ ڪيس پڻ داخل ڪيو ويو آهي. پوليس موجب ٻنهي ڪيسن جي وڌيڪ جاچ جاري آهي. واضح رهي ته چار ڏينهن اڳ شهدادپور-ٽنڊوآدم روڊ تي ڳوٺ سردار عبدالشڪور بروهي وٽ مزدا ۽ موٽرسائيڪل ريس ۾ ٽڪر ٿيڻ سبب سردار اعظم بروهي جو پٽ رمضان بروهي فوت ٿي ويو هو واقعي بعد پوليس مزدا ۽ ان جي ڊرائيور کي تحويل ۾ وٺي ورتو هو، جوابدار کي لاڪ اپ ۾ نه رکڻ واري معاملي تي بروهي برادري پاران احتجاج ڪيو ويو، جنهن دوران مظاهرين روڊ بلاڪ ڪري ڇڏيو ۽ ٽريفڪ معطل ٿي وئي، جڏهن ته ايس ايڇ او شهدادپور حنيف مهر جو چوڻ هو ته فريادي ڌر نه ته فوتي جو پوسٽ مارٽم ڪرايو آهي ۽ نه ئي ڪيس يا اين سي داخل ڪرائي آهي، جڏهن ته مزدا ۽ ان جو ڊرائيور پوليس جي تحويل ۾ آهن.

نظير شهزاد ادب ۽ صحافت جي دنيا جو روشن ستارو

هو: مختيار ملڪ

سکر (بيورو رپورٽ) نظير شهزاد ادب ۽ صحافت جي دنيا جو روشن ستارو هو جيڪو جوانيءَ ۾ اسان کان جدا ٿي ويو اهڙو خيالن جو اظهار ناميارا شاعر ۽ براڊڪاسٽر مختيار ملڪ ناميارا ڪهاڻيڪار شاعر ۽ صحافي نظير شهزاد جي 33 هين ورسي تقريب کي صدارتي خطاب ڪندي ڪيو، هن تقريب ۾ هن نظير شهزاد جي ڪهاڻي ڪتاب "پرين گهاٽ" جي مهورت پڻ ڪئي وئي، جنهن کي راحيل بزدي مرتب ڪيو آهي نظير شهزاد ادبي فورم ۽ پوبٽ پبلشنگ هائوس جي گڏيل سهڪار سان سنڌ چلڊرينس اڪيڊمي خيرپور ۾ منعقد ٿيل تقريب کي خطاب ڪندي مختيار ملڪ وڌيڪ چيو ته ...

پنوعاقل ۾ مرحوم غلام مصطفيٰ بوزدار ۽ ڪارساز سانحي شهيدن جي ياد ۾ منعقد تقريب جو ڏيک

پنوعاقل ۾ مرحوم غلام مصطفيٰ بوزدار ۽ ڪارساز سانحي شهيدن جي ياد ۾ تقريب

شهيدن سان گڏ غلام مصطفيٰ بوزدار جي روح کي ايصال ثواب پهچائڻ لاءِ قرآن خواني ڪرائي وئي

بابر مصطفيٰ بوزدار ۽ پارٽي جي ٻين اڳواڻن ڪارساز سانحي جي شهيدن کي ڀيٽا پيش ڪئي

پنوعاقل (ن ع) پنوعاقل ۾ مرحوم حاجي غلام مصطفيٰ بوزدار جي 12هين ورسي ۽ ڪارساز سانحي جي شهيدن جي ياد ۾ تقريب منعقد، پنوعاقل جي بوزدار هائوس تي پيپلزپارٽي جي اڳوڻي ايم پي اي مرحوم حاجي غلام مصطفيٰ بوزدار جي 12هين ورسي ۽ ڪارساز سانحي جي شهيدن جي ياد ۾ تقريب منعقد ڪئي وئي پيپلزپارٽي ضلعي سکر جي انفارميشن سيڪريٽري بابر مصطفيٰ بوزدار ۽ پارٽي جي ٻين اڳواڻن پاران ڪارساز سانحي جي شهيدن کي ڀيٽا پيش ڪئي وئي، تقريب ۾ پيپلزپارٽي جي اڳواڻ قادر خان ڏاريجو سميت پارٽي جي ٻين اڳواڻن، شهرين ۽ ڪارڪنن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. تقريب دوران ڪارساز سانحي جي شهيدن کي ڀيٽا پيش ڪرڻ سان گڏ مرحوم حاجي غلام مصطفيٰ بوزدار جي روح کي ايصال ثواب پهچائڻ لاءِ قرآن خواني پڻ ڪرائي وئي.

آغا خان يونيورسٽي نمايان ڪارڪردگي ڏيکاريندڙ شاگردن جي مان ۾ اعزازي تقريب

قابليت، مقصد ۽ امڪانن کي نئين جلا، نمايان ڪارڪردگي ڏيکاريندڙ شاگردن جي مان ۾ تقريب منعقد ڪئي

شاگرد رڳو تعليمي ڪاميابي سبب سراهه جا حقدار ناهن، پر صلاحيتن سبب پڻ واکاڻ جوڳا آهن: ڊاڪٽر هما بقائي

ڪراچي (پ ر) آغا خان يونيورسٽي امتحاني بورڊ (اي ڪي يو - اي بي) طرفان 2026ع ۾ نمايان ڪارڪردگي ڏيکاريندڙ شاگردن جي مان ۾ "اندر جي روشني" جي عنوان سان اعزازي تقريب ڪرائي وئي، جنهن ۾ انهن شاگردن جي تعليمي ڪاميابين کي ساراهيو ويو، جن جي محنت، قابليت ۽ مستقبل لاءِ اميدن ۽ امنگن جو عڪس سندن ڪاميابين ۾ نظر اچي ٿو. هيءَ تقريب اي ڪي يو - اي بي جي 2027ع ۾ پنهنجي سلور جوبلي مڪمل ڪرڻ کانهن سفر جو هڪ اهم ورڪ آهي. ان موقعي تي بورڊ تعليمي معيار بهتر بڻائڻ امتحاني جائزي جي نظام کي مضبوط ڪرڻ ۽ سڄي پاڪستان جي شاگردن لاءِ اعليٰ تعليم جا موقعا وڌائڻ واري پنهنجي 25 سالن واري سفر کي مڪمل ڪندو. 26 هزار کان وڌيڪ شاگردن اي ڪي يو اي بي جي امتحانن ۾ حصو ورتو، انهن مان قومي، علائقائي سطح تي نمايان ڪارڪردگي ڏيکاريندڙ 124 شاگردن کي اعزازن سان نوازيو ويو، جن ۾ سيڪنڊري اسڪول سرٽيفڪيٽ (ايس ايس سي) ۽ هائير سيڪنڊري اسڪول سرٽيفڪيٽ (ايڇ ايس ايس سي) جي سطح تي هڪ هڪ ... مجموعي طور به قومي پوزيشنون ماڻيندڙ شاگرد پڻ شامل هئا. ان کانسواءِ سڄي ملڪ مان 450 کان وڌيڪ شاگردن کي مختلف مضمونن ۾ شاندار ڪارڪردگي ڏيکارڻ تي اعزاز ڏنا ويا. تقريب ۾ اي ڪي يو - اي بي جي چيف ايگزيڪيوٽو آفيسر ڊاڪٽر نويد يوسف، خاص مهمان ملينيم انسٽيٽيوٽ آف ٽيڪنالاجي اينڊ انٽرپرينيورشپ (مائيٽ) جي ريڪٽر پروفيسر ڊاڪٽر هما بقائي ۽ اعزازي مهمان انٽر بورڊز ڪوآرڊينيشن ڪميشن (آءِ بي سي سي) جي چيف ايگزيڪيوٽو آفيسر ڊاڪٽر غلام علي ملاح سميت عطيو ڏيندڙن، استادن، والدين ۽ شاگردن جي آجيان ڪئي. نمايان ڪارڪردگي ڏيکاريندڙ شاگردن جي اعزاز ۾ ڳالهائيندي پروفيسر ڊاڪٽر هما بقائي چيو ته اهي شاگرد رڳو پنهنجي تعليمي ڪاميابين سبب ئي ساراهه جا حقدار ناهن، پر انهن صلاحيتن سبب پڻ واکاڻ جوڳا آهن، جيڪي هنن اسڪول جي تعليم کان اڳتي ڪاميابي حاصل ڪرڻ لاءِ سکيو آهي ته پڪ آهي ته اهي نوجوان پنهنجي تعليمي زندگيءَ جي ايندڙ مرحلي لاءِ پورو نموني تيار آهن.

ڪنڊيارو آءِ بي اي ٽيسٽ پاس اميدوارن پاران آفر آرڊر جاري نه ٿيڻ خلاف احتجاجي مظاهرو ڪيو پيو وڃي

ڪنڊيارو آءِ بي اي ٽيسٽ پاس اميدوارن کي آفر آرڊر جاري نه ٿيڻ خلاف احتجاجي مظاهرو

ڪنڊيارو (ن ع) ڪنڊيارو ۾ آءِ بي اي ٽيسٽ پاس ويٽنگ اميدوارن پاران آفر آرڊر جاري نه ٿيڻ خلاف ... چونڊيل نمائندن پاران آءِ بي اي ٽيسٽ پاس ويٽنگ اميدوارن کي ايڊجسٽ ڪرڻ لاءِ آواز اٿاريو ويو جنهن کان پوءِ سنڌ اسيمبلي جي ايوان ۾ ڪواليفائيڊ ويٽنگ اميدوارن جو مسئلو حل ڪرڻ لاءِ متفقا طور پارلياماني ڪاميٽي جوڙي وئي جنهن ۾ ضلع نوشهروفيروز مان مورو تعلقي تان چونڊيل ايم پي اي صوبائي وزير ضياءُ الحسن لنجار به شامل آهي. هنن چيو ته ڪراچي سميت مختلف هنڌن تي ويٽنگ اميدوارن جو احتجاج جاري آهي. هنن پارلياماني ڪاميٽي جي چيئرمين سيد اويس قادر شاهه ۽ ضلع نوشهروفيروز مان چونڊيل ايم پي اي صوبائي وزير ضياءُ الحسن لنجار کان مطالبو ڪيو ته آءِ بي اي ٽيسٽ پاس پي ايس ٽي، جي ايس ٽي اميدوارن کي ايڊجسٽ ڪري سندن مستقبل بچايو وڃي.

انجنيئر ملڪ محمد مزمل پي سي بي حيدرآباد ڊويزن جو جنرل سيڪريٽري چونڊجي ويو

بدين (ن ع) بدين جو انجنيئر ملڪ محمد مزمل پي سي بي حيدرآباد ڊويزن جو جنرل سيڪريٽري چونڊجي ويو. پاڪستان ڪرڪيٽ بورڊ (پي سي بي) جي ريجنل چونڊن 2026ع ۾ ضلعي بدين سان تعلق رکندڙ انجنيئر ملڪ محمد مزمل وڏي اڪثريت سان حيدرآباد ڊويزن ڪرڪيٽ جي جنرل سيڪريٽري جي عهدي تي ڪاميابي حاصل ڪري ورتي.

ٽنڊوڄام ۽ آسپاس دوڪاندارن ۽ ڇڪي وارن اٽي جا اگهه چوٽ چاڙهي ڇڏيا

اٽو 150 کان 170 رپيا في ڪلو وڪرو ڪيو پيو وڃي، ڏهاڙي دار ۽ غريب طبقي جي پهچ کان مٿي

ٽنڊوڄام (ن ر) ٽنڊوڄام ۽ آسپاس ۾ دوڪاندارن ۽ اٽي جي ڇڪي وارن اٽي جا اگهه چوٽ چاڙهي ڇڏيا آهن جنهن سبب شهري سخت ڏکيائي ۾ اچي ويا آهن. جڏهن ته خوراڪ کاتي جي عملدار جو چوڻ آهي ته ڇڪي مالڪن کي اڃا سرڪاري ڪوٽا جاري نه ڪئي وئي آهي ۽ ڇڪي مالڪ مارڪيٽ مان مهانگي ڪڻڪ ...

ٽنڊوالهيار ڪارساز سانحي جي شهيدن جي ياد ۾ لطيف ڪلچرل ونگ طرفان ڪرايل تقريب ۾ دعا گهري پئي وڃي

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
ABC CERTIFIED
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
روزاني عبرت
هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پلپلر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk

سومر 19 آڪٽوبر 2026ع

بلوچستان ۾ بدامنيءَ جي باهه ۽ امن لاءِ اڻٽر قدم

بلوچستان ۾ پيش آيل دهشتگرديءَ جي واقعن صوبي ۾ امن امان جي صورتحال بابت ڳڻتي وڌائي ڇڏي آهي. خضدار ضلعي جي ڏوراهين علائقي نال ۾ هٿياربندن پاران سنگِ مرمر جي ڪارخاني تي حملو ڪري 18 پورهيتن کي اغوا ڪرڻ ۽ هڪ پورهيت کي گولي هڻي زخمي ڪرڻ وارو واقعو انتهائي ڏکوئيندڙ آهي. هٿياربند ڪارخاني مان ٻه گاڏيون ۽ هڪ لوڊر به پاڻ سان کڻي ويا. هي واقعو رڳو قانون لاڳو ڪندڙ ادارن لاءِ چئلينج ناهي پر انهن پورهيتن جي خاندانن لاءِ به سخت پريشانيءَ جو سبب بڻيو آهي، جيڪي پنهنجي گهرن جو چلهو ٻارڻ لاءِ محنت مزدوري ڪن ٿا. هڪ ڏينهن اڳ مستونگ ضلعي ۾ مسافر وين مان رخشان ڊويزن سان واسطو رکندڙ 20 پوليس اهلڪارن کي اغوا ڪرڻ واري واقعي به صورتحال کي وڌيڪ ڳڻتيءَ جوڳو بڻائي ڇڏيو آهي. ٻنهي واقعن مان ظاهر ٿئي ٿو ته بلوچستان جي ڪجهه علائقن ۾ هٿياربند گروهه اڃا تائين ماڻهن جي جان ۽ مال لاءِ خطرو بڻيل آهن. خضدار شهر کان لڳ ڀڳ 35 کان 40 ڪلوميٽر پري بيسار جبل ڀرسان قائم سنگِ مرمر جي ڪارخاني تي رات جي وقت درجنين هٿياربندن گاڏين ۽ موٽر سائيڪلن تي پهچي حملو ڪيو. ڪارخاني ۾ ڪم ڪندڙ پورهيتن کي زبردستي پاڻ سان وٺي ويا. هڪ پورهيت راشد فرار ٿيڻ جي ڪوشش ڪئي ته مٿس فائرنگ ڪئي وئي، جنهن جي نتيجي ۾ سندس ٽنگ ۾ گولي لڳي. طبي ڄاڻ موجب زخمي پورهيت جي حالت خطري کان ٻاهر آهي. اغوا ٿيل پورهيتن جو واسطو خضدار جي مختلف علائقن سان ٻڌايو وڃي ٿو. هن واقعي جي ذميواري اڃا تائين ڪنهن به هٿياربند گروهه قبول نه ڪئي آهي، جڏهن ته سيڪيورٽي ادارن ڳولا ۽ جاچ جون ڪارروايون شروع ڪري ڇڏيون آهن. مليل ڄاڻ موجب 17 آڪٽوبر تي ڪوئيٽا جي علائقي پنجپائي ۾ دهشتگردن مقامي آمدرفت کي روڪڻ لاءِ رستي تي رنڊڪون وجهڻ جي ڪوشش ڪئي، جنهن کي سيڪيورٽي فورسز ناڪام بڻايو. ان ڪارروائيءَ دوران پنج دهشتگرد مارجي ويا. نوشڪي ۾ ڳولا واري ڪارروائيءَ دوران ٻن دهشتگردن جي مارجڻ ۽ هٿيار توڙي بارود هٿ اچڻ جا اطلاع آهن. خضدار ۾ ڳجهي ڄاڻ جي بنياد تي ڪيل هڪ ٻي ڪارروائيءَ ۾ هڪ دهشتگرد مارجي ويو جڏهن ته 490 ڪلوگرام ڌماڪيدار مادو هٿ اچڻ جي به ڄاڻ ڏني وئي آهي. اهڙيءَ ريت مختلف ڪارروايين ۾ ڪل اٺ دهشتگردن جي مارجڻ جا اطلاع سامهون آيا آهن.

بلوچستان قدرتي وسيلن سان مالا مال صوبو آهي پر ڪيترن ئي علائقن ۾ غربت، بيروزگاري، بنيادي سهولتن جي کوٽ ۽ ترقيءَ جي اڻبرابري ماڻهن جي زندگي ڏکي بڻائي ڇڏي آهي. رڳو سيڪيورٽي ڪارروايين سان هر مسئلي جو مستقل حل ممڪن ناهي. امن لاءِ قانون جي حڪمراني، انصاف جي فراهمي، سياسي ڳالهه ٻولهه ۽ عوامي ڀلائيءَ تي ٻڌل پاليسيون به لازمي آهن. رياست جي ذميواري آهي ته عام شهرين، پورهيتن، واپارين ۽ مسافرن کي تحفظ فراهم ڪري ۽ ڪنهن به علائقي کي هٿياربندن جي رحم ڪرم تي نه ڇڏي. بلوچستان ۾ ٿيندڙ انهن واقعن جو هڪ ٻيو اهم پاسو اهو به آهي ته دهشتگرديءَ جو شڪار عام ماڻهو ٿين ٿا، جڏهن ته ان جا معاشي اثر سڄي صوبي تي پون ٿا. ڪارخانا، واپار، آمدرفت ۽ روزگار جا وسيلا متاثر ٿين ٿا. سيڙپڪاريءَ ۾ گهٽتائي اچي ٿي ۽ مقامي ماڻهن جون مشڪلاتون وڌن ٿيون. جيستائين پورهيت پنهنجي ڪم واري هنڌ تي به محفوظ نه هوندا ته ترقيءَ جا منصوبا ڪيئن اڳتي وڌندا؟ ان ڪري صنعتي علائقن، شاهراهن، مسافرن ۽ مزدورن جي تحفظ لاءِ اثرائتا انتظام ڪرڻ حڪومت جي اولين ترجيح هئڻ گهرجي. تنهنڪري ضرورت ان ڳالهه جي آهي ته خضدار ۽ مستونگ مان اغوا ٿيل سمورن ماڻهن جي بازيابيءَ لاءِ ڪُڏيل ۽ تيز قدم کنيا وڃن. ڏوهارين کي قانون جي ڪٽهڙي ۾ آندو وڃي ۽ اهڙن واقعن جي ورجاءَ کي روڪڻ لاءِ سيڪيورٽيءَ جو نظام وڌيڪ اثرائتو بڻايو وڃي. ساڳئي وقت مقامي ماڻهن کي اعتماد ۾ وٺي سندن مسئلن جي حل لاءِ سنجيده ڪوششون ڪيون وڃن ڇو ته بلوچستان ۾ امن رڳو هڪ صوبي جي ضرورت ناهي پر سڄي ملڪ جي ترقي، استحڪام ۽ خوشحاليءَ سان جڙيل آهي. دهشتگرديءَ جو خاتمو پورهيتن جي حفاظت ۽ عوام کي انصاف ڏيڻ ئي پائيدار امن ڏانهن حقيقي اڳڀرائي ثابت ٿي سگهي ٿي.

پاڙي وارن سان جيئري ئي ملي وٺو

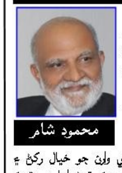
محمود شام

منهنجي هم وطنن ۾ اڃا به نقصان جو احساس موجود آهي. الله تعاليٰ جا لک لک شڪر آهن جو اسان جي قافلي جو سرمايو اڃا مڪمل طور ختم نه ٿيو آهي.

گذريل هڪ ٻن هفتن دوران رڳو اسلام آباد ۽ راولپنڊي وارن جا ڏينهن ئي ڏاڍا مصروف نه گذريا پر اسان به گهڻو مصروف رهياسين. اسان پنهنجي هم جماعت اينڊڙ نسلن ماڻن پيڻن ۽ ڏيٺن جي اکين ۾ نهاريندا رهياسين انهن اکين ۾ تمام گهڻي چمڪ ۽ روشني آهي کي اکيون ئي اٿين به آهن جن ۾ ڪاوڙ جي چڻنگ ۽ ٻاهه به نظر اچي ٿي ڪي اکيون اهڙيون آهن جيڪي ٻاهه ٻارڻ لاءِ بيقرار آهن جڏهن ته ڪن اکين ۾ جذبو آهي سو به آهڙو جنهن جو ڪو مٽ ئي ڪونهي.

ڪلهه اڄ جو ڏينهن هو پٽن ڏيٺن پوٽن پوٽين ڏوهٽن ڏوهٽين ننهن ۽ نائين سان گڏ منجهند جي ماني ڪائڻ ۽ گهٽيون ڳالهيون ڪرڻ جو ڏينهن اولاد جي ذهنن ۾ ڪيترائي سوال هوندا آهن اوهان به پنهنجي ڪمن ڪارين ۾ رڌل هوندا آهيو ۽ ٻار به پنهنجن ڪمن ۾ لڳل هوندا آهن ان ڪري هفتي ۾ هڪ ڏينهن ضرور اهڙو ڪيو، جڏهن اوهان پنهنجي ٻارن سان گڏ ويهو ۽ سندن ذهنن ۾ پيدا ٿيل مونجهارن کي ختم ڪريو.

اڄوڪو زمانو ڏاڍو نازڪ آهي هر ڪنهن جي هٿ ۾ سمارٽ فون آهي جنهن ۾ هر سوال جو جواب موجود آهي پر اهي جواب اوهان جي ماحول تهذيب ۽ ثقافت جي حوالي سان ناهن هوندا انهن ۾ گهڻو ڪري اولهه خاص طور آمريڪا جو نظريو شامل هوندو آهي انهن جوابن ۾ غيرجانبداريءَ جي کوٽ هوندي آهي. حقيقتن کان پاسو ڪيو ويندو آهي ۽ پنهنجا خيال وڌائي پيش ڪيا ويندا آهن ان ڪري ٻارن جي سوالن جا جواب اوهان طرفان ڏيڻ به ضروري آهن.

مهيني ۾ هڪ ڀيرو پنهنجي دسترخوان کي اڃا به وسيع ڪريو. پنهنجن پاڙن ۽ ڀيڻن کي سندن ٻارن سميت مانيءَ تي سڏايو. منهنجي اوهان کي اها ئي گذارش پاڙي وارن سان لاڳاپا نڀائڻ بابت به آهي. اسان جي جوڙاري ڪيترائي ڏکوئيندڙ واقعا ٿي رهيا آهن. خاص طور وڏن شهرن ۾، جتي لکين ماڻهو رهن ٿا. ٻين شهرن مان به ننڍا ننڍا ڪٽنب روزگار ۽ بهتر موقعن جي ڳولا ۾ اچي آباد ٿين ٿا. اهي ماڻهو ڪيتريون ئي اميدون ۽ آسون کڻي پنهنجا اباڻا ماڳ ڇڏي اچن ٿا.

ڪراچي، لاهور، ملتان، حيدرآباد ۽ پشاور جهڙا شهر وڏي دل وارا آهن. اهي ٻاهران ايندڙ ماڻهن جو آڌرڀاءُ ڪن ٿا ۽ انهن مان ڪجهه ماڻهن کي روزگار به ملي وڃي ٿو پر جيڪڏهن انهن ماڻهن کي پنهنجن شهرن، ننڍن ڳوٺن ۽ وسندين ۾ ئي عزت وارو روزگار ملي وڃي ته پوءِ اهي اجنبي شهرن ڏانهن ڇو رخ ڪندا؟

سڀ کان پهرين ننڍن شهرن ۾ رهندڙ اسان جي هم وطنن کي گهرجي ته هو پنهنجن پاڙي وارن ۽ ماڻن جي ضرورتن جو خيال رکن. ڪين وڏن شهرن جي بيحسيءَ جي حوالي نه ڪن. جيڪڏهن پنهنجن شهرن ۾ ڪارخانا لڳايا وڃن. مقامي فصلن کي نظر ۾ رکندي روزگار جا وسيلا پيدا ڪيا وڃن ۽ اتان جي معدني وسيلن موجب صنعتون قائم ڪيون وڃن ته پوءِ ماڻهن جو پنهنجا شهر ڇڏي وڃڻ وارو لاڏ پاڻمرادو ختم ٿي سگهي ٿو. اسان جي قومي سياسي جماعتن جي بي ڌيانيءَ ۽ محدود سوچ ان سان گڏ سرڪاري ادارن جون ڪوتاهيون ماڻهن کي پنهنجا شهر ڇڏڻ تي مجبور ڪري رهيون آهن. اهي ماڻهو پنهنجن پاڙن ۽ اباڻن ماڳن کان پري ٿين ٿا. جڏهن وڏن شهرن ۾ به کين سک ۽ سهارو نٿو ملي، تڏهن پنهنجي ملڪ کي ڇڏڻ جي خواهش سندن دلين ۾ بيقراري پيدا ڪري ٿي.

حڪمرانن، چونڊيل نمائندن ۽ رٿائون ناهيندڙن جي ڌوهه جهڙي بي ڌيانيءَ ماڻهن جي وڏي اڪثريت کي پريشان ڪري ڇڏيو آهي. اوهان پڙهو به هوندو ۽ پڙهيو به هوندو ته علمي بئنڪ جي هڪ رپورٽ موجب، هن خطي جي غربت ۾ ورتل ماڻهن جو اڌ پاڪستان ۾ رهي ٿو اها به انتهائي سخت غربت آهي. جنهن ۾ ماڻهن جي روزانو آمدني ڇهه ست سئو رپيا به نه رهي آهي. جڏهن ته سندن روزانو جا خرچ ڪيترن ئي هزارن تائين پهچن ٿا.

حڪمرانن جي ذميواري ڇڻ نه رڳو اها وڃي بچي آهي ته پنهنجن سياسي مخالفن لاءِ زندگي تنگ ڪن. سندن جائز اختيار به کسي وٺن ۽ کين توڙي سندن ساٿين کي هڪ هڪ مانيءَ لاءِ سڪايل رکن. جيڪڏهن ڪو مهذب ملڪ هجي، جنهن جي مٿئين طبقي ۽ حڪمرانن ۾ خدا جو خوف هجي ته اهڙي ملڪ ۾ جڏهن اها خبر پوي ته هر سئو ماڻهن مان 48 ڄڻا غربت جو شڪار آهن. تڏهن

حڪمرانن کي ننڊ ئي نه اچڻ گهرجي ڪين غربت جي دشمن خلاف ڊال بڻجي بيهڻ گهرجي پر هتي ته غربت ختم ڪرڻ لاءِ ملندڙ امدادي رقمون به پنهنجن ڪيسن ۾ پريون وڃن ٿيون.

خدا ني ان ڪو عطا ڪي هي خواجڪي
ڪ جنهين
خبر نهين روش بنده پروري ڪيا هي

اهڙي بي وسيءَ واري دور ۾ پاڙي وارن جو خيال رکڻ ۽ پنهنجن هم وطنن جي ڏکن سورن ۾ شريڪ ٿيڻ اڃا به وڌيڪ ضروري ٿي پيو آهي.

ڪراچيءَ جي هڪ ٻئي غريب علائقي ۾ هڪ ڪٽنب جي موت جو واقعو سامهون آيو آهي مان ته حيران آهيان ته جڏهن ماڻهو جيئرا هوندا آهن ۽ سندن وجود مان محبت ۽ پنهنجائپ جي خوشبو ايندي آهي. تڏهن اسان کي انهن ڏانهن ڇڪ محسوس ڇونه ٿيندي آهي؟ اسان سندن در تي دستڪ نٿي ڏيون. انهن خوشبوئن کي پنهنجي دل ۾ ڇونٿا سمايون؟ جڏهن انهن پاڙي وارن جي جسمن مان ساهه نڪري چڪو هوندو آهي ۽ جوڙاري بدبوءِ پکڙجي ويندي آهي. تڏهن اسان سندن گهرن جا دروازا ڀڃي اندر داخل ٿيڻ ٿا ۽ موت جو منظر ڏسڻ لاءِ بيقرار ٿي ويندا آهيون. پر ان وقت انهن وچڙي ويل ماڻهن لاءِ اسان جي ٻوڙ ٻڪ جو ڪو به فائدو نه رهندو آهي.

منهنجي اوهان کي رڳو اها گذارش آهي ته هفتي ۾ گهٽ ۾ گهٽ هڪ ڀيرو پنهنجي پاڙي وارن کان سندس حال احوال ضرور پڇو شاهه لطيف، بلها شاهه، سلطان باهو، رحمان بابا ۽ مست توڪلي به اسان کي اهوئي سبق ڏيندا رهيا آهن.

جيڪڏهن اوهان جي آسپاس ڪو ڪٽنب اهڙي بدحاليءَ کي منهن ڏئي رهيو آهي ته انهن ٻي وس ماڻهن جي اذيت جا ذميوار رڳو حڪمران ناهن پر اسان ۽ اوهان به آهيون. ان علائقي جو ڪائونسلر به يونين ڪائونسل جو چيئرمين به شهر جو ميئر به صوبي جو وڏو وزير ۽ گورنر به، وزيراعظم ۽ صدر به. علمي معاملن کي سنڀالڻ جون دعوائون ڪندڙ آمريڪي صدر به ۽ اهي سمورا ملڪي صدر، وزيراعظم به جيڪي گڏيل قومن جي جنرل اسيمبليءَ کي خطاب ڪرڻ لاءِ ڪروڙين ڊالر خرچ ڪري سيپٽمبر مهيني ۾ نيويارڪ ۾ گڏ ٿيندا آهن خاص طور عرب ملڪن جي بادشاهن، اميرن ۽ صدرن کي پنهنجي شهرين جي بي وسيءَ سان گڏ فلسطينين تي ٿيندڙ ظلمن ۽ سندن تباهيءَ جو جواب به ڏيڻو پوندو.

خبر ناهي، منهنجي اندر جو احساس مون کي ڇو غربت، محنت ۽ مظلوميت جي موضوعن ڏانهن وٺي ويو. منهنجو ارادو ته اهو هو ته سينيئر صحافي ۽ ايڊيٽر شيخ عزيز کي ڀيٽا پيش ڪرڻ لاءِ منعقد ٿيل تقريب جو ذڪر ڪريان. مان سندس فرمانبردار پٽ طارق عزيز شيخ جو شڪريو ادا ڪرڻ پئي چاهيو ۽ شيخ عزيز صاحب جي ڏيٺن جو به، جن پنهنجي عظيم والد جي ورسي نهايت شاندار نموني ملهائي. ان کان پوءِ هڪ ٻئي فرمانبردار پٽ فريد ايس. ايم. مسعود. ناول "نجم السحر" جي پڌرائيءَ لاءِ هڪ سهڻي محفل سجائي. هن ناول کي لکنؤ کان ڪراچيءَ پهچڻ ۾ ستر سال لڳي ويا. آرٽس ڪائونسل جي جوش مليح آبادي لائبريريءَ ۾ اها هڪ نهايت باوقار تقريب هئي، جتي فاطمه حسن لفظن جي حرمت جو خيال رکي ٿي.

ڪراچي پريس ڪلب جي "جوهر به گڏوي" واري سلسلي ۾ اسان جي به ان ڏهاڪن تي پکڙيل صحافتي ۽ ادبي ڪوششن جي ڪهاڻي ٻڌي وئي. ان کان پوءِ تعليم جي ماهر نوشابه صديقي، ابراهيم جليس ابن انشا ۽ زاهده حنا جي ڪلم نويسيءَ کي ڀيٽا ڏيڻ لاءِ هڪ نهايت شاندار تقريب جو بندوبست ڪيو جميل جالبي لائبريريءَ جي شاندار ماحول ۾ ڊاڪٽر سيد جعفر احمد، حميره اطهر، ياسمين سلطانه فاروقي ۽ شهريار جليس پنهنجون يادگيريون لکت ۾ پيش ڪيون حالتن جي تيزيءَ ۽ سختيءَ سبب اهي سهڻا لمحا اوهان تائين پهچائي نه سگهيس دنيا جو حال به اهڙو ئي آهي. جو ماڻهو محبت جهڙي ضروري شيءِ کي به وساري ويهن ٿا. اهڙي موقعي تي سعدي شيرازي ياد اچي ٿو:

چنان قحط سالي شد اندر دمشق
ڪ ياران فراموش ڪرنده عشق

پر بدحالي ۽ افراتفريءَ جي باوجود، اسان جي مٿئين طبقي جي عشق ۽ محبت جون سرگرميون اڃا به جاري آهن.

ڇا مدينا ماڇياڻي سمن جي دور جي زوال جو سبب بڻي؟

نور سنڌي

سنڌ جي تاريخ ۾ سمن جو دور رڳو هڪ حڪمران خاندان جو زمانو نه پر ثقافتي علم، ادب، واپار، فن تعمير ۽ سياسي وقار جو به اهم دور هو. پوءِ آخر اهڙو ڇا ٿيو جو اهو اقتدار آهستي آهستي ڪمزور ٿيو ۽ آخرڪار ارغونن جي اچڻ سان سمن جي حڪمراني ختم ٿي وئي؟ هن سوال جو جواب ڳوليندي تاريخ جي آخري صفحن ۾ هڪ عورت، مدينا ماڇياڻيءَ جو نالو بار بار سامهون اچي ٿو جيڪا جام نظام الدين عرف جام ننڍي جي راڻي ۽ جام فيروز جي ماءُ هئي سندس سياسي اثر کي سمن جي آخري دور جي بحران سان ڳنڍيو ويو آهي تاريخ ۾ اچي ٿو ته هن پنهنجي پٽ جي تخت کي بچائڻ لاءِ شاهه بيگ ارغون سان رابطو ڪيو پر جنهن طاقت کي مدد لاءِ سڏيو ويو ساڳي طاقت اڳتي هلي سنڌ جي سمن اقتدار جي خاتمي جو اهم ڪردار ادا ڪيو پر ڇا واقعي سمن جي زوال جو سبب رڳو مدينا ماڇياڻي هئي يا ان جي پويان گهڻا سياسي، انتظامي ۽ سپاهه سبب گڏجي ڪم ڪري رهيا هئا؟ تاريخي واقعن کي ڏسجي ته جواب ڪنهن هڪ شخصيت بدران ان دور جي مجموعي حالتن ۾ ڳولڻو پوندو. جام نظام الدين جي وفات کان پوءِ سندس پٽ جام فيروز تخت تي ويٺو هو عمر ۽ تجربي ۾ ننڍو هو، تنهنڪري رياست جي انتظام ۾ سندس سرپرست دولهه دريا خان جو اثر وڌيو دريا خان جام نظام الدين جي دور جو طاقتور امير، منتظم ۽ سپهه سالار هو تاريخي روايتن موجب مدينا ۽ دريا خان جي وچ ۾ جام فيروز جي اقتدار ۽ درباري اثر بابت اختلاف وڌيا مدينا کي خدشو هو ته دريا خان جي وڌندڙ طاقت سندس پٽ لاءِ خطرو بڻجي سگهي ٿي. جڏهن ته دريا خان رياست جي انتظام ۽ دفاع ۾ اهم حيثيت رکندو هو نتيجي ۾ دربار خان نٿي کان پري پنهنجي جاگير ڪاهان ڏانهن هليو ويو جنهن کي ڪجهه روايتون موجوده غيبي ديري واري علائقي سان ڳنڍين ٿيون.

مدينا ماڇياڻيءَ جو تعلق ماڇي يا ميربحر برادريءَ سان ٻڌايو وڃي ٿو ان دور ۾ دريا هي ۽ سامونڊي علائقن سان لاڳاپيل اهي برادريون رڳو مڇي مارڻ تائين محدود نه هيون پر درياهي آمدرفت، ٻيڙين ۽ مقامي واپار ۾ به سندن ڪردار هو تنهنڪري جام نظام الدين جي مدينا سان شاديءَ بابت ڪجهه روايتون ذاتي پسند سان، ڪجهه ان کي مقامي سياسي ۽ سماجي لاڳاپن سان جوڙين ٿيون هوڏانهن دولهه دريا خان جي غيرموجودگيءَ جو فائدو وٺندي جام صلاح الدين گجرات جي مدد سان ٺٽي تي حملو ڪيو ۽ جام فيروز کي شڪست ڏئي اقتدار تي قبضو ڪيو پر صورتحال جلد بدلجي وئي مدينا کي پنهنجي پٽ ۽ سمن جي تخت بچائڻ لاءِ دريا خان کي مدد لاءِ سڏڻو پيو دريا خان بکر ۽ سيوهڻ مان لشڪر گڏ ڪري صلاح الدين کي شڪست ڏني ۽ ٻيهر جام فيروز کي تخت تي ويهاريو هي واقعو ٻڌائي ٿو ته سمن جي دربار ۾ اختلاف باوجود دريا خان جي سياسي ۽ فوجي اهميت ڪيتري وڏي هئي ان کان پوءِ تاريخ جو سڀ کان وڌيڪ بحث طلب باب اهو آهي ته مدينا شاهه بيگ ارغون سان رابطو ڪيو هن بابت مختلف روايتون ملن ٿيون، جن موجب مدينا پاڻ اقتدار وڃائڻ ۽ شاهه بيگ کي جام فيروز جي مدد لاءِ سڏيو. ٻين موجب خط، قاصد يا پنهنجي مهر وسيلي پيغام موڪليو ويو. هڪ روايت ۾ سندس خاص ٻانهيءَ جي ڳجهي نموني پيغام پهچائڻ جو ذڪر به ملي ٿو. انهن مختلف روايتن مان ڪنهن هڪ کي قطعي تاريخي حقيقت سمجهڻ کان اڳ وڌيڪ مستند ماخذن جي ضرورت آهي.

اهي به روايتون آهن ته جام فيروز جي دور ۾ ٺٽي ۾ مغل يا ارغون خاندانن سان لاڳاپيل ماڻهو اچي آباد ٿيا ۽ مغلپورا نالي محلو وجود ۾ آيو ڪجهه روايتن موجب اتي رهندڙ مغل عورتن مان به ڪجهه درباري ماحول تائين پهچ رکنديون هيون ۽ سياسي فضا تي اثرانداز ٿيون انهن سوچيل سمجهيل سازش تحت مدينا جا ڪن پرڻ ۽ دريا خان خلاف شڪ پيدا ڪرڻ شروع ڪيا ساڳئي پسمنظر ۾ مدينا جي ڦتذار سان ڳجهي رابطي واري روايت بيان ڪئي وڃي ٿي پر هي به تفصيل به روايتي تاريخ جو حصو آهن ۽ وڌيڪ تحقيق طلب آهن.

شاهه بيگ ارغون کي رڳو مدينا جي دعوت سبب سنڌ ڏانهن ايندڙ حڪمران سمجهڻ به تاريخ جي مڪمل تصوير نه آهي. قندار ۾ سندس پنهنجي سياسي ۽ فوجي حالتون هيون ۽ کيس نئين طاقت جي بنياد لاءِ علائقو گهربل هو تنهنڪري جيڪڏهن مدينا جو رابطو ثابت به ٿئي ته اهو سنڌس اڳ ۾ موجود سياسي ارادن لاءِ هڪ موقعو يا جواز بڻيو پر سندس سنڌ واري مهم جو واحد سبب نه هو هن دور بابت ڪجهه روايتون شاهه بيگ ۽ ٺٽي جي ڪجهه درباري حلقن کي سيد محمد جونپوري جي مهدي تحريڪ سان ڳنڍين ٿيون، جڏهن ته مخدوم بلاول ۽ دريا خان بابت مقامي مزاحمتي يا بلاولي تحريڪ سان لاڳاپيل روايتون ملن ٿيون. اهي مذهبي ۽ سياسي لاڳاپا به ان دور جي پيچيده صورتحال کي سمجهڻ لاءِ اهم آهن پر انهن بابت وڌيڪ تاريخي تحقيق جي ضرورت آهي مدينا ماڇياڻي جي آخري زندگي بابت به مختلف روايتون ملن ٿيون. ڪجهه روايتن موجب جام فيروز جي جلاوطنيءَ کان پوءِ هن پنهنجي زندگيءَ جا آخري ڏينهن گجرات ۾ گذاريا. پنهنجي پٽ جي تخت بچائڻ لاءِ جنهن سياسي رستي تي هوءِ هلي هئي ان جو نتيجو ۾ سمن جي اقتدار جي خاتمي ۽ جام فيروز جي بي دخليءَ کان پوءِ سندس دل ۾ پڇتاءُ پيدا ٿيڻ جون روايتون به ملن ٿيون. بعد واري روايتن ۾ سندس طرف منسوب هي لفظ بيان ڪيا وڃن ٿا: "مان پنهنجي گهر کي بچائڻ لاءِ ٻاهر ڪٽي آيس، پر ان ٻاهر منهنجي پوري سنڌ کي ساڙي رک ڪري ڇڏيو." هڪ ٻي روايت ۾ سندس پڇتاءُ هن ريت بيان ٿئي ٿو: "مون پنهنجي پٽ جي تاج جي حفاظت لاءِ قندار مان جنهن لشڪر کي سڏايو، تنهن منهنجي پٽ کي بي تاج ڪري ڇڏيو ۽ سڄي سنڌ کي لٽي ويو."

مدينا ماڇياڻيءَ جي ڪهاڻي سمن جي آخري دور جي ان سياسي بحران جي ڪهاڻي آهي. جنهن ۾ ذاتي اختلاف، درباري سازشون، تخت جي ڇڪتاڻ ۽ ٻاهرين طاقت جا مفاد هڪ ٻئي سان ڳنڍجي ويا. جيڪڏهن شاهه بيگ سان مدينا جو رابطو تاريخي طور ثابت ٿئي ٿو ته اهو سندس سياسي زندگيءَ جو انتهائي اهم فيصلو هو پر سمن جي زوال کي رڳو ان هڪ فيصلي سان بيان ڪرڻ تاريخ جي وسيع پسمنظر کي نظرانداز ڪرڻ ٿيندو مدينا جي نالي سان جڙيل پڇتاءَ جون روايتون شايد انهيءَ تاريخي الميي جي علامت بڻجي ويون آهن. جنهن ۾ هڪ تخت بچائڻ جي ڪوشش آخرڪار تخت، خاندان ۽ اقتدار تنهي جي ڇڏڻ تي ختم ٿي سمن جي زوال جو هي باب اڄ به اهو سوال ڇڏي وڃي ٿو ته تاريخ ۾ سڀ کان خطرناڪ لمحو اهو ڪڏهن ٿيندو آهي. جڏهن اندروني اختلافن جي وچ ۾ ٻاهرين طاقت کي مدد لاءِ سڏيو وڃي ۽ پوءِ ان طاقت کي واپس موڪلڻ جو اختيار پنهنجي هٿ ۾ نه رهي.

لڏپلاڻ بابت اندر جو اظهار

رياض احمد سومرو

(حصو پهريون)

اهو به هڪ اهم سوال آهي ته جيڪي هندو سنڌ ڇڏي نه ويا، تن جي فيصلي کي ڪيئن سمجهجي؟ ڪجهه ماڻهن لاءِ پنهنجو ڌرم، خانداني روايتون ۽ مذهبي برادري بنيادي اهميت رکندا هئا. ٻين لاءِ سنڌ سان وابستگي، اباڻو گهر، زمين، ڪاروبار، ٻولي، دوستيون ۽ نسلن جا تعلق به ايترا ئي اهم هئا. ڪنهن لاءِ اهي سڀ ڳالهيون هڪ ٻئي سان جڙيل هيون. ماڻهوءَ جي دل ۽ دماغ ۾ وطن، ڌرم ۽ معاشي تحفظ جا قدر هميشه هڪ ئي ترتيب ۾ ناهن هوندا. سنڌ جي تاريخ ۾ اهڙن ماڻهن بابت روايتون ۽ قصا به ٻڌايا ويندا رهيا آهن جن سنڌ ۾ رهڻ کي ترجيح ڏني ۽ جن مان ڪن بابت چيو وڃي ٿو ته هنن مسلمان ٿيڻ جو رستو اختيار ڪيو پر اهڙن واقعن بابت ڪنهن مخصوص فرد، خاندان يا واقعي جا نالا، دستاويز ۽ معتبر شاهديون سامهون رکڻ ضروري آهن ورهاڱي کان اڳ ۽ پوءِ جي ڌرم جي تبديليءَ وارن سڀني واقعن کي هڪ ئي دور يا هڪ ئي سبب سان ڳنڍڻ درست نه ٿيندو سنڌ ۾ ڌرم جي تبديليءَ جي تاريخ ورهاڱي کان گهڻو اڳ شروع ٿي چڪي هئي ۽ مختلف زمانن ۾ ان جا سماجي روحاني خانداني ۽ سياسي پسمنظر مختلف رهيا آهن جيڪڏهن ڪنهن شخص واقعي پنهنجو ڌرم تبديل ڪيو ته اهو سوال ضرور اڀري سگهجي ٿو ته سندس فيصلي ۾ ڪهڙا عنصر شامل هئا. پر جيڪڏهن اسان بنا ثبوت اهو نتيجو ڪيون ته هنن پنهنجو ڌرم رڳو ان ڪري تبديل ڪيو جو کيس پنهنجو ڪاروبار ۽ ملڪيت وڌيڪ پياري هئي ته ڇا اسان ان شخص جي اندروني ڪيفيت کي سمجهڻ کان سواءِ سندس نيت جو فيصلو نه ڪري رهيا آهيون؟ ممڪن آهي ته ڪنهن لاءِ پنهنجي ڌرتيءَ تي رهڻ سڀ کان وڏي خواهش هجي ڪنهن لاءِ خاندان سان گڏ رهڻ ڪنهن لاءِ پنهنجي روزگار ۽ اباڻي گهر کي نه ڇڏڻ ۽ ڪنهن لاءِ ڌرم جي تبديلي جو فيصلو ذاتي روحاني يا سماجي سببن سان جڙيل هجي ڪنهن مخصوص واقعي ۾ معاشي مفاد جو ڪردار ثابت ٿئي ته ان جو ذڪر ڪرڻ گهرجي پر اهڙي فيصلي کي هڪ ئي مقصد سان منسوب ڪرڻ مناسب ناهي ساڳئي وقت اهو به ضروري آهي ته اسين ڌرم ۽ ملڪيت وچ ۾ چونڊ کي رومانوي انداز ۾ پيش نه ڪريون انسان پنهنجي مذهبي سڃاڻپ سان محبت ڪري سگهي ٿو پر پنهنجي گهر زمين ۽ خاندان جي مستقبل بابت فڪر ڪرڻ به ڪا غيرانساني ڳالهه ناهي جيڪڏهن ڪنهن شخص لاءِ پنهنجي ڌرتيءَ تي رهڻ جو مطلب پنهنجي ٻولي دوستن خاندان ۽ نسلن جي تاريخ سان ڳنڍيل رهڻ هو ته ان جي فيصلي کي رڳو ملڪي مفاد جو نالو ڏيڻ سنڌس انساني تجربن کي محدود ڪرڻ ٿيندو ۽ جيڪڏهن ڪنهن ٻئي شخص لاءِ ڌرم جي حفاظت خاطر لڏپلاڻ ڪرڻ ضروري محسوس ٿيو ته ان جي فيصلي کي به بزدلي يا وطن سان بي وفائيءَ جو نالو ڏيڻ مناسب ناهي اصل ۾ وطن جي محبت ۽ ڌرم جي وابستگي به اهڙيون حقيقتون آهن جيڪي ڪڏهن هڪ ٻئي سان هم آهنگ هونديون آهن ۽ ڪڏهن ماڻهوءَ کي ڏکئي انتخاب جي سامهون آڻينديون آهن ڪنهن لاءِ ڌرم سندس روحاني سڃاڻپ جو مرڪز هوندو آهي ته ڪنهن لاءِ وطن جي ٻولي، ثقافت، دوستيون ۽ اجتماعي زندگيءَ جا رشتا سندس وجود جو لازمي حصو هوندا آهن انهن مان ڪنهن هڪ کي چونڊڻ سان لازمي طور ٻئي سان نفرت ثابت نٿي ٿئي انساني زندگيءَ ۾ ڪيترائي فيصلا اهڙين حالتن ۾ ڪيا ويندا آهن جتي هر رستو ڪنهن نه ڪنهن نقصان سان جڙيل هوندو آهي.

ورهاڱي جي الميي کي سمجهڻ لاءِ اسان کي اهو به ڏسڻو پوندو ته سنڌ ۾ رهجي ويل هندن ۽ هندستان ڏانهن لڏي ويل سنڌي هندن جا تجربا ڪيئن مختلف هئا. رهجي ويل ماڻهن کي نئين رياست ۾ پنهنجي مذهبي اقليت جي حيثيت سان زندگيءَ گذارڻ لاءِ مشڪلاتن کي منهن ڏيڻو پيو لڏي ويل ماڻهن کي نئين ملڪ ۾ پنهنجي ٻولي، ثقافت، روزگار ۽ رهائش جا مسئلا درپيش آيا. سنڌ کان لڏي ويل ڪيترن ئي خاندانن لاءِ هندستان ۾ نئين سر زندگيءَ جي اڏاوت هڪ ڏکيو ۽ ڏکوئيندڙ سفر هو انهن حقيقتن کي ڏسندي اهو سوال به پيدا ٿئي ٿو ته ڇا ڪنهن ماڻهوءَ جي خوشحالي ۽ مان سندس ماضيءَ جي دوستين جي اهميت گهٽجي وڃي ٿي؟ جيڪڏهن ڪو شخص ورهاڱي کان پوءِ هندستان ۾ ڪاروبار ڪري خوشحال ٿي ويو ته ڇا ان جو مطلب اهو آهي ته کيس سنڌ جي پراڻن دوستن ۽ پاڙيسرين جي ياد نه ايندي هوندي؟ جيڪڏهن ڪو مسلمان ورهاڱي کان پوءِ ڪنهن ڇڏيل گهر يا دڪان ۾ آباد ٿي ويو ته ڇا ان جو مطلب اهو آهي ته ان گهر جي پراڻن رهواسين سان سندس ڪڏهن به ڪو انساني تعلق نه هو؟ معاشي حالتون ماڻهن جي زندگين کي تبديل ڪري سگهن ٿيون پر انهن تبديلين مان هر فرد جي اندروني احساسن جو فيصلو نٿو ڪري سگهجي اهو جملو ته جيڪڏهن پاڪستان نه ٺهي ها ته تون اڄ انهيءَ ڪار تي نه چڙهي گهمين ها. واٽيا توکي اتيرو خوشحال ٿيڻ ڏين ها؟ هڪ اهڙي مفروضي تي ٻڌل آهي جنهن ۾ تاريخ جي هڪ ممڪن صورت کي يقيني نتيجي طور پيش ڪيو وڃي ٿو پاڪستان جي قيام کان پوءِ ملڪيتن جي منتقلي لڏپلاڻ نون ڪاروباري طبقن جي اڀار، معاشي موقعن جي ورهاست ۽ وڏيون تبديليون آيون ڪجهه ماڻهن کي نوان موقعا مليا، ڪجهه ماڻهن جي پراڻي معاشي حيثيت ختم ٿي ۽ ڪجهه ماڻهن جي ملڪيتن تي ناجائز قبضا پڻ ٿيا. تاريخي تحقيق ۾ سنڌ مان لڏي ويل هندن جي ڇڏيل زمينن ۽ شهري ملڪيتن جي نئين سر ورهاست جو ذڪر ملي ٿو تنهن ڪري معاشي ترقيءَ کي رڳو ڪنهن هڪ سياسي واقعي جي نتيجي طور پيش ڪرڻ بدران ان جي مختلف سببن جو جائزو وٺڻ گهرجي تعليم، سرمائي، زمين رياستي پاليسين شهري ترقي واپار روزگار ۽ سماجي لاڳاپن سڀني جو معاشي حيثيت تي اثر پوندو آهي اهو چوڻ ته پاڪستان نه ٺهي ها ته ڪو به مسلمان خوشحال نه ٿئي ها. هڪ غيرثابت ٿيل مفروضو آهي جيئن اهو چوڻ ته ورهاڱي کان اڳ سڀ واٽيا مسلمانن جي ترقيءَ جا مخالف هئا. تاريخ کي هڪ ئي رنگ ۾ رنگڻ برابر آهي پر شايد هن سڄي بحث جو سڀ کان اهم پاسو دوستيءَ جو فلسفو آهي ڇا دوستيءَ جو بنياد رڳو گڏيل مذهب، ذات، قوم يا معاشي مفاد تي هوندو آهي؟ جيڪڏهن ائين هجي ها ته مختلف مذهبن سان تعلق رکندڙ ماڻهن وچ ۾ سچيون دوستيون پيدا نه ٿين ها. سنڌ جي گڏيل سماجي تاريخ ۾ اهڙا ڪيترائي مثال ۽ يادگيريون ملن ٿيون، جن ۾ مسلمان ۽ هندو هڪ ٻئي جا استاد، شاگرد، پاڙيسري، ڪاروباري ساٿي ۽ ذاتي دوست رهيا انهن لاڳاپن ۾ ڪڏهن اختلاف به ٿيا پر اختلافن جي موجودگيءَ سان دوستيءَ جي هر صورت ڪوڙي نٿي بڻجي وڃي دوستيءَ جي اصل آزمائش تڏهن ٿيندي آهي. جڏهن سياسي حالتون انسانن کي ڌار ڌار سڃاڻپن ۾ ورهائڻ لڳنديون آهن. هڪ طرف دوستيءَ جي ياد هوندي آهي (هلندڙ)

اڄوڪو ڏينهن ——— 19 آڪٽوبر

ڊاڪٽر جي ايم مهڪري

اڄ مشهور تعليمي ماهر ۽ دانشور جي ايم مهڪريءَ جي جنم جو ڏينهن آهي هو 19 آڪٽوبر 1908ع تي هندستان جي شهر بينگلور ۾ ڄائو هن جو پورو نالو غلام محي الدين مهڪري هو هن بمبئي يونيورسٽيءَ مان پي ايچ ڊي جي سند حاصل ڪئي ۽ پوءِ ڪراچيءَ کي پنهنجو گهر بڻايائين هو هڪ ٽليوارو ليکڪ ۽ ڪالم نگار هو سندس ڪالم "روزاني ڊان" ۽ ٽماهي رسالي "سنڌ ڪوارٽرلي" ۾ ڇپجندا رهندا هئا. هن 1977ع کان 1979ع تائين سنڌ يونيورسٽيءَ جي سوشالاجي شعبي ۾ وزيٽنگ پروفيسر طور خدمتون سرانجام ڏنيون هن جو ڪتاب "Sorrows of Sindh" ڇپيل آهي منظور ڪوهيار پنهنجي ڪتاب "ڪي ڪي ماڻهو وديا ساگر" ۾ هن جي شخصيت تي هڪ بهترين خاڪو لکيو آهي ڊاڪٽر مهڪريءَ جي شخصيت جو هڪ ٻيو بهترين خاڪو ڊاڪٽر غلام علي الانا جي ڪتاب "ماڻهو شهر ڀنڀور جا" ۾ شامل آهي مرحوم محمد ابراهيم جوئي جي ڪتاب "ڳالهيون ڪتابن جون" ۾ به هڪ باب "مهڪريءَ جا مضمون" شامل آهي جنهن ۾ ڊاڪٽر مهڪريءَ جي چونڊ مضمونن جو سنڌي ترجمو شامل ڪيو ويو آهي ڪراچي يونيورسٽيءَ پاران پڻ A Great Engagement: Sindh, Joyo and Mahekri ڪتاب ڇپايو ويو آهي هن 15 آگسٽ 1995ع تي وفات ڪئي هن جي وفات تي مشهور شاعر امداد حسينيءَ هڪ نظم لکيو هو.

دارا عالم ابڙو

سنڌ جي هن مهان چترڪار جو جنم 19 آڪٽوبر 1940ع تي قمبر شهر ۾ ٿيو هن ايم اي (سنڌي) تائين تعليم حاصل ڪئي ان کان علاوه آمريڪا مان پينٽنگ، فوٽوگرافي، مجسمي سازي ۽ پرنٽ ميڪنگ جو ڪورس پاس ڪيائين هن کي تصويرن ٺاهڻ ۽ مصوريءَ جو شوق ننڍي هوندي کان ئي رهيو پنهنجي عملي زندگيءَ جي شروعات ڊرائينگ ٽيچر طور ڪيائين ڪجهه عرصو سنڌ يونيورسٽيءَ جي فائن آرٽس انسٽيٽيوٽ آف ايڊيوڪيشن ۽ ريسرچ ۾ ليڪچرار طور ڪم ڪيائين ان بعد مستقل طور تي آمريڪا هليو ويو هن جي فن پارن جون نمائشون ڏيهه توڙي پرڏيهه ۾ منعقد ٿيون، جن ۾ سندس ذات ۽ ڏانو کي گهڻو پسند ڪيو ويو.

سميع بلوچ

هن مشهور براڊڪاسٽر ۽ شاعر جو جنم 19 آڪٽوبر 1955ع تي خيرپور ميرس ضلعي جي ڳوٺ حاجي عطا محمد لنڊ ۾ ٿيو هن ابتدائي تعليم پنهنجي ڳوٺ مان حاصل ڪئي مئٽرڪ ۽ ٻارهين ڪلاس جا امتحان ترتيبوار گورنمينٽ هاءِ اسڪول سيلراجا ۽ گورنمينٽ ڊگري ڪاليج اسلام آباد مان پاس ڪيائين اڳتي هلي شاهه عبداللطيف يونيورسٽي خيرپور مان انٽرنيشنل رليشنز واري شعبي ۾ ايم اي جي سند حاصل ڪيائين هو 1984ع ۾ پاڪستان ٽيليويزن سينٽر ڪراچيءَ تي پروڊيوسر مقرر ٿيو هن ڪراچي ڪوئيٽا ۽ اسلام آباد جي ٽيليويزن سينٽرن تان يادگار ڊراما، دستاويزي پروگرام ۽ ٻيا پروگرام پيش ڪيا هو سنڌ جو هڪ سرموڙ شاعر پڻ آهي سنڌس شاعري سرمد سنڌي، احمد مغل ۽ صنم ماروي سميت سنڌ جي ڪيترن ئي مشهور شاعرن ڳائي آهي سنڌس شاعريءَ جو ڪتاب "خوابن جا خواب" ڇپجي چڪو آهي.

مير غلام علي خان ٽالپر

هن مشهور سياستدان جو جنم 19 سيپٽمبر 1909ع تي ٽنڊي محمد خان ۾ ٿيو ابتدائي تعليم پنهنجي شهر مان حاصل ڪيائين ان بعد ڪراچي علي ڳڙهه ۽ بمبئيءَ مان تعليم حاصل ڪري بمبئي يونيورسٽيءَ مان گريجوئيٽ ٿيو هو 1936ع ۾ بدين ٽنڊوباگو واري ٽڪ مان سنڌ اسيمبليءَ جو ميمبر چونڊيو ويو ويو. هو ٻه ڀيرا حيدرآباد لوڪل بورڊ جو صدر به رهيو هو پهريون ڀيرو 1940ع ۾ صوبائي وزير ٿيو ۽ ان کان پوءِ ايوب خان جي دور تائين لاڳيتو صوبائي يا مرڪزي وزير رهندو آيو. هن وٽ روينيو، گهرو، صنعتن، تعليم ۽ قانون جهڙين اهم وزارتن جا قلمدان رهيا. 1954ع ۾ هن کي سنڌ اسيمبليءَ جو اسپيڪر چونڊيو ويو ويو حڪومتي ادارن پاران هن تي دٻاءُ وڌو ويو ته هو ون يونٽ جي حمايت ۾ اسيمبليءَ مان ٺهراءُ منظور ڪرائي. هن ايئن ڪرڻ کان ڪنو جواب ڏئي ڇڏيو. نتيجي طور ڪيس اغوا ڪري مٽيءَ ۾ نظربند ڪيو ويو. هن ايوب خان واري مارشل لا جي هميشه کلم کلا مخالفت ڪئي ڪراچيءَ وارو نيشنل اسٽيڊيم سندس ڪوششن سان ٺهي راس ٿيو. هن ٽنڊي محمد خان ۾ تعليم کي عام ڪرڻ لاءِ پنهنجي 50 ايڪڙ زمين عطيو ڪئي ته جيئن اتي اسڪول ۽ ڪاليج قائم ڪري سگهجن هن 19 آڪٽوبر 1963ع تي لاڏاڻو ڪيو.

روبينه قريشي

اڄ سنڌ جي مشهور گلوڪاره روبينه قريشيءَ جي جنم جو ڏينهن آهي هن نالياري گلوڪاره جو اصل نالو عائشه شيخ هو ۽ هن جي والد جو نالو الاهي بخش شيخ هو. هن جو جنم 19 آڪٽوبر 1940ع تي حيدرآباد ۾ ٿيو ننڍي هوندي کان ئي ڳائڻ جو شوق هئس. هوءِ اسڪول جي تقريبن ۾ شوق سان ڳائيندي هئي. مشهور تعليمي ماهر ۽ موسيقيءَ جي پارکو دادي ليلاوتيءَ هن جي ڳائڻ ۾ گهڻي حوصلا افزائي ڪئي. 1955ع ۾ ريڊيو پاڪستان حيدرآباد جو قيام عمل ۾ آيو. هوءِ اڃا نائين ڪلاس جي شاگرديائي هئي، جڏهن آڊيشن ڏيڻ لاءِ ريڊيو تي پهچي وئي ۽ پهرين ئي ڪوشش ۾ آڊيشن پاس ڪرڻ ۾ ڪامياب ٿي وئي. هن جي آواز ۾ رڪارڊ ٿيل شاهه سائينءَ جي وائي "پيرين پوندي سان، چوندي سان، رهي وڃ رات پنهور ۾"، جڏهن ريڊيو تان پهريون ڀيرو نشر ٿي ته هر طرف واهه واهه مچي وئي ۽ هن جو نالو سڄي سنڌ ۾ مشهور ٿي ويو ان بعد هن جي آواز ۾ سون جي تعداد ۾ شاهه سائينءَ ۽ ٻين صوفي شاعرن جا ڪلام رڪارڊ ٿيا. هن ڪجهه سنڌي فلمن جا گيت پڻ ڳايا. سندس مٺڙي ۽ مڌر آواز جي ڪري هن کي "سنڌ جي بلبل" جي نالي سان ياد ڪيو وڃي ٿو. هن جيجي زرينه بلوچ، امينه ۽ زيب النساء سان گڏجي ڪيترائي سهرا پڻ رڪارڊ ڪرايا، جيڪي اڄ به سنڌ ۾ شوق سان ٻڌا وڃن ٿا. 1970ع ۾ هن مشهور اداڪار مصطفيٰ قريشيءَ سان شادي ڪئي ۽ پنهنجي ور سان گڏ لاهور ۾ رهائش اختيار ڪيائين. لاهور ۾ هن استاد ڇوٽي غلام عليءَ کان موسيقيءَ جا گُر سکيا ۽ سنڌيءَ سان گڏ اردو پنجابي، سرائڪي، پشتو ۽ بنگالي ٻولين ۾ ڳائڻ جاري رکيائين. 2021ع ۾ هن کي پاڪستان سرڪار پاران تمغه امتياز سان نوازيو ويو. تاريخ 13 جولاءِ 2022ع تي سنڌس ساهه جو سڳو ٽٽي پيو.

جهان آرا بتول

جهان آرا بتول جو جنم اڄوڪي ڏينهن تي محمد خميسي قمبراڻيءَ جي گهر ماتلي ضلعي بدين ۾ ٿيو هن بي اي تائين تعليم حاصل ڪئي ۽ اسڪول جي ٽيچر طور پنهنجي عملي زندگيءَ جي شروعات ڪئي. هن 1998ع ۾ شاعري ڪرڻ شروع ڪئي سنڌي ۽ اردو ٻولين ۾ شاعري ڪئي اٿس. سنڌس شاعريءَ ۾ غزل، گيت، وايون ۽ نظم وغيره شامل آهن. ڪجهه ڪهاڻيون، ڊائريءَ جا ورق ۽ مضمون وغيره پڻ لکيا اٿس.

حاجي ساند

مختيار اٽڙ

حاجي ساند ٿر جو مشهور شاعر آهي هن جو جنم 19 آڪٽوبر 1970ع تي عمرڪوٽ ويجهو ڳوٺ روحل واهه ۾ ٿيو شاعريءَ ۾ نامور شاعر محمد جمن دربدر سنڌس استاد هو سنڌس شعري مجموعو "پوڄارڻ" 2004ع ۾ ڇپيو هن جي شاعري سنڌ جي ڪيترن ئي فنڪارن ڳائي آهي سنڌس شاعريءَ ۾ رومانيت جا رنگ، وڇوڙي جا وڍ ۽ اندر جا اڌما صاف نظر اچن ٿا.

پير پاڳارو شاهه ساقي

پير پاڳارو شاهه ساقي پنهنجي دور جو وڏو بزرگ، شاعر ۽ علم دوست انسان هو هن بزرگ جي زندگيءَ جو تفصيلي احوال مهراڻ رسالي جي سوانح نمبر ۾ پڙهي سگهجي ٿو هن بزرگ جي ولادت 1886ع ڌاري بدين ۾ ٿي ان وقت جي دستور مطابق سنڌي، فارسي، عربي، گجراتي اردو ۽ انگريزي ٻولين ۾ تعليم حاصل ڪيائين اڃا چوڏهن سالن جو مس هو جو سندس والد فقير پير محمد شاهه وفات ڪئي سندس مريدن کيس درگاهه شاهه قادريءَ جو سجاده نشين بڻايو هن کي تدريس کان ئي ڪتاب پڙهڻ ۽ گڏ ڪرڻ جو شوق هو. ان ڪري سنڌس ذاتي لائبريريءَ ۾ هزارين ناياب ڪتاب موجود هئا ويهن سالن جي ڄمار ۾ شاعري ڪرڻ شروع ڪيائين شاعريءَ ۾ "ساقي" تخلص استعمال ڪندو هو سنڌس ڪلام جو گهڻو حصو ۽ نثري مواد ضايع ٿي ويو آهي. البت شاعريءَ جا به ڪتاب "مناجات" ۽ "ساقيءَ جا سخن" موجود آهن هن بزرگ 19 آڪٽوبر 1918ع تي وفات ڪئي.

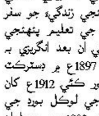

سيد الهندو شاهه

اڄ مشهور سماج سڌارڪ سياستدان ۽ تعليم دوست انسان سيد الهندي شاهه جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي سيد الهندي شاهه جي جنم جي ڏينهن تي اختلاف آهي ميمڻ عبدالغفور سنڌيءَ پنهنجي ڪتاب عظيم سنڌي انسان ۾ هن جي جنم جي تاريخ 17 آڪٽوبر 1867ع لکي آهي سنڌيانا انسائيڪلوپيڊيا 17 آڪٽوبر 1857ع ڄاڻائي آهي ڪجهه حوالن ۾ سندس جنم جو سال 1883ع به لکيل آهي هن مهان شخصيت تعلقي ڪنڊياري ضلعي نوشهروفيروز جي ڳوٺ ديري ۾ پنهنجي زندگيءَ جو سفر شروع ڪيو هن عربي ۽ فارسيءَ جي تعليم پنهنجي ڳوٺ جي مدرسي مان حاصل ڪئي ان بعد انگريزي به پڙهيو هن سياست جي شروعات 1897ع ۾ ڊسٽرڪٽ لوڪل بورڊ حيدرآباد جي ميمبر طور ڪئي 1912ع کان 1919ع تائين نوابشاهه ضلعي جي لوڪل بورڊ جي ميمبر طور خدمتون سرانجام ڏنائين 1903ع ۾ مسلمان ٻارن کي تعليم سان آراسته ڪرڻ لاءِ نوشهري فيروز ۾ هڪ مدرسو قائم ڪيائين 1904ع ۾ انهيءَ مدرسي جي ٻارن جي رهائش لاءِ هاسٽل پڻ تعمير ڪرايائين 1918ع ۾ انهيءَ مدرسي کي هاءِ اسڪول جو درجو ڏنو ويو 1909ع ۾ بمبئي ڪائونسل جو ميمبر چونڊيو ويو ۽ ڪيترائي سال ميمبر رهيو هن انمول انسان 19 آڪٽوبر 1919ع تي دم ڌڻيءَ حوالي ڪيو.

آغا عبدالنبي عليگ

آغا عبدالنبي عليگ سنڌ جو مشهور شاعر ۽ نثر نويس هو شڪارپور ۾ پنهنجي جيون جو سفر شروع ڪندڙ هن امله انسان جي جنم جي تاريخ تي ڪجهه اختلاف نظر اچي ٿو مهراڻ رسالي جي شاعر نمبر (ڇاپو 1990ع) ۾ هن جي جنم جي تاريخ 16 مارچ 1903ع لکي وئي آهي مخدوم طالب المولا پنهنجي مشهور ڪتاب "گر ناياب عرف ياد رفتگان" ۾ به اهائي تاريخ لکي آهي امجد دراني جي ڪتاب "ادب ۽ آرٽ سان لاڳاپيل سنڌي پناه" ۽ ڊاڪٽر درمحمد پناه جي ڪالمن ۾ به ساڳي تاريخ لکيل آهي جڏهن ته سنڌيانا انسائيڪلوپيڊيا ۾ هن جي جنم جي تاريخ 3 جولاءِ 1903ع ڄاڻايل آهي آغا عبدالنبيءَ مئٽرڪ تائين تعليم گمبٽ ۽ خيرپور ميرس مان حاصل ڪئي ۽ بي اي (آنرس) جي سند علي ڳڙهه ڪاليج (هاڻوڪي يونيورسٽي) مان حاصل ڪئي هن پنهنجي عملي زندگيءَ جي شروعات شڪارپور ۾ هاءِ اسڪول جي استاد طور ڪئي بعد ۾ ڪيترن ئي اهم سرڪاري عهدن تي رهي خدمتون سرانجام ڏنائين جن ۾ مختيارڪار روينيو ڪاتي جي سيڪريٽري ۽ ڪمشنر جهڙا عهدا شامل آهن هن سنڌ پبلڪ سروس ڪميشن، سنڌي ادبي بورڊ جي بورڊ آف گورنرس ۽ ٿياسافيڪل سوسائٽيءَ جي ميمبر طور پڻ ڪم ڪيو ادبي دنيا ۾ پاڻ هڪ قادرالڪلام شاعر ڊراما نويس ۽ مقالا نگار طور مشهور هو سنڌس ڇپيل ڪتابن ۾ "افڪار عليگ"، "سسئي پنهون" (ڊرامو)، "حريص پتلو عرف وفا جي ديوي" (ڊراما)، "افسانا ۽ مقالا" ۽ ٻيا ڪتاب شامل آهن هن پهرين سنڌي فلم "ايڪتا" جا ڊائلاگ پڻ لکيا اڪثر حوالن ۾ سنڌس وفات جي تاريخ 19 آڪٽوبر 1976ع لکي وئي آهي البت مخدوم طالب المولا هن جي وفات 1977ع ۾ ڄاڻائي آهي.

دادن فقير

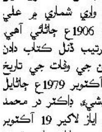

سنڌ جي هن عوامي شاعر جي اڄ ورسيءَ جو ڏينهن آهي هن جو اصل نالو داد محمد ولد ڏٿي بخش جويو هو پر دادن فقير جي نالي سان عوام ۾ مقبول ٿيو هن بزرگ جي جنم توڙي وفات جي صحيح تاريخ تي اختلاف آهي سنڌيانا انسائيڪلوپيڊيا ۽ ميمڻ عبدالغفور سنڌيءَ جي ڪتاب "عظيم سنڌي انسان" ۾ هن جي جنم جي تاريخ 21 جولاءِ 1906ع لکيل آهي جڏهن ته ماهوار نئين زندگيءَ جي سيپٽمبر 1995ع واري شماري ۾ علي اڪبر اسير قريشيءَ 17 جنوري 1906ع ڄاڻائي آهي ساڳي ئي تاريخ اياز لاڪير جي ترتيب ڏنل ڪتاب دادن فقير جو ڪلام ۾ ڄاڻايل آهي هن جي وفات جي تاريخ سنڌيانا انسائيڪلوپيڊيا ۾ 18 آڪٽوبر 1979ع ڄاڻايل آهي جڏهن ته علي اڪبر اسير قريشيءَ ڊاڪٽر در محمد پناهه، ميمڻ عبدالغفور سنڌيءَ ۽ اياز لاڪير 19 آڪٽوبر 1979ع لکي آهي سنڌي ادبي بورڊ پاران جاري ٿيندڙ ٽماهي مهراڻ رسالي جي جلد 28، نمبر 3 ۽ 4 (1979ع) ۾ هن جي جنم جي تاريخ مارچ 1906ع ۽ فوتگيءَ جي تاريخ 20 آڪٽوبر 1979ع ٻڌائي وئي آهي دادن فقير سنڌي فائنل جو امتحان پاس ڪيو علامه محمد هدايت علي تارڪ نجفيءَ جي صحبت ۾ رهي شاعري ڪرڻ شروع ڪيائين هن پنهنجو ڳوٺ ڇڏي ڪجهه عرصو نصير آباد ۾ سڪونت اختيار ڪئي پر پوءِ مستقل طور راڌڻ کي پنهنجو گهر بڻايائين سنڌس شاعريءَ جو مجموعو "آفتاب عشق" سنڌس شاگرد فقير سلطان سانگيءَ ڇپرائي پڌرو ڪيو 2007ع ۾ علي گل ڪوسي "دادن فقير جو چونڊ ڪلام" نالي سان هن جي شاعريءَ جو ڪتاب ڇپرايو هن سنڌيءَ سان گڏ سرائڪي ۽ اردوءَ ۾ به شاعري ڪئي آهي.

ٻاٻهون خان شيخ

ٻاٻهون خان شيخ شاهه جي شاعريءَ جو وڏو شيدائي ۽ پارکو هو هو 19 اپريل 1928ع تي ڀٽ شاهه ۾ ڄائو هن سنڌ جي روينيو کاتي ۾ مختلف عهدن تي رهي ڪم ڪيو ۽ انهيءَ ئي کاتي مان رٽائر ٿيو هن کي شاهه عبداللطيف ڀٽائيءَ جي شاعريءَ سان عشق جي حد تائين محبت هئي هن ڀٽائيءَ جي درگاهه تي فقير محمد ابراهيم کان شاهه جو راڳ ٻڌو ۽ اهو سمورو ڪلام قلمبند ڪيو انهيءَ کان علاوه هن شاهه جي رسالي جي ٻين نسخن جو پڻ اڀياس ڪيو ۽ سمورو ڪلام سهيڙي شاهه جو رسالو نئين سري سان ترتيب ڏئي ڇپرائي پڌرو ڪيو انهيءَ رسالي ۾ 31 سُر 4 هزار 4 سئو 69 بيت ۽ 3 سئو وايون شامل آهن هن 19 آڪٽوبر 2008ع تي هيءُ جهان ڇڏيو.

بقايا 1 "روزاني عبرت"

ڪي هاڻي نڪرڻو پوندو، هڪ ٿي سنڌ ڌرتي ماءُ جي حفاظت ڪرڻي پوندي، محسن نقوي ۽ ڊي آءِ ايس پي آر سميت سمورن کي ٻڌائڻ ٿا چاهيون ته سنڌ هڪ آهي ۽ هڪ رهندي: عامر نواز وڙائچ رپورٽ موجب: ٻيرلوءِ کان ڪراچي لاءِ نڪتل وڪيلن جو ڌرتي مارچ راڻي پور پهچڻ تي ڪين جو شاندار استقبال ڪيو ويو مارچ جي اڳواڻي وڪيلن اڳواڻن ايڊووڪيٽ عامر نواز وڙائچ، ايڊووڪيٽ حسيب جمالي، ايڊووڪيٽ ڪي بي لغاري، ايڊووڪيٽ ارشد شر ۽ ٻيا ڪري رهيا هئا، ريلي راڻي پور پهچڻ تي ڪين معان ڳلن جي ورڪا ڪٿي وئي، ريلي جو دستگير قومي شاهراهه تي پهچڻ تي قومي شاهراهه جي ٻنهي طرفن کان گاڏين جو وڏيون قطارون لڳي ويون ان موقعي ريلي کي مختصر خطاب ڪندي ايڊووڪيٽ عامر نواز وڙائچ چيو ته سنڌ سنڌين جي آهي، جيڪا هزارين کان هڪ آهي ۽ هڪ رهندي ان کي ميري اک سان ڏسڻ وارن جا ناپاڪ ارادا ڪڏهن به اسان ڪامياب ٿيڻ نه ڏينداسين،مارچ ڪرڻ جو مقصد سنڌي قوم کي متحد ڪرڻ ۽ گهرن کان ٻاهر ڪيڻ آهي هن چيو ته هاڻي گهرن ۾ ويهڻ جو وقت ناهي اٿو ٻاهر نڪرو هڪ ٿي پنهنجي ڌرتي جي حفاظت ڪريون جيڪي سنڌ اندر وڏيڪ صوبا ۽ انتظامي يونٽ ٺاهڻ جي ڳالهه ڪئي آهي اهي اڳ ٺهيل صوبن ۾ ته گڏ گورنرس آڻن پوءِ وڏيڪ صوبن جي ڳالهه ڪن محسن نقوي، ڊي سي آءِ ايس پي آر سميت جيڪي ڌرتي ماءُ کي ورهائڻ جي ڳالهه ٿا ڪن آهي پاڻ کي ورهائجي ويندا، اسان پنهنجي حق ۽ سنڌ بچائڻ لاءِ نڪتا آهيون اسان سنڌ جو ورهاڱو ڪڏهن به قبول نه ڪنداسين جنهن بعد مارچ پنهنجي منزل طرف روانو ٿي ويو ان کان اڳ عامر نواز وڙائچ ۽ سندس وفد جي وڪيلن ڀارن دراڙا شريف ۾ درگاهه حضرت سچل سرمست رح تي حاضري ڀري ۽ گلن جي چادر چڙهي اجتماعي دعا پڻ گهري، ان موقعي تي درگاهه حضرت سچل سرمست رح جي سجاده نشين خواجه عبدالحق فاروقي سان ملاقات پڻ ڪئي ۽ ڳڏجي حاضري ڀري.

بقايا 2 "روزاني عبرت"

نعريبازي ڪئي وئي احتجاج ۾ رفا جاڳيراڻي فريد خاصخيلي علي رضا شيخ طارق جتوئي، نواز شنباڻي ۽ ٻين شرڪت ڪئي ان موقعي تي احتجاج ڪندڙن ڳالهائيندي چيو ته استاد آصف لاڪائي هڪ سينيئر تعليمدان ليکڪ ۽ سماج سڌارڪ آهي جيڪو هميشه سنڌ جي مسئلن عوامي حقن ۽ سماجي معاملن تي پنهنجي لکڻين ذريعي آواز اٿاريندو رهيو آهي هنن استاد آصف لاڪائي خلاف گمبٽ ٿاڻي تي ڪيس داخل ٿيڻ واري عمل جي سخت لفظن ۾ مذمت ڪندي چيو ته اهڙي عمل سان سماجي ۽ عوامي مسئلن تي آواز اٿاريندڙ ماڻهن ۾ ڳڻتي پيدا ٿي آهي سماجي اڳواڻن ۽ سول سوسائٽي جي نمائندن مطالبو ڪيو ته استاد آصف لاڪائي خلاف داخل ڪيل ڪيس جو جائزو وٺي جيڪڏهن اهو بي بنياد ثابت ٿئي ته ان کي ختم ڪيو وڃي هنن چتاءُ ڏنو ته جيڪڏهن سندن مطالبن تي ڌيان نه ڏنو ويو ته احتجاج جو دائرو وڌايو ويندو ۽ پنهنجي مطالبن جي مڃتا لاءِ وڌيڪ احتجاجي سرگرميون شروع ڪيون وينديون

بقايا 3 "روزاني عبرت"

متاثر خاندان آءِ جي سنڌ، ڊي آءِ جي سکر ۽ ايس ايس پي سکر کان انصاف جو مطالبو ڪيو آهي تفصيل موجب پنو عاقل ۾ سدوجا پوليس اسٽيشن جي حد ۾ واقع ڳوٺ رحمت الله چاچڙ جي رهواسي محمد امين چاچڙ سول اسپتال سکر ٻاهران احتجاج ڪيو ۽ صحافين کي ٻڌايو ته سندس ديهه خيرات، تپو سدوجا ۾ 300 ايڪڙ زرعي زمين آهي جنهن جا ڪاغذ پڻ سندس نالي تي آهن محمد امين چاچڙ موجب، سندس برادري جي بااثر ماڻهن عبدالشڪور چاچڙ عبدالقيوم عبدالقدوس عبدالغفور عبدالمجيد، عبدالصمد چاچڙ ۽ ٻين ڪيس زمين ڪيٽڻ کان روڪڻ جي ڪوشش ڪئي انهن جو الزام آهي ته مخالفن زمين ڪيٽڻ کان روڪڻ جي معاملي تي انهن جي گهر تي هٿيارن لٺن ۽ ڪهاڙين سان حملو ڪيو متاثر شخص موجب حملي دوران عورتن ٻارن ۽ مردن تي تشدد ڪيو ويو جنهن جي نتيجي ۾ مائي صالحان عبدالخالق محمد رمضان محمد لقمان چاچڙ سميت 14 ماڻهو زخمي ٿي پيا زخمين مان چار کي طبي علاج لاءِ سول اسپتال سکر ۾ داخل ڪيو ويو جڏهن ته ٻيا زخمي ڳوٺ ۾ آهن احتجاج ڪندڙ محمد امين چاچڙ ۽ سندس خاندان وڌيڪ الزام لڳايو ته واقعي کان پوءِ اهي ازالي لاءِ سدوجا پوليس اسٽيشن پهتا جڏهن ته انهن جي مطابق پوليس انهن جي شڪايت تي اثرائتي ڪارروائي نه ڪئي ۽ مخالف ڌر جي حمايت ڪري رهي آهي متاثر جي خاندان مطالبو ڪيو ته اختيارين واقعي جي غير جانبدار جاچ ڪن حملي ۾ ملوث مبينا جوابدارن خلاف قانوني ڪارروائي ڪن ۽ انهن کي تحفظ فراهم ڪن متاثر جي خاندان آءِ جي سنڌ، ڊي آءِ جي سکر ۽ ايس ايس پي سکر کي اپيل ڪئي آهي ته واقعي جو فوري نوٽيس ورتو وڃي، انهن کي انصاف فراهم ڪيو وڃي ۽ زرعي زمين جي تڪرار کي قانون مطابق حل ڪيو وڃي.

بقايا 4 "روزاني عبرت"

فراهم ڪيو وڃي سورو ۾ آءِ بي اي پاس 40 پلس پي ايس ٽي ۽ جي اي ايس ٽي ويٽنگ ايڪشن ڪاميٽي سنڌ جي سڏ تي اميدوارن پارن پنهنجي جائز حقن جي حاصلات ۽ آفر آرڊر جاري ڪرڻ لاءِ احتجاج رڪارڊ ڪرايو ويو احتجاج جي اڳواڻي عارف سولنگي عطاالله بروهي، عبدالله ڪوسو رياض ڪوسو عبدالله شيخ عاشق راهوجو ۽ علي رضا راهوجو ڪئي ان موقعي تي احتجاج ڪندڙ اڳواڻن ڳالهائيندي چيو ته سنڌ جا 40 پلس پي ايس ٽي ۽ جي اي ايس ٽي ويٽنگ اميدوار ڪافي عرصي کان پنهنجي روزگار لاءِ پريشان آهن ۽ اڃا تائين سندن مسئلو حل نه ٿي سگهيو آهي هنن سنڌ حڪومت کان مطالبو ڪيو ته اميدوارن جي پريشاني کي نظر ۾ رکندي جلد کان جلد اسپيشل ڪاميٽي جو اجلاس گهرايو وڃي ۽ سمورن اهل ويٽنگ اميدوارن جي مقرري بابت مثبت فيصلو ڪري آفر آرڊر جاري ڪيا وڃن احتجاج ڪندڙن وڌيڪ چيو ته اميدوارن کي وڌيڪ انتظار ۾ رکڻ بدران سندن مستقبل بابت عملي قدم کنيا وڃن جيئن متاثر نوجوانن ۽ سندن خاندانن ۾ پکڙيل بيچيني ختم ٿي سگهي هنن مطالبو ڪيو ته سڄي سنڌ جي 40 پلس پي ايس ٽي ۽ جي اي ايس ٽي ويٽنگ اميدوارن کي بنا ڪنهن وڌيڪ دير جي هڪ ئي مرحلي ۾ رليف ڏئي روزگار فراهم ڪيو وڃي احتجاج ڪندڙن واضح ڪيو ته سندن مطالبو سمورن اهل اميدوارن کي برابري جي بنياد تي انصاف فراهم ڪرڻ ۽ فوري طور آفر آرڊر جاري ڪرڻ آهي.

بقايا 5 "روزاني عبرت"

يا حراست ۾ ورتو ويو ڪارروايون دوران هٿيار گوليون، منشيات، چوري ٿيل موٽرسائيڪل ۽ اليڪٽرانڪ ڊوائيسز هٿ ڪيا ويا، جڏهن ته ملير ۾ گهر ٿيل گولي لڳڻ سبب هڪ نوجوان زخمي ٿي پيو.جمشيد ڪوارٽرز ۾ پوليس مقابلو ڪن جوابدارن جي گرفتاري،ضلعي اوڀر جي جمشيد ڪوارٽرز پوليس جو جيل چورنگي پل پرسان هٿياربند جوابدارن سان مقابلو ٿيو فائرنگ جي ڏي وٽ ڪانپوءِ هڪ زخمي سميت ڪن جوابدارن فياض اسلم ۽ امير حمزه کي گرفتار ڪيو ويو جڏهن ته سندن هڪ ساٿي فرار ٿي ويو ايس ايس پي ايسٽ زبير نذير شيخ موجب، گرفتار جوابدارن وٽان غيرقانوني هٿيار گوليون ۽ موٽرسائيڪل هٿ ڪئي وئي پوليس موجب، هٿ آيل موٽرسائيڪل فيروزآباد ٿاڻي جي حد مان چوري ٿيل هئي زخمي جوابدار کي علاج لاءِ اسپتال منتقل ڪيو ويو جڏهن ته ٻين جوابدارن کان وڌيڪ جاچ ڪئي پئي وڃي عزيزآباد ۽ رضويه ۾ پوليس مقابلا ٻئي پاسي عزيزآباد بلاڪ 2 ۾ ڪراچي اڪيڊمي پرسان پوليس ۽ ڦورن وچ ۾ مقابلي دوران هڪ جوابدار عبيدالله ولد رضا ڪريم کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪيو ويو جڏهن ته سندس ساٿي فرار ٿي ويو پوليس موجب، گرفتار جوابدار وٽان پستول ۽ گوليون هٿ ڪيون ويون رضويه واري علائقي ۾ پڻ پوليس ۽ ڦورن وچ ۾ مقابلي ڪانپوءِ اسامه ولد ذاڪر نالي جوابدار کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪيو ويو سندس ساٿي فرار ٿي ويو جڏهن ته پوليس هٿيار ۽ گوليون هٿ ڪري وڌيڪ جاچ شروع ڪري ڇڏي،درخشان ۾ ڊانس پارٽي تي ڇاپو 20 کان 25 ڄڻا حراست ۾ ڪراچي جي درخشان ٿاڻي جي پوليس ڪڏا مارڪيٽ پرسان هڪ هنڌ ڊانس پارٽي تي ڇاپو هنيو ذريعن موجب، پوليس کي اطلاع مليو هو ته اتي ڊانس پارٽي جاري آهي ۽ مبينا طور نشي آور شين جو استعمال ڪيو پيو وڃي ڇاپي دوران مردن ۽

عورتن سميت 20 کان 25 ڄڻن کي حراست ۾ ورتي درخشان ٿاڻي منتقل ڪيو ويو ذريعن موجب، موقعي تان مبينا طور آئس، بيون نشي آور شيون ۽ نشي آور دوائون پڻ هٿ ڪيون ويون پوليس پارن برآمد ٿيل شين جي جاچ ۽ قانوني ڪارروائي ڪئي پئي وڃي سرحاٽي ٿاڻون ۾ رينجرز ۽ پوليس جي گڏيل ڪارروائي، پنج مبينا انساني اسمگلر گرفتار پاڪستان رينجرز سنڌ ۽ ضلعي ويسٽ پوليس گڏجهي اطلاع تي سرحاٽي ٿاڻون ۾ گڏيل ڪارروائي ڪندي پنج مبينا انساني اسمگلرن کي گرفتار ڪيو گرفتار جوابدارن جي سڃاڻپ عبدالعزيز بروهي، محمد بخش دشتي، علي حسن بروهي، نديم بروهي ۽ جميل بروهي طور ڪئي وئي رينجرز جي ترجمان موجب، جوابدار مبينا طور غيرقانوني طور رهندڙ افغان شهرين يار محمد ۽ رسول خان کي ڪراچي منتقل ڪري رهيا هئا. جوابدارن وٽان هٿيار منشيات ۽ انساني اسمگلنگ لاءِ استعمال ٿيندڙ سوزوڪي لوڊر گاڏي پڻ هٿ ڪئي وئي ترجمان موجب، گرفتار گروهه مبينا طور حب کان ڪراچي جي مختلف علائقن تائين افغان شهرين کي پهچائڻ لاءِ رقم وصول ڪندو هو جوابدارن جي بيان موجب، هڪ خاندان کي منتقل ڪرڻ لاءِ تقريبن ٻه لک رپيا ورتا ويندا هئا، جڏهن ته گذريل هڪ مهيني دوران تقريبن 230 افغان شهرين کي ڪراچي منتقل ڪرڻ جي دعوي ڪئي وئي آهي رينجرز موجب جوابدار مبينا طور منگهوپير بند مراد، سرحاٽي ۽ ناردرن باءِ پاس سميت ڪچي رستن جو استعمال ڪندا هئا گرفتار جوابدارن جي ٻين ساٿين جي ڳولا لاءِ ڇاپا جاري آهن

بقايا 6 "روزاني عبرت"

حميس،صدام،شاهد،ساگر عبدالڪريم خليق،نديم،نويد ۽ ٻين جوابدارن گهر پرسان فائرنگ ڪري حملو ڪيو جنهن سبب گهر ٻاهران بيٺل نوجوان دلبر ڪولاچي کي گوليون هڻي زخمي ڪري فائرنگ ڪندا فرار ٿي ويا آهن هنن چيو ته ساڳين ئي جوابدارن ڀهريان ۾ اسان جي ٻن عورتن کي قتل ڪيو هو جنهن جو ڪيس عدالت ۾ هلندڙ آهي جوابدارن ڪيس تان هٿ کڻڻ لاءِ وري حملو ڪيو آهي هنن چيو ته اسان سان ظلم آهي جوابدار بااثر آهن اسان جون زندگين کي خطرو آهي ايس ايس پي دادو واقعي جو نوٽيس وٺي جوابدارن کي گرفتار ڪري اسان کي تحفظ ڏئي انصاف ڪيو وڃي

بقايا 7 "روزاني عبرت"

دنيا جي مشهور قاري، مشهور عالم عظيم مشائخ نعت خوان شهري ۽ علائقي جي رهواسين وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي محفل ۾ قرآن پاڪ جي خوبصورت ۽ دل کي ڇهندڙ تلاوت ۽ حضور صلي الله عليه وسلم جي لاءِ عقيدت ۽ محبت جا نذرانا پيش ڪيا ويا، جنهن محفل جي روحاني ماحول کي وڌيڪ مالا مال ڪيو محفل قرات دوران دنيا جي مشهور قاري قردان آدم، قاري صلاح عبدالله، قاري سليم عيدي ۽ قاري طاهر طاهري پنهنجي منفرد ۽ دلڪش انداز ۾ قرآن پاڪ جي تلاوت ڪئي جنهن شرڪت ڪندڙن جي دلين کي روحاني سڪون بخشيو ۽ حاضرين پنهنجي گهري عقيدت جو اظهار ڪيو هن موقعي تي نعت خوانن پنهنجي خوبصورت آوازن ۾ نعت رسول مقبول ﷺ پڻ پيش ڪئي جنهن سامعين جي دلين کي رسول ﷺ جي محبت جي نور سان روشن ڪيو تقريب کي خطاب ڪندي مولانا محمد صالح انڏان مفتي سعود افضل هاليجوي، مفتي شفيع محمد انڏان مولانا مفتي محمد ياسين بندهاڻي مولانا عبداللطيف اشرفي مولانا محمد عابد سنڌي، قاري لياقت علي مغل قاري رفيق احمد توحيدي ۽ مولانا عبدالرشيد ڌانوري ۽ ٻين عالمن چيو ته اهڙين بابرڪت محفلن جي انعقاد جو بنيادي مقصد قرآن پاڪ جي تعليمات کي مشهور ڪرڻ رسول الله ﷺ جي عظيم ڪردار کي اجاگر ڪرڻ ۽ حضرت محمد مصطفي ﷺ جي تعليمات سان محبت ۽ وابستگي کي فروغ ڏيڻ آهي عالمن چيو ته قرآن پاڪ جي تلاوت انسان جي دل ۽ دماغ کي ايمان جي نور سان روشن ڪري ٿي ۽ ان کي نيڪي تقويٰ پائيداري پائيجارو ۽ باهمي محبت سيکاري ٿي قرآن پاڪ جي تعليمات تي عمل ڪرڻ سان سماج ۾ امن رواداري ۽ مذهبي قدرن کي مضبوط ڪري سگهجي ٿو هن زور ڏنو ته مسلمانن کي قرآن ۽ سنت جي تعليمات مطابق زندگي گذارڻ گهرجي ۽ رسول الله ﷺ جي زندگي کي پنهنجي عملي زندگي لاءِ بهترين رول ماڊل بڻائڻ گهرجي عالمن وڌيڪ چيو ته مذهبي اجتماع نئين نسل ۾ قرآن پاڪ سان محبت پيدا ڪرڻ اسلامي تعليمات جي آگاهي وڌائڻ ۽ سماج ۾ مذهبي شعور کي فروغ ڏيڻ جو هڪ اهم ذريعو آهن اهڙا واقعا ماڻهن ۾ مذهبي وابستگي کي مضبوط ڪن ٿا ۽ انهن کي پنهنجي زندگين ۾ اسلامي تعليمات کي اپنائڻ جي ترغيب ڏين ٿا اجتماع ۾ شرڪت ڪندڙ شهري ۽ مقامي ماڻهو قارين جي دل کي ڇهندڙ تلاوت ۽ نعت خوانن جي عقيدتمندانه پيشڪش جي تمام گهڻي تعريف ڪئي تقريب دوران قرآن پاڪ جي تلاوت، الله جي ياد ۽ رسول الله ﷺ جي محبت سان ڀريل روحاني ماحول برقرار رهيو اجتماع جو مجموعي ماحول عقيدت، محبت، احترام ۽ مذهبي جذبي سان ڀريل هو جڏهن ته شرڪت ڪندڙن اهو اظهار ڪيو ته اهڙيون بابرڪت اجتماعات منعقد ڪرڻ مذهبي ۽ روحاني تربيت ۽ اسلامي قدرن جي فروغ لاءِ تمام گهڻي اهميت رکن ٿا

بقايا 8 "روزاني عبرت"

پارٽي پارن سنڌ جي هر ضلعي ۾ ڪارساز سانحي جي شهيدن جي ايصال ثواب لاءِ قرآن خواني ۽ دعائيه تقريبون منعقد ڪري شهيدن کي ڀيٽا پيش ڪئي وئي پيپلز پارٽي ڪراچي جي ضلعي ڏکڻ پارن خالق ڏنو هال ۾ ڪارساز جي شهيدن جي 19هين ورسي جي تقريب منعقد ڪئي وئي جنهن ۾ پيپلز پارٽي سنڌ جي صدر نثار احمد کهڙو جاويد ناگوري ۽ ٻين اڳواڻن ۽ عورتن توڙي مرد ڪارڪنن شرڪت ڪئي تقريب کي خطاب ڪندي پيپلز پارٽي سنڌ جي صدر نثار احمد کهڙو چيو ته ڪارساز سانحو ۽ لياقت باغ سانحي کي هڪ ئي سازش جي ڪڙي سمجهون ٿا جنهن سازش تحت شهيد بينظير ڀٽو کي نشانو بڻايو ويو هن چيو ته ڪارساز سانحي ۾ جمهوريت جي قافلي جي ٽرڪ تي بيٺل پيپلز پارٽي جي سموري قيادت کي ختم ڪرڻ جي سازش ڪئي وئي هئي ان سازش کي سمجهندي شهيد بينظير ڀٽو ٽرڪ تي سوار پارٽي جي ٻين اڳواڻن کي چيو ته پارٽي جا سمورا اڳواڻ هڪ ئي وقت ٽرڪ جي مٿان سائين گڏ نه بيهن جو ته سازشي عنصر ڪيس سنڌيس سموري پارٽي جي قيادت کي ختم ڪرڻ چاهين ٿا پر ٽرڪ تي موجود پارٽي جي سمورن اڳواڻن شهيد بينظير ڀٽو جي چيو ته سيڻي اڳواڻ سائين گڏ ٽرڪ تي بيٺل رهندا هن چيو ته ڪارساز ۽ لياقت باغ جي سانحن ۾ شهيد بينظير ڀٽو ۽ ڪارڪنن کي شهيد ڪري عوام جي اميدن جو قتل ڪيو ويو هن چيو ته ڪارساز سانحي ۾ 180 کان وڌيڪ ڪارڪنن پنهنجي جانين جا نذرانا پيش ڪيا ۽ 500 کان وڌيڪ ڪارڪن زخمي ٿيا اسان انهن شهيدن ۽ زخمين کي ڀيٽا ۽ خراج تحسين پيش ڪريون ٿا .نثار احمد کهڙو چيو ته پيپلز پارٽي پنهنجي قيادت ۽ ڪارڪنن جي شهادتن باوجود "جمهوريت بهترين انتقام آهي" جي نعري هيٺ ملڪ ۾ آئين قانون ۽ پارليامينٽ جي بالادستي ۽ جمهوريت جي تسلسل لاءِ پنهنجو جمهوري ڪردار ادا ڪري رهي آهي ۽ چاڪاڻ ته ملڪ جي سمورن مسئلن جو حل جمهوريت جي تسلسل ۾ ئي آهي.

بقايا 9 "روزاني عبرت"

جنهن سان ملڪ ۾ زراعت جي ترقيءَ ۾ مدد ملندي سنڌ زرعي يونيورسٽي ٽنڊوڄام اميدوارن جي تياري، اڳواڻ تربيت ۽ جائزي واري عمل ۾ اهم ڪردار ادا ڪيو يونيورسٽي جي ڪوشش سان سنڌ لاءِ مختص ڪيل ڪوٽا مڪمل استعمال ٿي ۽ 107 گريجوئيٽس کي چين ۾ تربيت حاصل ڪرڻ جو موقعو مليو زرعي يونيورسٽي جي وائيس چانسلر انجنيئر پروفيسر ڊاڪٽر الطاف علي سيال چين ويندڙ گريجوئيٽس کي مبارڪ ڏيندي چيو ته اها سنڌ ۽ پاڪستان لاءِ فخر جي ڳالهه آهي هن اميد ظاهر ڪئي ته نوجوان چين ۾ جديد زرعي ٽيڪنالاجي ۽ عملي تجربن مان فائدو حاصل ڪري وطن واپس اچي ملڪ ۾ زرعي پيداوار وڌائڻ ۽ جديد طريقا متعارف ڪرائڻ ۾ پنهنجو ڪردار ادا ڪندا وائيس چانسلر يونيورسٽي جي استادن آفيسرن ۽ عملي جي گڏيل ڪوشش کي سراهيندي چيو ته اهڙا موقعا نوجوانن جي صلاحيتن ۾ واڌ ۽ زرعي شعبي جي بهتريءَ لاءِ اهم آهن ان موقعي تي ميرپورخاص ريسرچ پروفيسر ڊاڪٽر عبدالمبين لودي چيو ته اها ڪاميابي يونيورسٽي جي سموري ٽيم جي گڏيل محنت جو نتيجو آهي هن چيو ته سنڌ لاءِ

خيرپور کان ڪراچي وينڊڙ سنڌ ڌرتي مارچ جي راڻيپور، گمبٽ ۽ هنگورجا ۾ آجيان

اسان سيني کي هاٺي هڪ ٿي سنڌ ڌرتي ماءُ جي حفاظت ڪرڻي پوندي: عامر نواز وڙائچ

محسن نقوي ۽ ڊي آءِ ايس پي آر سميت سمورن کي ٻڌائڻ ٿا چاهيون ته سنڌ هڪ آهي ۽ هڪ رهندي

اسان پنهنجي حق ۽ سنڌ بچائڻ لاءِ نڪتا آهيون، سنڌ جو ورهاڱو ڪڏهن به قبول نه ڪنداسين

خيرپور، هنگورجا، گمبٽ، راڻي پور(نمائندن وڪان) وڪلين جو ڌرتي مارچ راڻي پور پهچڻ تي سنڌن جو گلن جي ورکا ڪري استقبال ڪيو ويو سنڌ ورهاڱن وارا ڪجھ وقت ۾ پاڻ ٿي ورهائجي ويندا اسان سيني
بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 5

هنگورجا: ڪراچي بار ايسوسيئيشن پاران نڪتل مارچ کي اڳواڻ خطاب ڪري رهيو آهي

فقيرآباد ۾ استاد آصف لاڪائي تي ڪيس داخل ٿيڻ خلاف احتجاج، انصاف جو مطالبو

فقيرآباد (ن ع) : سينيئر تعليمدان ۽ ليڪڪ استاد آصف لاڪائي خلاف گمبٽ ٿاڻي تي ڪيس داخل ٿيڻ واري عمل خلاف پريس ڪلب فقيرآباد اڳيان سماجي تنظيمن ۽ سول سوسائٽي جي نمائندن پاران احتجاجي مظاهرو ڪري سخت
بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: ڄامشورو جي روڊ حادثي ۾ فوت ٿيل ناري مهڪ ملاح جي حياتي جي تصوير ۽ گرفتار ڪيل رڪشا ڊرائيور نوجوان

دادو ۾ پراڻي زميني تڪرار تان ٻن ڌرين ۾ فائرنگ، هڪ ڄڻو زخمي

ڳوٺ داتو چانڊيو ۾ رستم چانڊيو ۽ اڪبر چانڊيو ڌرين وچ ۾ فائرنگ

فائرنگ جي نتيجي ۾ اعجاز چانڊيو گوليون لڳڻ سبب زخمي، اسپتال منتقل

دادو(ڊ-ر) ڄھلو ٿاڻي جي حد ڳوٺ داتو چانڊيو ۾ پراڻي زميني تڪرار تي سخت فائرنگ، رستم چانڊيو ۽ اڪبر چانڊيو ڌرين جي وچ ۾ فائرنگ جو سلسلو جاري، فائرنگ جي نتيجي ۾ اعجاز چانڊيو گوليون لڳڻ سبب زخمي. واقعي ڪانپوءِ پوليس طرفان اچا تائين ڪا به قانوني ڪارروائي عمل ۾ نه اچي سگهي

ڪراچي ۾ پوليس، رينجرز، ايف آءِ اي ۽ اين سي سي آءِ اي جي ڪارروائين ۾ 51 ڄڻا گرفتار

ڪارروائين دوران هٿيار، گوليون، منشيات، چوري ٿيل موٽرسائيڪل ۽ اليڪٽرانڪ ڊوائيسز هٿ ڪيا ويا

جمشيد ڪوارٽرز ۾ پوليس مقابلو ٽن جوابدارن جي گرفتاري ظاهر، جيل چورنگي پل پرسان مقابلي ۾ زخمي سميت ٽن جوابدارن گرفتار

درخشان پوليس جو ڪلڊا مارڪيٽ پرسان ڊانس پارٽي تي ڇاپو، هٿيار، نشي آور شين جو استعمال ڪندڙ مردن ۽ عورتن سميت 25 ڄڻا ڪي ٿاڻي منتقل

رينجرز ۽ ضلعي ويسٽ پوليس ڳجهي اطلاع تي سرجاني ٽائون ۾ گڏيل ڪارروائي ڪندي پنج مبينا انساني اسمگلرن کي گرفتار ڪيو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي جي مختلف علائقن ۾ پوليس مقابلن، ڊانس پارٽي تي ڇاپي ۽ پاڪستان رينجرز ايف آءِ اي ۽ اين سي سي آءِ اي جي ڪارروائين دوران مجموعي طور 46 کان 51 ڄڻن کي گرفتار
بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 5

فريدآباد لڳ جوابدارن جو حملو، صحافي جو ڀائٽيو مرڻينگ، اسپتال منتقل

ڳوٺ فيض ڪولاچي ۾ جوابدار دلبر ڪولاچي کي گوليون هڻي فرار ٿي ويا

ساڳين ئي جوابدارن ٻهريان ۾ اسان جي ٻن عورتن کي قتل ڪيو هو: راحب ڪولاچي

فريدآباد(ن ع) فريدآباد ٿاڻي جي حد ڳوٺ فيض محمد ڪولاچي ۾ جوابدارن جو حملو ميهڙ جي صحافي مير صابر ڪولاچي جو ڀائٽيو نوجوان دلبر ولد گلزار ڪولاچي مرڻينگ ڪٿيي جي حالت ۾ لاڙڪاڻو اسپتال منتقل، زخمي نوجوان جي وارثن راحب ڪولاچي، گلشير ڪولاچي، اعجاز ڪولاچي ۽ ٻين تعلقي اسپتال ميهڙ ۾ احتجاج ڪندي ٻڌايو ته اسان جي ڳوٺ جي ٻي ٻالتر جوابدارن عطاالله ۽ طارق ڪولاچي جي پيچ تي جوابدارن
بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 5

قرآن پاڪ جي تلاوت انسان جي دل ۽ دماغ کي ايمان جي نور سان روشن ڪري ٿي: قاري فرمان آدم

سکر (بيورو رپورٽ) مولانا امان الله سڪراڙي پاران پراڻي سکر جي نصرت ڪالوني نمبر 5 ۾ واقع اوليا مسجد جي سرپرستي هيٺ هڪ شاندار ۽ باوقار محفل حسن قرات منعقد ڪئي وئي، جنهن ۾
بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 5

سڄي سنڌ ۾ ڪارساز سانحي جي شهيدن جي 19هين ورسي ملهائي وئي، تقريبون منعقد، پيغام پيش

پيپلز پارٽي پاران هر ضلعي ۾ شهيدن جي ايصال ثواب لاءِ قرآن خواني ۽ دعائيه تقريبون ڪوٺايون ويون

ڪارساز ۽ لياقت باغ جي سانحن ۾ شهيد بينظير ڀٽو ۽ ڪارڪنن کي شهيد ڪري عوام جي اميدن جو قتل ڪيو ويو: نثار کهڙو

پ پ ملڪ ۾ آئين، قانون ۽ پارليامينٽ جي بالادستي ۽ جمهوريت جي تسلسل لاءِ جمهوري ڪردار ادا ڪري پئي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان پيپلز پارٽي پاران ڪارساز سانحي جي شهيدن جي 19هين ورسي سنڌ جي سمورن ضلعي هيڊڪوارٽرن ۾ عقيدت ۽ احترام سان ملهائي وئي. ان ڏس ۾ پاڪستان پيپلز
بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 5

ڪراچي: ڪارساز سانحي جي شهيدن کي پيٽا پيش ڪرڻ لاءِ ڪلام پاڪ جي تلاوت ڪئي پئي وڃي

سکر ۾ پنوعاقل واسي ڳوٺاڻن جو باٿرن پاران گهر تي حملي خلاف مظاهرو

ڳوٺ رحمت الله چاچڙ جي رهواسي محمد امين چاچڙ ۽ ٻين سول اسپتال آڏو احتجاج ڪيو

باٿرن زمين تي قبضي ڪوشش تان حملو ڪري 14 ڄڻن کي زخمي ڪيو آهي، انصاف ڪيو وڃي

سکر (بيورو رپورٽ) پنوعاقل ۾ هڪ گهر تي حملي ۾ عورتن، ٻارن ۽ مردن سميت چوڏهن ماڻهو زخمي ٿي پيا، مبينا طور تي ڏرعي زمين جي ملڪيت جي تڪرار تي، زخمين مان چار کي علاج لاءِ سول اسپتال سکر منتقل ڪيو ويو، جڏهن ته ٻيا زخمي پنهنجن ڳوٺن ۾ آهن پوليس تي واقعي خلاف اثرائتي ڪارروائي نه ڪرڻ ۽ باٿر جوابدارن جي مدد ڪرڻ جو الزام لڳائيندي،
بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 5

مورو ۾ آءِ بي اي ٽيسٽ اميدوارن پاران آفر آرڊر جاري نه ٿيڻ خلاف احتجاج

اميدوارن عارف سولنگي، عطاالله بروهي، عبدالله ڪوسو رياض ڪوسو ٻين احتجاج ڪيو

سمورن اهل ويٽنگ اميدوارن جي مقرري بابت مثبت فيصلو ڪري آفر آرڊر جاري ڪيا وڃن

مورو (ن ع) مورو ۾ آءِ بي اي پاس 40 پلس پي ايس ٽي ۽ جي اي ايس ٽي ويٽنگ اميدوارن پاران آفر آرڊر جاري نه ٿيڻ خلاف مورو پريس ڪلب اڳيان احتجاج ڪيو ويو. احتجاج ڪندڙن سنڌ حڪومت کان مطالبو ڪيو آهي ته اسپيشل ڪاميٽي جو اجلاس فوري طور گهرائي سنڌ جي سمورن اهل ويٽنگ اميدوارن کي هڪ ئي مرحلي ۾ آفر آرڊر جاري ڪري روزگار
بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 5

هنگورجا: ايس ٽي پي اڳواڻ قادر مگسي اڳوڻي يوسي چيئرمين ضمير شاهاڻي جي وارثن سان تعزيت ڪري رهيو آهي

سنڌ جا 107 گريجوئيٽ جديد زرعي ٽيڪنالاجيءَ جي تربيت لاءِ چين پهچي ويا

زرعي يونيورسٽي ٽنڊوڄام جي سهڪار سان چونڊيل گريجوئيٽس خاص تربيت حاصل ڪندا

جديد زرعي ٽيڪنالاجي ۽ عملي تجربن سان نوجوانن جي صلاحيتن ۾ واڌ ٿيندي: وائيس چانسلر

ٽنڊوڄام (اي پي پي) سنڌ زرعي يونيورسٽي ٽنڊوڄام جي سهڪار سان سنڌ جا 107 زرعي گريجوئيٽس وزيراعظم جي پروگرام تحت ڪن مهينن جي خاص تربيت حاصل ڪرڻ لاءِ چين پهچي ويا آهن جن تربيت دوران ڪين جديد زرعي ٽيڪنالاجي ۽ نون طريقن بابت سکڻ جو موقعو ملندو
بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 5

ڏکڻي ۾ نوجوان کان ڇهن مهينن تائين مبينا جبري پورهيو وٺڻ جو انڪشاف

مينهن جي خريد جي ٻه لک رپين جي مبينا رهڻ تان نوجوان کي روڪڻ جو الزام

غير جانبدار جاچ ڪرائي وڃي، نوجوان جي سلامتي کي يقيني بڻايو وڃي: اختر ڪنهار

ڏکڻي (ن ع) ڏکڻي ويجهو سوراهن وارهين جي نوجوان کان ڇهن مهينن کان مبينا جبري پورهيو وٺڻ جو انڪشاف ٿيو، انصاف لاءِ پريشان. مينهن جي خريد ۽ وڪرو جي معاملي ۾ ٻن لکن رپين جي مبينا رهڻ تان نوجوان کي روڪي رکڻ جو الزام، اعليٰ اختيارين کان نوٽيس وٺڻ جي اپيل ڪئي
بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 5

قبوسعيدخان ويجهو ٽرالي ۽ موٽرسائيڪل ۾ ٽڪر سبب ٻه معصوم ٻارڙا فوت، هڪ زخمي

چانڊيا مگسي ڏنگ وٽ حادثي ۾ 10 ورهين نادر، 9 ورهين جو توفيق چانڊيو ٿڏي تي فوت ٿي ويا

حادثي ۾ زخمي سراج احمد ۽ لاشن کي پوليس ڪٺائي اسپتال منتقل ڪري لاش پوسٽ مارٽم بعد وارثن حوالي ڪيا

آخري اطلاعن تائين واقعي جو ڪيس داخل نه ٿي سگهيو هو ۽ نه ئي ڪا گرفتاري عمل ۾ اچي سگهي

قبوسعيدخان (رپورٽ : فراز نظيرڪوسو) سجل ڪمپني جي ٽرالي ۽ موٽر سائيڪل ۾ آمهون سامهون ٽڪر جي نتيجي ۾ ٻه معصوم ٻارڙا فوت، هڪ زخمي قبوسعيدخان ۾ چانڊيا مگسي ڏنگ
بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 5

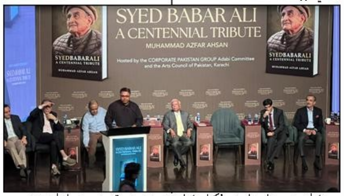

ڪراچي: سي بابر علي تي لکيل ڪتاب جي مهورتي تقريب ۾ مهمان اسٽيج تي ويٺل آهن

هنگورجا ويجهو پوليس پڪٽ سامهون ڦر مزاحمت تي نوجوان زخمي، اسپتال داخل

هنگورجا (ن ع) هنگورجا ٿاڻي جي حد ۾ نو لکي پوليس پڪٽ سامهون نامعلوم هٿياربندن موٽرسائيڪل ڦر ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي مزاحمت ڪرڻ تي جوابدارن فائرنگ ڪري نوجوان رضوان چنو کي زخمي ڪري ڇڏيو ۽ واقعي واري هنڌ تان فرار ٿي ويا. زخمي نوجوان کي علاج لاءِ خيرپور اسپتال منتقل ڪيو ويو. واقعي کانپوءِ علائقي ۾ خوف ۽ هراس پکڙجي
بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 5

هنگورجا: ڦر دوران زخمي ٿيل فوجي نوجوان کي اسپتال ۾ طبي امداد ڏني پئي وڃي

ڳوٺ غلام حيدر جويو بنيادي سهولتن کان محروم، ڳوٺاڻن جو احتجاج

ڳوٺ جا رهواسي بنيادي سهولتون نه ملڻ خلاف سراپا احتجاج بڻجي ويا

چونڊيل نمائندن طرفان سنڌن ڳوٺ کي مڪمل طور نظرانداز ڪيو ويو آهي: ڳوٺاڻا

مسوبرگڙهي(ن ع) ايم پي اي مخدوم فخرالزمان ۽ ايم اين اي مخدوم جميل الزمان جي تڪ يونين ڪائونسل 22 جيئندل ڪوٽ جي ڳوٺ غلام حيدر جويو جا رهواسي بنيادي سهولتون نه ملڻ خلاف سراپا احتجاج بڻجي ويا. مظاهرين احتجاج ڪندي چيو ته اسان جا ابا ڏاڏا پيپلز پارٽي کي ووٽ ڏيندي ڏيندي هن دنيا مان هليا ويا، پر افسوس جو اڄ تائين اسان جي ڳوٺ
بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 5

قرباني ڏيڻ لاءِ تيار آهيون پر سنڌ ورهاست ڪنهن به صورت ۾ قبول نه ڪنداسين: قادر مگسي

سنڌ جي وحدت، جاگرافيائي حدن ۽ قدرتي وسيلن جي تحفظ لاءِ عوامي رابطا مهم سڄي سنڌ ۾ هلائي ويندي

اديب، شاعر ۽ دانشور پنهنجي قلم ذريعي سنڌ جي تاريخي حيثيت ۽ قومي شعور کي اجاگر ڪن

سنڌ جي زمينن، درياهه، سمنڊ، ٻيلن ۽ معدني وسيلن تي پهريون حق سنڌ جي عوام جو آهي

حيدرآباد (رپورٽ غلام حسين خاصخيلي) سنڌ ترقي پسند پارٽي جي چيئرمين ڊاڪٽر قادر مگسي چيو آهي ته سنڌ اسان جو مادر وطن آهي جنهن جي جاگرافيائي حدن، تاريخي وحدت، قومي تشخص ۽ قدرتي
بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 5

ايم پي اي امتياز شيخ پاران شهيد بينظير پارڪ ۽ جم ڪلب جو دورو

امتياز شيخ جم ڪلب ۾ جاري ترقياتي ڪمن جو تفصيلي جائزو ورتو

پارڪ کي خوبصورت ۽ معياري ماڊل بڻائڻ لاءِ ڪيڏيل قدم کنيا وڃن: امتياز شيخ

شڪارپور(ن ع) پاڪستان پيپلز پارٽي جي اڳواڻ اڳوڻي صوبائي وزير ۽ ميمبر سنڌ اسيمبلي جناب امتياز احمد شيخ شڪارپور ۾ شهيد بينظير پارڪ ۽ جم ڪلب جو دورو ڪري پارڪ جي موجوده صورتحال ۽ جم ڪلب ۾ جاري ترقياتي ڪمن جو تفصيلي جائزو ورتو ان موقعي تي امتياز احمد شيخ لاڳاپيل عملدارن کان ترقياتي منصوبن بابت تفصيل معلوم ڪيا ۽
بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 5

تعلقي گمبٽ ۾ اٽي جي اگهن ۾ گهاٽي تروڙ اضافو، مزدور طبقو پريشان

گمبٽ (ن ع) سڄي سنڌ جيان تعلقي گمبٽ ۾ به اٽي جي اگهن ۾ گهاٽي تروڙ اضافو ٿي ويو آهي گمبٽ، کهڙا، فقير آباد، اڳڙا ۽ رپڙي سميت سڄي تعلقي ۾ اٽي جو بحران پيدا ٿي ويو آهي جڏهن ته ڊورو ڪري پارڪ جي موجوده صورتحال
بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 5

ڪارساز سانحو پاڪستان جي جمهوري روح تي حملو هو: ڊاڪٽر نفيسه شاهه

شهيد بينظير ڀٽو جي وطن واپسي آمريت جي اونداهين خلاف جمهوريت جي روشنيءَ جي واپسي هئي

عورت جي قيادت ۽ عوامي طاقت کان خوفزده قوتن جمهوريت جي آواز کي خاموش ڪرڻ چاهيو پئي

بهادر جيالن جون قربانيون عوام ۽ قيادت جي ناقابل شڪست رشتي جي علامت بڻجي ويون آهن

اسلام آباد (اي پي پي) پيپلز پارٽي جي اڳواڻ ۽ قومي اسيمبلي جي ميمبر ڊاڪٽر نفيسه شاهه ڪارساز سانحي جي شهيدن کي خراج عقيدت پيش ڪندي چيو آهي ته 18 آڪٽوبر جو ڏينهن اسان جي جمهوري
بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 5

سنڌ جي مختلف شهرن ٺٽي بدين دادو ٽنڊو آدم ۽ لاڙڪاڻي ۾ پ پ پاران ڪارساز سانحي جي شهيدن لاءِ ٿيل تقريبن جو ڏيک

سنڌ حڪومت جي ٽيچر لائسنسنگ پاليسي کي عالمي سطح تي مڃتا حاصل ٿي آهي: سردار شاهه

اهو تجربو ترقي پذير ملڪن ۾ تعليمي معيار بهتر بڻائڻ ۽ استادن جي صلاحيتن ۾ واڌ لاءِ نوان رستا متعين ڪرڻ ۾ مددگار ثابت ٿيندو

ٽيچر لائسنسنگ پاليسي جو نفاذ پيپلز پارٽي جي سنجيده ڪوشش ۽ سمورن ڌرين جي گڏيل سهڪار ۽ تعاون جو نتيجو آهي

استادن جي پيشه ورانه اهليت ۽ تدريسي معيار ۾ بهتري سان شاگردن جي تعليمي ڪارڪردگي ۽ مجموعي تعليمي ترقي تي مثبت اثر پوندا

ڇهن ملڪن جي نمائندن جو هڪ پليٽ فارم تي گڏ ٿي سنڌ جي تجربن مان فائدو حاصل ڪرڻ مثبت اڳڀرائي آهي: رشا شرف

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ حڪومت جي ٽيچر لائسنسنگ پاليسي کي عالمي سطح تي مڃتا حاصل ٿي آهي، جتي ڇهن ملڪن جي نمائندن استادن جي پيشه ورانه تربيت، تدريسي معيار ۽ تعليمي نظام ۾
بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 5

ٺٽي ۾ ڪارساز سانحي جي شهيدن جي 19هين ورسي ملهائي وئي، پيٽا پيش

ڪارساز جي شهيدن جي قربانيون هميشه ياد رکيون وينديون: صادق ميمڻ/رياض شاهه شيرازي

پيپلز پارٽي جمهوريت لاءِ وڏيون قربانيون ڏنيون آهن، عوام جي خدمت جو سلسلو جاري رهندو

ٺٽو (ڊ ر) ڪارساز سانحي جي شهيدن جي 19 هين ورسي جي سلسلي ۾ ٺٽي ۾ ٻه تقريب منعقد ڪري شهيدن کي پيٽا پيش ڪيو ويو، تقريب ۾ پي پي ٺٽي جي ضلع صدر ايم اين اي صادق علي ميمڻ صوبائي وزير رياض شاهه شيرازي اڳوڻي سينيٽر سسئي پليجو پي پي اڳواڻن عاشق زرداري عبدالحميد ڀنڀرو امتياز قريشي پير غلام رحماني ممتاز جلباڻي ۽ ٻين اڳواڻن خطاب
بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 5

ڪوٽڙي ۾ سماجي تنظيم جي نوجوانن جو مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاجي مظاهرو

ڪوٽڙي: سائيٽ (ن ع) ينگ شيرازي ويلفيئر جي نوجوانن پاران هڪ ڏهه نڪاتي مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاج پ پ ايم پي اي ۽ ايم اين اي اسان جي احتجاج جو نوٽيس وٺن ينگ شيرازي ويلفيئر جي نوجوانن پاران مقامي نوجوانن کي روزگار فراهم ڪرڻ لاءِ آواز اٿاري ڇڏيو پ پ ايم پي اي، ايم اين اي ۽ اعليٰ اختياريون اسان جي احتجاجن کي ترجيح ڏين نوجوانن جي بيروزگاري جو
بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو باگو: حادثي جا زخمي اسپتال ۾ داخل آهن

هنگورجا پرسان منگنيجا ۽ شيخ برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو، 5 ڄڻا زخمي، احتجاج

زمين جي پيل جي معاملي تان زخمي معصوم ٻارڙي سميت ٻين کي اسپتال منتقل ڪيو ويو

متاثرن پاران نيشنل هاءِ وي بند ڪري احتجاج، پوليس انصاف جو يقين ڏيارڻ تي احتجاج ختم ڪرايو

هنگورجا (ن ع) هنگورجا پرسان زمين جي پيل جي معاملي تان منگنيجا ۽ شيخ برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو ٿي پيو فائرنگ، لٺين ۽ ڪهاڙين جي استعمال سبب 13 ورهين جي ٽينگر گلزار احمد
بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 5

هنگورجا: جهيڙي جا زخمي صحافين آڏو ڏانهي رهيا آهن

18 آڪٽوبر 2007ع پاڪستان جي تاريخ جو ڏکوئيندڙ ڏينهن آهي: علي حسن هنگورجو

سانحو سنڌ سميت ملڪ جي عوام لاءِ ناقابل فراموش ڏک ۽ صدمي جو سبب بڻيو

ٽنڊوآدم (ن ع) پيپلز پارٽي ضلعي سانگهڙ پاران ڪارساز سانحي جي شهيدن جي پيٽا پيش ڪرڻ لاءِ قرآن خواني ۽ دعائيه تقريب. شهيدن جون قربانيون جمهوريت جو اثاثو آهن: پ پ اڳواڻ رپورٽ موجب پاڪستان پيپلز پارٽي ضلعي سانگهڙ پاران 18 آڪٽوبر 2007ع واري
بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 5

پيپلز پارٽي سنڌ جي وسيلن ۽ سامونڊي پٽي بابت سوديبازي ڪري رهي آهي: عوامي تحريڪ

پيپلزپارٽي جي جاويد شاهه جيلاني جي ڏنل بيان عوامي تحريڪ سخت مذمت ڪري ٿي: لال جروار

جيڪي پارٽيون ۽ تنظيمون سنڌ وحدت تي ليڊرن وارا خلاف پرامن احتجاج ڪن ٿيون ته انهن جون گرفتاريون ڪيون وڃن ٿيون: راحيل پنهور

ايم ڪيو ايم سنڌ ۾ نون صوبن ناهڻ لاءِ ريليون ۽ جلسا ڪري ٿي ته ان کي پيپلز پارٽي جي سنڌ سرڪار مڪمل پروٽوڪول ڏي ٿي: عمره سمون

سنڌ ۾ ايمرجنسي لاڳو ڪري ڪيٽي بندر، ٺٽي، سجاول ۽ بدين جي سامونڊي پٽي کي سڌي طرح وفاق حوالي ڪرڻ جا سانباها ڪيا پيا وڃن: رسند ڏري

حيدرآباد (اسٽاف رپورٽر) عوامي تحريڪ جي مرڪزي آرگنائيزر لال جروار، مرڪزي ڪميٽي جي سيڪريٽري ايڊووڪيٽ راحيل پنهور سنڌياڻي تحريڪ جي صدر عمره سمون ڊاڪٽر سنڌو مگنهار ايڊووڪيٽ وسند ٿري
بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 5

گولاڙچي ۾ اکين جي علاج لاءِ ”الابراهيم آءِ اسپتال“ جو افتتاح

صوبائي وزير محمد اسماعيل راهو اسپتال جو افتتاح ڪيو، سياسي، سماجي اڳواڻن جي شرڪت

علاج لاءِ اڳ ۾ ڏورانهن شهرن جو سفر ڪرڻو پوندو هو، جنهن سان وقت ۽ پئسن جو زيان ٿيندو هو: ڳوٺاڻا

گولاڙچي (ت ر) گولاڙچي ۾ مقامي سطح تي اکين جي معياري علاج جي فراهمي لاءِ قائم ڪيل ”الابراهيم آءِ اسپتال“ جو شاندار افتتاح ڪيو ويو، تقريب ۾ سياسي، سماجي، وڏيرا ۽ صحافتي تنظيمن جي نمائندن توڙي شهرين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. ان موقعي تي اسپتال انتظاميا پاران مهمانن جي شاندار اسماعيل راهو هٿان عمل ۾ آيو افتتاحي
بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 5

ٻاڊهه کي تعلقي جو درجو نه ملڻ خلاف رهواسين جو اٺن سالن کان لڳاتار هفتيوار احتجاج جاري

ٻاڊهه (ن ع) ڏيڍ لک جي آبادي رکندڙ لاڙڪاڻي ضلعي جي ٻئين نمبر وڏي ۽ قديمي شهر ٻاڊهه کي تعلقي جو درجو نه ملي سگهيو گڏيل اٺن سالن کان لڳاتار
بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 5

دهشتگردي جو جواب نفرت سان نه پر پرامن گڏيل ٻڌا جي عزم سان ڏئي سگهجي ٿو: آصف علي زرداري

ڪارساز سانحي جي شهيدن جون قربانيون وساري نٿيون سگهجن، 180 کان وڌيڪ بيگناهه ماڻهو شهيد ٿيا

نوجوان نفرت ۽ انتهاپسندي رد ڪري جمهوريت، امن ۽ انساني وقار جي تحفظ لاءِ ڪردار ادا ڪن

دهشتگردن کي پاڪستان جي تقدير جو فيصلو ڪرڻ جي اجازت نه ٿي ڏئي سگهجي: پيغام ۾ اظهار

اسلام آباد (اي پي پي) خاتون اول آصفه ڀٽو زرداري نوجوانن تي زور ڀريو آهي ته هو نفرت، عدم برداشت ۽ انتهاپسندي کي رد ڪندي جمهوريت، امن، رواداري ۽ انساني وقار جي تحفظ لاءِ پنهنجو ڪردار ادا ڪن دهشتگردي جو جواب وڌيڪ نفرت نه پر تعليم، انصاف، موقعا ۽ پرامن گڏيل ٻڌا جي عزم سان ڏئي سگهجي ٿو ڪارساز سانحي جي ورسي جي موقعي تي آچر تي پنهنجي پيغام ۾ خاتون اول چيو ته 19
بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 5

دادو ۾ ڪارساز سانحي جي شهيدن جي ياد ۾ تقريب منعقد

پير هائوس ۾ پ پ پاران منعقد تقريب پير مجيب، فياض احمد ٻٽ ۽ ڪارڪنن جي شرڪت

سانحو ڪارساز جمهوريت ۽ عوامي حقن لاءِ جدوجهد ڪندڙن جي قربانين جو دردناڪ باب آهي: پير مجيب

دادو(رپورٽ-ولي محمد لنڊ) سانحي ڪارساز جي شهيدن جي ياد ۾ پاڪستان پيپلز پارٽي ضلعي دادو پاران پير هائوس ۾ تقريب منعقد ڪئي وئي جنهن ۾ پ پ ضلعي دادو جي صدر ۽ ايم پي اي بئريسٽر پير مجيب الحق، جنرل سيڪريٽري ايم پي اي فياض احمد ٻٽ، ثاقب مهيسر امداد حسين ڏاريچ، سجاد احمد جوڻيجو ايم عمر پنهور، محمد يونس سولنگي، سميت
بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 5

حادثن کان بچاءُ ۽ هنگامي حالتن کي منهن ڏيڻ لاءِ عوام ۾ آگاهي پيدا ڪرڻ ضروري آهي: آءِ جي سنڌ

فوري طبي امداد فراهم ڪرڻ ۽ قانون لاڳو ڪندڙ ادارن ۽ طبي مرڪزن وچ ۾ اثرائتو سهڪار انساني جانيون بچائڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪري ٿو

ٽريفڪ ريگيوليشن اينڊ سٽي ڪنٽرول سسٽم جي نفاذ سان ٽريفڪ جي نظم ۽ ضبط کي بهتر بڻائڻ ۽ حادثن ۾ گهٽتائي آڻڻ ۾ مدد ملي آهي

قانون لاڳو ڪندڙ ادارن جو ڪردار صرف امن امان برقرار رکڻ تائين محدود ناهي پر هنگامي حالتن ۾ سهڪار فراهم ڪرڻ به ذميواري آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) انسپيڪٽر جنرل آف پوليس سنڌ جاويد عالم اوڍو عالمي ڏينهن ٽراما 2026ع جي موقعي تي ڪراچي ۾ منعقد ڪيل سرڪاري تقريب ۾ خاص مهمان طور شرڪت ڪئي شهيد محترمه بينظير ڀٽو انسٽيٽيوٽ آف ٽراما (SMBBIT) پاران عالمي ڏينهن ٽراما جي
بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد ۾ يوم شهداءِ ڪارساز جي تقريب، قرآن خواني ۽ ڏيئا ٻاري شهيدن کي پيٽا پيش

پيپلز پارٽي ضلعي حيدرآباد پاران ضلعي ڪائونسل ۾ قرآن خواني، شهيدن جي مغفرت ۽ ملڪ جي سلامتيءَ لاءِ خصوصي دعا

ڪار ساز سانحي جا شهيد جمهوريت، عوامي حقن ۽ جمهوري جدوجهد جي تاريخ جو اهم حصو آهن: اڳواڻ

حيدرآباد پريس ڪلب آڏو پ پ ڪلچر ونگ پاران ڏيئا ٻاري، شهيدن جون تصويرون رکي گلن جي ورکا سان پيٽا پيش ڪئي وئي

حيدرآباد (اسٽاف رپورٽر) پاڪستان پيپلز پارٽي ضلعي حيدرآباد پاران 18 آڪٽوبر يوم شهداءِ ڪار ساز جي موقعي تي ضلعي ڪائونسل حيدرآباد ۾ قرآن خواني ۽ ايصال ثواب جي تقريب منعقد ڪئي وئي،
بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوآدم ۾ پوليس پاران ٽن جوابدارن کي گرفتار ڪري منشيات هٿ ڪرڻ جي دعويٰ

ٽنڊوآدم (ن ع) ٽنڊوآدم بي سيڪشن پوليس ايس ايڇ او بشير احمد چانڊيو جي اڳواڻيءَ ۾ ڪارروائي ڪندي ڪراچيءَ سان تعلق رکندڙ 3 منشيات فروش پوليس هيڊ ڪانسٽيبل محمد نويد ڪرول، عديل احمد ٽنولي ۽ محمد حميد شيخ کي گرفتار ڪري سنڌن قبضي مان 11 هزار پڙيون
بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 5

بدين: سيڪريٽري سيمينار اڳيئرز تقريب کي خطاب ڪري رهيو آهي

ٿرپارڪر ۾ مهانگائي، زرعي بحران ۽ سنڌ جي ورهاست خلاف هاري تحريڪ جي ريلي

مهانگائي سبب هاري، مزدور ۽ پورهيت پريشان آهن، پيٽرول ۽ ڊيزل جا اگهه گهٽايا وڃن: اڳواڻ

ٿرپارڪر کي ڏڪار ستايل علائقو قرار ڏئي خصوصي امدادي پيڪيج فراهم ڪيو وڃي

ٿرپارڪر (ن ع) ٿرپارڪر ۾ سنڌي هاري تحريڪ ۽ پاڪستان ڪسان رابطا ڪميٽي جي سڏ تي عوام دشمن مهانگائي، پيٽروليم شين جي وڌندڙ اگهن، زرعي بحران، ٿر جي هارين ۽ مالوند ماڻهن سان ٿيندڙ ناانصافين ۽ سنڌ کي ٽڪرا ڪرڻ وارين سازشن ٿر کي ڏڪار ستيل علائقو قرار نه ڏيڻ ڪري خلاف احتجاجي ريلي ڪڍي وئي ريلي ۾ سنڌي
بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 5

ڪوٽڙي ۾ سماجي تنظيم پاران ذهني مرضن ۾ مبتلا ماڻهن لاءِ مفت ميڊيڪل ڪئمپ قائم ڪئي وئي

ڪوٽڙي سائيٽ (ن ع) ڪوٽڙي ۾ ذهني مرضن ۾ مبتلا ماڻهن لاءِ مفت ميڊيڪل ڪئمپ، 50 کان وڌيڪ مريضن جو طبي معائنو. ڪوٽڙي ۾ ذهني مرضن ۾ مبتلا
بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 5

پ پ ٿرپارڪر پاران ڪارساز شهيدن جي ياد ۾ تقريب

شهيدن جي درجن جي بلندي لاءِ قرآن خواني ۽ دعائون گهريون ويون

پ پ ڪارڪنن جو اهو قربانين وارو سفر هميشه جاري رهندو: مهيش ملاڻي

مٺي (ڊ ر) پ پ ضلع ٿرپارڪر پاران ڪارساز سانحي جي شهيدن جي ياد ۾ قرآن خواني ۽ دعائون گهريون ويون ڪين شاندار خراج تحسين پيش ڪيو ويو مٺي ڪائونسل هال ۾ هڪ تقريب ٿي تقريب ۾ پ پ ڊويزنل صدر ايم اين اي ڊاڪٽر مهيش ڪمار ملاڻي ضلعي صدر سانحي جي شهيدن جي درجن جي بلندي
بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 5

راڻيپور لڳ ٻ پ اڳواڻ ضمير حسين شاهاڻي جو ٽيجهون وڏي پٽ صحافي اميريار کي پڳ ٻڌرائي وئي

راڻي پور(ن ع) پاڪستان پيپلزپارٽي اڳواڻ يونين ڪائونسل گڏيجي جي اڳوڻي چيئرمين شاهاڻي برادري جي معزز شخصيت مرحوم ضمير حسين شاهاڻي جي ٽيجهي جي دعا ۽ پڳ جي رسم ٿي. پلاڙ لڳ ڳوٺ فتح علي شاهاڻي جي ڳوٺ
بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: ڪارساز سانحي جي شهيدن کي ڏيا ٻاري پيٽا پيش ڪئي پئي وڃي

جيڪب آباد ۾ ڪارساز سانحي جي شهيدن کي پيٽا پيش ڪرڻ لاءِ تقريب

ڪوٺايل تقريب ۾ اڳواڻ ۽ ڪارڪنن جي شرڪت، شهيدن جي ايصال ثواب لاءِ دعا گهري وئي

مير اعجاز حسين جکراڻي ۽ ٻين اڳواڻن پاران شهيد ڪارڪنن کي سرخ سلام پيش ڪيو

شهيدن ملڪ جي بقا، جمهوريت جي بحالي ۽ پارٽي جي مضبوطي لاءِ جانين جا نذرانا ڏنا: اعجاز جکراڻي

جيڪب آباد (ڊ ر) 18 آڪٽوبر تي ڪراچي ۾ ڪارساز سانحي ۾ شهيد ٿي ويلن ڪارڪنن جي 19هين ورسي جي موقعي تي ڪين پيٽا پيش ڪرڻ لاءِ جيڪب آباد ۾ پاڪستان پيپلز پارٽي پاران جکراڻي هائوس ۾ تقريب ڪوٺائي وئي جنهن ۾ پي پي پي جي لاڙڪاڻو ڊويزن جي صدر ايم اين اي مير اعجاز حسين جکراڻي سينيئر نائب صدر محمد محسن خان سرکي
بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 5

جيڪب آباد: ڪارساز سانحي جي شهيدن کي پيٽا پيش ڪرڻ لاءِ ڪوٺايل تقريب کي اڳواڻ خطاب ڪري رهيو آهي

مورو ۾ ڳوٺاڻي جو پوڙهن جي زيادتين خلاف احتجاج، انصاف ۽ تحفظ جو مطالبو

مورو (ن ع) مورو پرسان ڳوٺ نور محمد جي رهواسي شمس الدين عالماڻي پنهنجي پٽ سان گڏجي مورو پريس ڪلب ۾ داٻهينديءَ چيو آهي ته منهنجا پورا عرصه روشن علي جيان غفان ذوالفقارعلي ولد روشن علي عالماڻي گهر اندر رکيل 78
بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوالهيار ۾ ڪارساز سانحي جي شهيدن کي پيٽا پيش ڪرڻ لاءِ تقريب

ڪارساز سانحي جي شهيدن کي خراج عقيدت پيش ڪريون ٿا: لياقت شاهاڻي

شهيدن جان جو نذرانو ڏئي وقت جي آمر کي گوڏا کوڙڻ تي مجبور ڪيو

ٽنڊوالهيار(ن ع) ٽنڊوالهيار ۾ ڪارساز سانحي جي شهيدن کي پيٽا پيش ڪرڻ لاءِ ڪلچر ونگ طرفان ٻاءِ پاس لڳ خاصخيلي هائوس ۾ تقريب ڪوٺائي وئي جيالن ۽ ڪارڪنن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي جڏهن جي شهيدن جي ايصال ثواب لاءِ قرآن خواني ڪرائي دعا پڻ ڪئي وئي ان موقعي تي پ پ ڪلچرل ونگ سنڌ جي جنرل سيڪريٽري لياقت شاهاڻي تعلق صدر
بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 5

سکر ۾ سنڌ حڪومت جي ميزباني ۾ نيشنل جونيئر بيڊمنٽن چيمپئن شپ جو آغاز

چيمپئن شپ جو سيڪريٽري اسپورٽس سنڌ منور علي ميسر ۽ ڪمشنر عابد سليم قريشي افتتاح ڪيو

سنڌ، بلوچستان، خيبر پختونخوا، پنجاب، گلگت بلتستان ۽ اسلام آباد جون ٽيمون سکر پهچي ويون

قومي سطح جي مقابلن ۾ نوجوان رانديگرن کي پنهنجي صلاحيتن جو مظاهرو ۽ تجربو حاصل ڪرڻ جا موقعا ملندا: مقرر

سکر (بيورو رپورٽ) سنڌ حڪومت جي ميزباني هيٺ نيشنل جونيئر بيڊمنٽن چيمپئن شپ 2026 جو اسپورٽس ڪلب سکر ۾ شاندار آغاز ٿيو آهي جنهن جو افتتاح سيڪريٽري اسپورٽس سنڌ منور علي ميسر ۽ ڪمشنر سکر عابد سليم قريشي ڪيو هي چيمپئن شپ سنڌ
بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 5

مٺي روڊ حادثي ۾ زخمي ٿيل نوجوان حيدرآباد اسپتال ۾ فوت

مٺي (ڊ-ر) تعلقي مٺي جي ڳوٺ ارنيارو جو رهواسي نوجوان پرت لال ولد موهن سارنگاڻي ڪجهه ڏينهن اڳ روڊ حادثي ۾ زخمي ٿيو هو ۽ ڪوما ۾ هليو ويو جيڪو ڪالهه حيدرآباد جي اسپتال ۾ زخمن جا تاب نه سهندي فوت ٿي ويو.

ميهڙ شهر ۾ بنيادي سهولتن جي کوٽ خلاف شهري اتحاد جي سڏ تي 37 ڏينهن به پيادل مارچ

ٻانهن تي ڪاريون پٽيون ٻڌي دهل وڄائي بيٺو چوڪ کان گهنٽا گهر چوڪ ۽ پريس ڪلب تائين پيادل مارچ ڪري انوکو احتجاج ڪيو ويو

نالي واري صوفي راڳي فقير خالد حسين پٽي به احتجاج ۾ شامل ٿي گيت ڳائي ميهڙ واسين سان همدردي جو اظهار ڪيو

جديد دور ۾ به ميهڙ واسي پيئڻ جي صاف پاڻي کان محروم بڻيل آهن واٽرسپلائي ۽ فلٽر پلانٽ ناڪارا بڻيل آهن: نياز علي برڙو

امن امان بحال ڪري مسئلا حل ڪيا وڃن، مسئلن جي حل تائين روز جي بنياد تي احتجاج جو سلسلو جاري رهندو

ميهڙ (ن ع) ميهڙ شهر ۾ پيئڻ جي پاڻي جي کوٽ، صفائي نه ٿيڻ، فلٽر پلانٽ ناڪاره ۽ بنيادي سهولتن جي کوٽ خلاف شهري اتحاد ميهڙ جي سڏ تي واسين 37 ڏينهن به ٻانهن تي ڪاريون
بقايا نمبر 39 ڏسو صفحو 5

عمرڪوٽ: اٽي جا اگهه وڌڻ خلاف پيل برادري پاران احتجاج ڪيو پيو وڃي

هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي، عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان ڇپرائي جاري ڪئي.